

ÅRSREDOVISNING 2018

SALA KOMMUN

INNEHÅLL

SALA KOMMUN I KORTHET	4
FÖRORD AV KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE	5
INLEDNING	6
Politik och organisation	6
Snabbfakta 4 år i sammandrag	6
Presentation av kommunens styrmodell	7
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	8
Året som gått	8
Omvärldsanalys	8
Framtiden	9
Ekonomisk översikt	9
Medarbetare	16
Sammanställd redovisning	19
Målavstämning – God ekonomisk hushållning	22
NÄMNDERNAS VERKSAMHETSBERÄTTELSER	25
Nämndernas verksamhetsansvar	25
En gemensam förvaltning	26
Kommunchef	27
Näringslivskontor	29
Medborgarkontor	32
Bygg- och Miljökontor	35
Samhällsbyggnadskontor exkl VA	37
Samhällsbyggnadskontor/VA	41
Ekonomikontor	43
Personalkontor	45
Räddningstjänst	48
Kultur och Fritid	51
Barn och utbildning	54
Vård och omsorg	58
Överförmyndare	62
Revision	64
EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR	65
Resultaträkning	65
Kassaflödesanalys	65
Balansräkning	67
Noter	69
Drift- och investeringsredovisning	77
Redovisningsprinciper	78
Begreppsförklaringar	79

SALA KOMMUN I KORTHET

Befolkning

Sala kommuns folkmängd ökade med 185 personer under 2018, och var vid årsskiftet 22 816 personer.

Under året föddes 216 personer som kan jämföras med 245 personer året före. 272 personer avled 2018 jämfört med 256 personer under 2017.

Det flyttade in 1 221 personer till kommunen under förra året vilket är 25 personer fler än under 2017. 980 personer flyttade ut från kommunen, i jämförelse med 915 personer år 2017.

Salas befolkning i åldersklasser

Invånare	2018
0-18 år	4 906
19-64 år	12 303
65 – w	5 607

Sysselsättning

Antal förvärvsarbetsande kommuninvånare är 10 497 personer, varav 5 534 män och 4 963 kvinnor. I Sala kommun finns det 8 291 arbetstillfällen.

Utpendling till annan kommun 4 076 personer, 2 343 män och 1 733 kvinnor. Inpendling till Sala kommun 1 870 personer, 1 013 män och 857 kvinnor.

Så användes skattepengarna 2018

Så här fördelades 100 kr i kommunalskatt på olika verksamheter:

Skola och förskola

Grundskola och särskola	20,06 kr
Förskola	10,11 kr
Gymnasieskola	7,14 kr

Vård och omsorg

Äldreomsorg	25,84 kr
Omsorg om funktionshindrade	8,98 kr
Individ- och familjeomsorg	6,09 kr
Försörjningsstöd	1,41 kr

Kultur och fritid

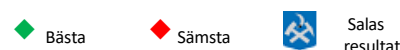
Kultur och fritid samt kulturskola	3,57 kr

Övrigt

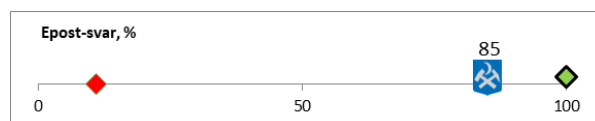
Arbetsmarknadsåtgärder och vuxenutbildning	1,25 kr
Gator, parker och lokaler	2,53 kr
Räddningstjänst och civilförsvaret	1,70 kr
Färdtjänst, skolskjuts, kollektivtrafik	3,11 kr
Kommunens övriga verksamheter	8,21 kr

Kommunens kvalitet i korthet (KKiK)

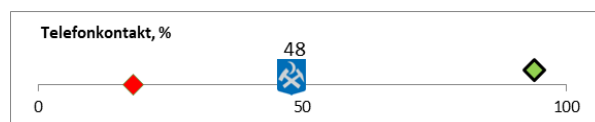
Så här ligger Sala till i jämförelse med andra kommuner i ett urval av områden:

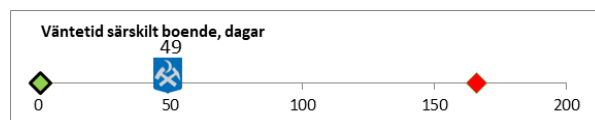
Hur stor andel av medborgarna får svar inom en arbetsdag på en enkel e-postfråga?

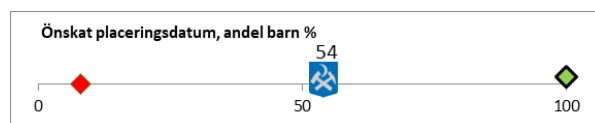
Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med en handläggare via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?

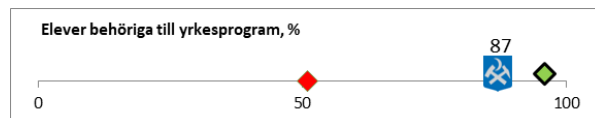
Hur lång är väntetiden i snitt för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats?

Andel barn som erbjudits plats på förskola före eller på önskat placeringsdatum.

Hur stor andel av eleverna i årskurs 9 är behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet?

FÖRORD AV KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

2018 var ett år som präglades av påfrestningar på kommunen. Vid årsskiftet 2017 – 2018 kom beskedet om att Åkraskolan drabbats av en omfattande fuktskada – som senare visade sig vara så omfattande att skolan helt behövde utrymmas till höstterminen. I början av juni drabbades kommunen av en serie skogsbränder, varav många misstänks vara anlagda. Dessa fortsatte under en stor del av sommaren. Sommaren 2018 var också extremt torr och varm, vilket ställde till med stora problem för lantbrukarna i kommunen.

Runt omkring i Sala kommun sker tillväxt. Det byggs bostäder och verksamhetslokaler, men det byggs också skolor, förskolor och olika boenden. Kommunen får också allt fler invånare. Det händer enkelt uttryckt mycket i Sala kommun.

Under 2018 ökade Sala kommun med 185 invånare till 22 816 - vilket återigen är en ny rekordnotering.

Att denna tillväxt sker är mycket positivt. Samtidigt innebär en snabb befolkningstillväxt, i kombination med en förändrad befolkningsstruktur, stora utmaningar.

Årets resultat för 2018 blev – 36,4 miljoner kronor.

Den förändrade befolkningsstrukturen i kombination med en avmattning i konjunkturen och en radikal minskning av riktade, villkorade statsbidrag ledde till ett underskott för första gången på många år.

Sala kommun har under den föregående mandatperioden haft en stabil ekonomi, med överskott 2015 på 38,4 mkr, 2016 52,4 mkr och 2017 65,0 mkr. Dessa goda resultat har inneburit att kommunen, trots det gångna årets utmaningar, stått väl rustad.

Den förändrade befolkningsstrukturen består av att det sker en stor tillströmning av barn och unga till kommunen och att allt fler blir äldre. Samtidigt är den delen av befolkningen som är i arbetsför ålder relativt liten. Färre ska helt enkelt betala för fler. Denna förändrade befolkningsstruktur kommer att vara en faktor under överskådlig framtid.

Årets skattesats har varit 22,31 % - vilket innebär att skattesatsen varit oförändrad sedan 2003 (justerat med skatteväxlingen med landstinget för hemsjukvården).

2018 års nettoinvesteringar uppgick till 264,4 mkr. Detta är visserligen lägre än budgeterat, men vi kan se att de tidigare beslutade investeringarna nu börjar ta fart. Bland annat har bygget av den nya skolan och förskolan samt idrottshallen i Ransta färdigställts, samtidigt som bygget av nya Vallaskolan och den nya idrottshallen vid Lärkan har påbörjats under året.

Den höga investeringstakten beror på flera faktorer. Dels är många av de kommunala byggnaderna nu så pass gamla att de behöver ersättas, och dels kräver den ökande befolkningen med lokaler.

För framtiden är det viktigt att Sala kommun fortsätter arbetet med att bli en mer attraktiv arbetsgivare. Detta kommer att bli än viktigare när konkurrensen om arbetskraften hårdnar. De närmaste åren beräknas cirka en halv miljon människor behöva anställas inom den offentliga sektorn.

Det blivit tydligt att vi nu sett början på de ekonomiska utmaningar kommunen har att hantera de närmaste åren, beroende på demografiska förändringar, men det gångna året har trots allt inneburit många positiva förändringar för kommunen och dess invånare

Det ökande intresset för bostadsbyggande och inflyttning gör dock att kommunen kan se framtiden an med tillförsikt, trots utmaningarna – men det kommer att krävas prioriteringar de närmaste åren.

*Anders Wigelsbo (C)
Kommunstyrelsens ordförande*

INLEDNING

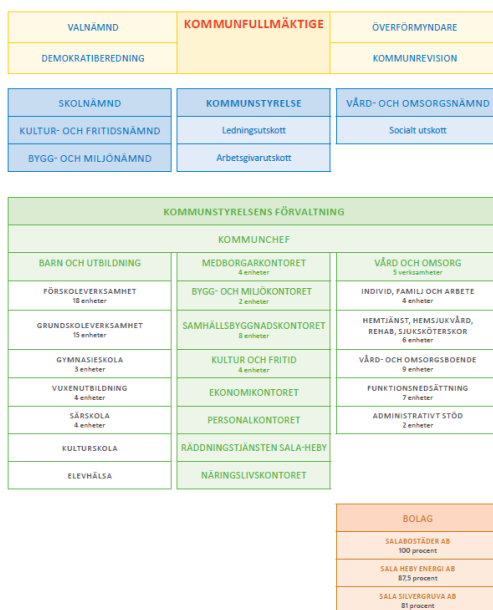
Politik och organisation

Den politiska organisationen i Sala kommun består av kommunfullmäktige (KF), kommunstyrelse (KS), fyra facknämnder samt demokratiberedning, valnämnd, överförmyndare och kommunrevision. Till KS finns två utskott och till Vård- och omsorgsnämnden ett utskott.

Kommunen har en gemensam förvaltning som sköter det dagliga arbetet. Förvaltningen är uppdelad i elva kontor.

ORGANISATIONSSCHEMA - SALA KOMMUNKONCERN

Snabbfakta 4 år i sammandrag

Nyckeltal/mått	2015	2016	2017	2018
Årets resultat	38,9	52,4	65,0	-36,4
Årets resultat som andel av skatteintäkter, bidrag och utjämning, %	3,4	4,2	5,0	-2,7
Nettokostnader, mkr	1 124,8	1 185,9	1 232,2	1 383,3
- förändring från föregående år, %	1,1	5,4	3,9	12,3
Jämförelsestörande intäkter, mkr	9,8	-	-	-
- förändring fr föregående år, justerat m jämförelsestörande, %	2,5	6,5	3,9	12,3
Skatteintäkter, bidrag, utjämning, mkr	1 161,3	1 237,9	1 295,4	1 345,1
- förändring från föregående år, %	3,7	6,6	4,6	3,8
Nettokostnadsandel av skatteintäkter, bidrag och utjämning, %	97	96	95	103
Finansnetto, mkr	-3,3	0	2	2
Rörelsekapital, mkr	-26,8	-55,1	-72,3	-144,0
Balanslikviditet, %	89	79	73	50
Soliditet, %	51	53	57	48
Nettoinvesteringar, mkr	79,3	109,5	89,4	264,4
Långfristig skuld, mkr	305,0	274,8	257,7	438,2
Tillgångar per invånare, kr	54 849	56 565	57 573	64 722
Skulder per invånare, kr	24 927	24 257	23 149	31 891
Utdebitering	22,31	22,31	22,31	22,31
Folkmängd	22 109	22 353	22 631	22 816
Löner och sociala avgifter, mkr	829,2	908,5	979,5	1 054,7
- förändring från föregående år, %	6,5	9,6	7,8	7,7

Känslighetsanalys:

10 öre i förändrad skattesats	ca 4,6 mkr
100 mkr i ökad upplåning	ca 1,0 mkr
1 % medarbetarkostnad	ca 10,5 mkr

Presentation av kommunens styrmodell

KOMMUNFULLMÄKTIGES VISION av hur kommunen skall utvecklas är utgångspunkten för målstyrningsprocessen. Utifrån visionen beslutar fullmäktige om budget och plan för den treåriga planperioden.

BUDGETDOKUMENTET innehåller de ekonomiska ramarna för nämnderna och de mål som fullmäktige vill att kommunen skall uppnå de kommande tre åren. Arbetet med att ta fram budgeten påbörjas med att ett budgetdirektiv beslutas. Kommunstyrelsens budgetberedning har sedan planeringsmöten med nämnderna. Då görs genomgångar av de planeringsunderlag som nämnderna tagit fram. Fullmäktige fattar därefter budgetbeslut under hösten.

I VERKSAMHETSPLANERNA beskriver sedan nämnderna hur ramarna fördelas och hur den egna verksamheten ska bidra till att uppfylla fullmäktiges uppsatta mål.

DE POLITISKA MÅLEN är formulerade och grupperade utifrån **FYRA PERSPEKTIV**:

- *Hållbart samhälle*
- *Medborgare*
- *Medarbetare*
- *Ekonomi*

MÄTBARA MÅL är ett viktigt krav för att målen ska kunna följas upp. Mätbarheten åstadkoms med hjälp av så kallade indikatorer.

INDIKATORN visar hur väl målet är uppnått. Indikatorerna kan vara kommunövergripande eller nämndspecifika. Ofta krävs det flera indikatorer för att kunna avgöra om kommunen närmar sig det uppsatta målet. Om den politiska målsättningen inte kan mätas i form av en indikator ska den istället formuleras som en inriktning, fullmäktige kan då ge nämnderna direkta uppdrag.

ANSVARSOMRÅDE, ÅTGÄRDER OCH INDIKATORER är angivna i nämndernas respektive verksamhetsplaner. Nämnderna skall även ange de aktiviteter som kortfattat talar om vilka åtgärder nämnden planerar att genomföra för att uppnå målsättningarna.

BOKSLUTET REDOVISAR ÅRLIGEN en samlad redogörelse för *God ekonomisk hushållning*. Där görs en sammanvägning av det ekonomiska resultatet samt hur väl målen har uppfyllts.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Året som gått

Flera samtidiga svårbemästrade skogsbränder inträffade i början av juni, vilket föranledde mycket stora släckinsatser samt krisledningsarbete för såväl räddningstjänsten som kommunen. Samarbetet med Storstockholms Räddningscentral (SSRC) samt kommunens egen krisledning och samverkan inom länets krissamverkan U-Sam har fungerat mycket väl.

Frivilliga skogsbrandvårn i Hedåker, Möklinta, Tärnsjö och Sala har startats upp.

En besöksnäringstrategi har antagits. Strategin ger vägledning i arbetet att leda och utveckla Sala till en attraktiv och konkurrenskraftig besöksdestination. Handlingsplan har skrivits fram under året.

Områdesträffar för dialog med företagare har genomförts på Mamre och i Ransta.

Näringslivskontoret har i samverkan med Plan och utveckling hanterat ett 50 – tal förfrågningar om etablering och expansion i ärenden gällande mark och exploatering. Det har gällt både privat och offentlig verksamhet samt bostadsbyggande.

Ett förbättringsarbete med att utveckla innehåll och funktionalitet för Sala kommuns hemsida är genomfört.

I januari 2018 upptäcktes fuktskador på Åkraskolan. Beslut togs att ersätta skolan med en temporär lösning, eftersom fuktskadorna var så pass omfattande. Upphandling genomfördes under våren och därefter monterades 161 moduler inklusive mottagningskök på Gärdesta för ca 350 elever.

Ransta skola, förskola, tillagningskök, en fullstor idrottshall och ett bibliotek stod klart i december 2018. Här ges plats för 130-160 elever och 80-100 förskolebarn. Under 2019 kommer den gamla skolan att rivas och en helt ny skolgård att byggas.

Första spadtaget för nybyggnationen av Idrottshallen på Lärkans sportfält togs under hösten. Det som kommer att byggas är en fullstor plan på 20 x 40 meter, två omklädningsrum, läktare för minst 200 personer, café, förråd, konferensutrymmen, väntrum och entréytor. Invigning under 2019.

I maj 2018 påbörjades byggnation av en helt ny grundskola vid Vallaskolan. F- 6 skolan kommer att ge plats för 450–500 elever. Inflyttningen beräknas kunna ske hösten 2020.

Den 1 april infördes avgiftsfri kollektivtrafik inom Sala kommun. Syftet var att öka resandet med kollektivtrafik och därmed minska miljö- och klimatbelastningen, samt öka tillgängligheten av kollektivtrafiken.

Sommaren 2018 var en torr sommar med få regndagar. Detta i kombination med de senaste årens låga grundvattnivåer gjorde att kommunen fattade beslut om att under en period införa bevattningsförbud. Detta resulterade i en sänkning av vattenförbrukningen med 11 000 m³ eller 8 % för perioden

Ett pilotprojekt som start på införandet av heltid som norm är genomfört för kommunens alla medarbetare, utifrån kommunstyrelsebeslut och huvudöverenskommelse med fackförbundet Kommunal (HÖK 16).

Utökning av aktiviteter med bland annat avgiftsfri simskola för elever i förskoleklass.

I augusti invigdes en musik- och kulturscen i Missionskyrkan.

En omfattande satsning på likvärdighet och skolutveckling har genomförts med stöd av Skolverket. Det handlar främst om kompetensförstärkning, forskningsbaserat stöd och ledarskapsutveckling. En tidig slutsats av det arbetet är att elevers läsförmåga har stor betydelse för resultaten i samtliga ämnen. Ytterligare långsiktiga riktade statsbidrag för likvärdighet används därför för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens genom att satsning på skolbibliotek och IT-pedagoger.

Andelen Salaungdomar som väljer gymnasieutbildning på Kungsängsgymnasiet ökar stadigt.

Äldreomsorgens boenden arbetar med att öka kvaliteten genom digitalisering. Tre verksamheter arbetar med trygghetskameror. Digitala larm, gps, nyckelfria lås och digitalt aktivitetsmaterial finns.

Ett ESF-finansierat projekt om digitalisering har startats under hösten.

Serviceinsatser inom hemtjänsten utförs under året i större utsträckning av LOV företag.

Insatsen Trygg Hemgång inom hemtjänst/hemsjukvård börjar verkställas under hösten.

Fortsatta utbildningsinsatser i ett gemensamt projekt mellan Vård och omsorg och Barn och utbildning där tidsbegränsat anställda medarbetare utbildar sig till undersköterskor.

Omvärldsanalys

Svensk ekonomi närmar sig slutet på den starka tillväxt som lett till högkonjunktur. Toppen på högkonjunkturen har nu passerats och vi går in i en normalkonjunktur. Arbetsmarknaden är dock fortsatt stark och ekonomin har drivits av en stark internationell tillväxt som tillsammans

med en försvagad krona påverkat svensk exportindustri positivt. Det kraftigt ökande bostadsbyggandet har varit en stark injektion i den svenska ekonomin men byggandet har nu gått in i en betydligt långsammare fas.

Den globala tillväxten växlar ner till ett långsammare tempo, BNP beräknas öka med 1,0 procent 2019 och 1,2 procent 2020. Den viktigaste faktorn för kommunernas och landstingens skatteintäkter, utvecklingen av arbetade timmar, ser ut att vara svag kommande år. Sysselsättningen har ökat snabbare än under tidigare konjunkturuppgångar. Både arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgraden är uppe i de högsta nivåerna sedan före finanskrisen. Det gör att det kan vara svårt att ytterligare höja arbetskraftsutbudet.

Kommunernas ekonomi har under de senaste åren varit mycket stark och orsakerna till det är den snabba ökningen av skatteintäkter, stora intäkter från rea- och exploateringsvinster, positivt finansnetto och omfattande ersättningar från staten för flyktingmottagandet. I takt med att dessa intäkter minskar har kommunernas ekonomi försämrats. Sedan 2010 har kostnaderna ökat med i snitt 4,5 procent per år i löpande priser vilket ger en ökningstakt på 1,8 procent per år i fasta priser

De ekonomiska utmaningarna börjar visa sig i många kommuner, inte minst inom Individ och familjeomsorgen där bland annat effekterna av bostadsbristen och statens minskade ersättningar för ensamkommande har lett till att det senaste årets snabba kostnadsutveckling slagit igenom i budgetunderskott.

Kommande år ligger det demografiska trycket kvar på en hög nivå. Om kostnaderna ökar i takt med demografin till 2022 skulle kommunerna behöva genomföra åtgärder så som nya arbetssätt och arbetsmetoder motsvarande 31 miljarder, utan höjda statsbidrag.

Framtiden

BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN

SCB:s befolkningsprognos bygger på kända förändringar tidigare år och en uppskattning av nuvarande utveckling. Prognosen visar en ökad folkmängd varje år under perioden 2019-2022. Från 2018 års befolkningsnivå på 22 816 förväntas befolkningen öka till 23 605 personer 2022. En ökning av antalet medborgare med 100 personer beräknas påverka kommunens intäkter i form av skatter, bidrag och utjämning med ca 5 mkr. Samtidigt ökar också kostnaderna med antalet personer som ska ta del av kommunens tjänster.

UTMANINGAR

Investeringsvolymen beräknas att öka kraftigt då kommunen står inför omfattande renoveringsbehov av lokalerna samtidigt som utökad verksamhet leder till behov av fler lokaler.

Kommunen behöver ha en högre resultatnivå än normalt för att klara investeringarna och egenfinansiera så stor del som möjligt, men lånebehovet beräknas ändå öka kraftigt. Den höga planerade investeringsvolymen innebär att de kapitaltjänstkostnader som ska bäras av verksamheterna också ökar kraftigt och måste rymmas inom verksamhetens ram. En återgång till mer normala räntenivåer kommer att bidra till att ytterligare öka dessa kostnader.

Befolkningsprognosen för Sala fram till 2022 visar på en ökning i åldersgrupperna som finns inom grundskola samt äldre personer över 80 år, samtidigt som åldersgruppen 19-64 år är i stort sett oförändrad. Färre personer i arbetsför ålder ska därmed försörja fler.

Det ansträngda rekryteringsläget beror dels på volymökningar kopplade till demografin samt att andelen medarbetare som uppnår pensionsålder ökar stadigt. Svårrekryterade grupper är t ex undersköterskor, vårdbiträden, lärare, barnskötare och chefer.

Enligt de prognoser som tagits fram fortsätter pensionskostnaderna att stiga. En av förklaringarna är att lönerna tenderar att öka snabbare för de med högre inkomster och brist på kvalificerad personal. En eventuell sänkning av RIPS-räntan kommer öka kommunens pensionskostnader. En sänkning med -0,5 % kommer medföra en kostnadsökning på ca 8 %.

Ekonomisk översikt

ÅRETS RESULTAT

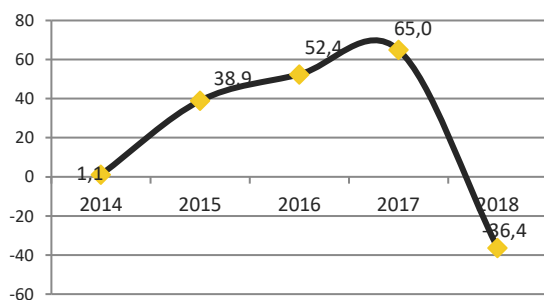
Årets resultat blev negativt och uppgår till -36,4 mkr vilket är en budgetavvikelse på -49,8 mkr. Det prognostiserade resultatet i delårsbokslutet uppgick till -28,4 mkr.

I verksamheternas nettokostnader redovisas ett totalt underskott för nämnderna på -54,5 mkr och finansförvaltningen redovisar ett sammantaget överskott på 2,7 mkr. Under året har ramförstärkningar på 1,4 mkr delats ut till verksamheterna.

Den största avvikelsen i driftsredovisningen svarar vård- och omsorgsnämnden för med ett underskott på -46,3 mkr. Skolnämnden har ett underskott på -15,0 mkr, kommunstyrelsen ett överskott på 5,3 mkr och kultur- och fritidsnämnden ett överskott på 1,5 mkr.

Intäkterna från skatteintäkter, bidrag och utjämning är 1,2 mkr lägre än budgeterat och finansnettot visar ett överskott på 3,1 mkr jämfört med budget.

Resultatutveckling 2014-2018, mkr

BALANSKRAV

Balanskravet innebär att resultatet för varje enskilt år måste vara positivt, intäkterna ska vara högre än kostnaderna. Vid bedömningen av om balanskravet uppfyllts har årets resultat -36,4 mkr tkr justeras med samtliga realisationsvinster och realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet. Justeringen för realisationsförlusten avser underskottet vid försäljningen av Löparen i samband med att saneringskostnaderna överläts till köparen. Årets resultat enligt balanskravsutredningen uppgår till -46,5 mkr vilket innebär att kommunen inte uppfyllt balanskravet. Enligt kommunallagen finns ett krav på återställande av det egna kapitalet inom 3 år. Det negativa resultatet planeras att återställas genom att åren 2020 och 2021, utöver resultatmålet på 1 %, även budgetera för ett resultat som täcker underskottet.

Balanskravsutredning

Mkr	2018	2017	2016
Årets resultat enligt resultaträkning	-36,4	65,0	52,4
Reducering av samtliga realisationsvinster	-12,2	-18,2	-1,2
Justering för realisationsförluster med undantagsmöjlighet	2,2	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-46,5	46,8	51,2
Medel till/från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	-46,5	46,8	51,2

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING- MÅLUPPFYLLELSE

Enligt kommunallagen ska kommunerna redovisa mål som främjar god ekonomisk hushållning.

Balanskravet ska ses som ett krav på en lägsta godtagbar nivå på resultatet. För att leva upp till kravet om god ekonomisk hushållning måste resultatet över tiden överstiga denna miniminivå. Resultatet bör då ligga på en nivå som är långsiktigt hållbart.

En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt.

För att uppnå detta krävs en ändamålsenlig styrning. Därför fastställer Kommunfullmäktige årligen kommungemensamma visioner och mål.

För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska även finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp. God måloppfyllelse i delårsrapporten och årsboksutet är en förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Det krävs också att kommunen har en beredskap att möta framtida utmaningar genom att i god tid inför förväntade förändringar vidta nödvändiga åtgärder och insatser i stället för insatser i efterskott. Ett positivt resultat behövs för att kunna egenfinansiera investeringar som överstiger årets avskrivningar. Om kommunen lånar även till dessa investeringar finns risk att ränta och amortering kommer att tränga undan övriga kostnader för drift av kommunens verksamhet i resultaträkningen.

För att ha en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling ska därför resultat i relation till skatteintäkter, statsbidrag och utjämnings uttryckas som ett procentuellt överskott (resultatmål).

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har i budgeten för 2018 beslutat att årets resultat ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämnings. Målet uppfylls inte 2018 då resultatet är negativt och uppgår till -2,7%.

Kommunfullmäktige har också satt målet att ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämnings ska vara större än nettokostnadsökningen. Nettokostnadsökningen är 12,3 % och ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämnings är 3,8 %. Målet är inte uppnått.

Kommunfullmäktige har även beslutat att nämnderna ska bedriva verksamheten inom beslutade anslag. Det sammanlagda underskottet för nämnderna blev totalt -54,5 mkr och därmed är målet inte uppfyllt.

Målet att nämndernas externa intäkter ska öka i förhållande till de externa kostnaderna har inte uppfyllts, då andelen minskat med 4 procentenheter.

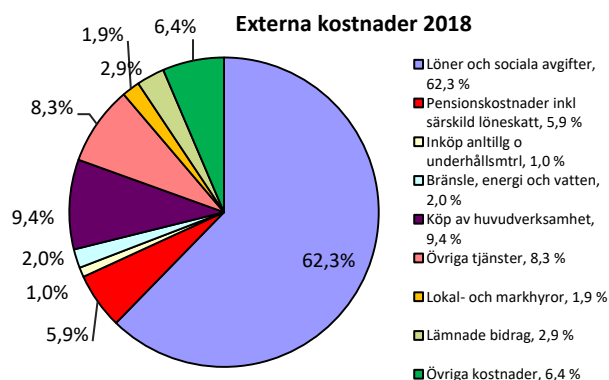
Inget av de fyra finansiella målen har uppnåtts. Kommunen har ur ett finansiellt perspektiv inte uppnått god ekonomisk hushållning.

VERKSAMHETENS KOSTNADER OCH INTÄKTER

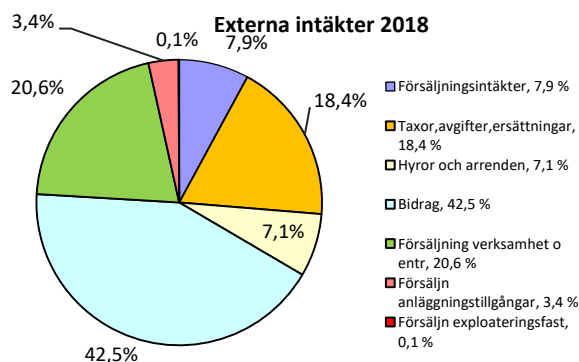
Verksamhetens nettokostnader visar finansieringsbehovet för den löpande verksamheten. Nettokostnadsandelen

visar hur stor del av skatter, bidrag och utjämning som används till att finansiera verksamheternas nettokostnader, hur stor del som finns kvar till att betala finansnettot och få balans i resultaträkningen. Nettokostnadsandelen är 103 %.

De externa bruttokostnaderna har mellan 2017 och 2018 ökat med 6,5 %. Löner och sociala avgifter uppgår till 1 054,7 mkr, det är den största kostnaden i kommunens verksamhet och utgör 62,3 % av de externa kostnaderna. Kostnader för löner och sociala avgifter har ökat med 7,7 % mellan 2017 och 2018 vilket kan jämföras med ökningen på 7,8 % mellan 2016 och 2017.

De externa intäkterna har i jämförelse med föregående år minskat med 11,4 %. De största förändringarna jämfört med tidigare år har skett på bidrag som minskat från 202 mkr till 154 mkr motsvarande -23,9 % samt på taxor, avgifter och ersättningar som ökat med 8 % från 62 mkr till 67 mkr.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningarna är 6,0 mkr lägre än budgeterat då många investeringar inte har genomförts enligt budget utan blivit

försenade. Den del av avskrivningarna som är beräknade på de budgeterade investeringarna ger därför ett överskott.

PENSIONER

Upplysningar om pensionsförpliktelser, mkr (inkl löneskatt)

	2015	2016	2017	2018
Avsättning pensioner	39,7	41,9	38,7	45,2
Ansvarsförbindelser	561,9	543,3	518,8	507,7
Finansiella placeringar	-	-	-	-
Summa	601,6	582,3	557,5	552,8

Kommunen har förutom den del som redovisas i balansräkningen ett stort åtagande för pensioner vilket redovisas som ansvarsförbindelse. De totala pensionsförpliktelserna för kommunens anställda uppgår 2018 till 552,8 mkr. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension samt garanti- och visstidspensioner, 45,2 mkr. Avsättningar och ansvarsförbindelsen värdesäkras genom indexuppräkningsmedel så återlånas den totala pensionsförpliktelserna 552,8 mkr.

Pensionskostnader, mkr (inkl löneskatt)

	2015	2016	2017	2018
Individuell del	37,8	40,3	42,2	46,6
Förändring avsatt till pensioner	0	2,2	-3,1	6,4
Pensionsutbetalningar	31,9	32,1	35,8	48,3
Summa	69,7	74,5	74,8	101,3

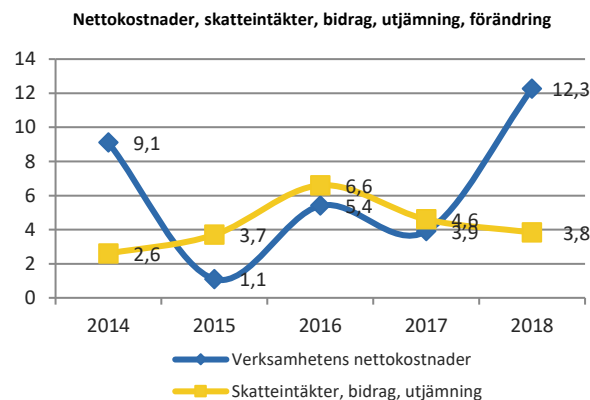
Den individuella delen som utbetalas till medarbetarna att förvalta själva uppgår till 46,6 mkr. I pensionsutbetalningarna på 48,3 mkr ingår utbetalningar enligt ansvarsförbindelsen och försäkringspremie avseende kompletterande ålderspension. Från och med 2006 försäkras den kompletterande ålderspensionen. Även den intjänade pensionen från och med 1998 försäkras. Den stora ökningen av pensionsutbetalningarna mellan 2017-2018 beror på att en retroaktiv premie betalats.

SKATTER, BIDRAG OCH UTJÄMNING

Skatteintäkter, bidrag och utjämning är den största inkomstkällan för kommunen och svarar för 78 % av samtliga intäkter. Sammantaget har skatter, bidrag och utjämning minskat med 1,2 mkr jämfört med budget.

Nettokostnadsökningen 2018 uppgår till 12,3 % och ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning till 3,8 %.

Skatter, bidrag och utjämning har från 2014 till 2018 ökat med i genomsnitt 4,3 % per år. Verksamhetens nettokostnader har under samma period ökat med 6,4 %. Åren 2014 och 2018 överskred verksamheternas nettokostnadsökningar intäktsökningen från skatteintäkter, bidrag och utjämning.

FINANSNETTO

Skillnaden mellan finansiella kostnader och intäkter, finansnettot, är positivt och uppgår till 1,9 mkr vilket är 3,1 mkr bättre än budgeterat. Överskottet beror till största delen på att kommunen fått en överskottsutdelning från Kommuninvest på 2,4 mkr som inte var budgeterat och att räntan för de långfristiga lånen är 0,7 mkr lägre än budgeterat.

I de finansiella kostnaderna ingår låneräntor och finansiell kostnad för pensioner.

I de finansiella intäkterna ingår förutom ränta och borgensavgifter även avkastning från de kommunala bolagen.

TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Kommunens totala tillgångar är 1 477 mkr varav 1 331 mkr är anläggningstillgångar och 145 omsättningstillgångar. Det egna kapitalet uppgår till 703 mkr, avsättningar till 46 mkr och skulder till 728 mkr.

De långfristiga skulderna uppgår till 438 mkr och kortfristiga skulder till 289 mkr. I de långfristiga skulderna ingår de långfristiga lånen 399 mkr, skuld för anslutnings- och anläggningsavgifter för VA med 23 mkr samt investeringsbidrag på 16 mkr.

Låneskuld, mkr

	2015	2016	2017	2018
Lån som förfaller inom 1 år	81	115	47	100
Lån som förfaller inom 2-3 år	155	121	93	53

	2015	2016	2017	2018
Lån som förfaller inom 4-5 år	43	15	27	145
Lån som förfaller inom 6-10 år	-	-	70	122
Genomsnittlig ränta	2,32 %	1,49 %	1,31 %	0,96 %
Genomsnitt räntebindningstid, år	1,7	1,6	3,1	4,2

Kommunen har under året lånat upp ytterligare 200 mkr. Långgivare till samtliga kommunens långfristiga lån är Kommuninvest. För att sprida ränterisken ligger de långfristiga lånen med ett slutdatum fördelat på en tioårsperiod. Snitträntan uppgår till 0,96 %.

SOLIDITET

Soliditeten visar den ekonomiska styrkan på lång sikt, ju högre soliditet desto stabilare är den ekonomiska styrkan på lång sikt. Soliditetsmättet visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas förändring.

Kommunens soliditet sjunker med 10 procentenheter under 2018. Det beror på årets negativa resultat samt en ökad upplåning. Soliditeten uppgår till 48 % exklusive pensionsförpliktelsen som ligger i ansvarsförbindelsen, och med den inräknad uppgår med den till 13 %.

Soliditet, %

	2015	2016	2017	2018
Exklusive pensionsförpliktelse	51	53	57	48
Inklusive pensionsförpliktelse	5	11	17	13
<i>Riket exkl pensionsförpliktelse</i>	46	46	45	
<i>Riket inklusive pensionsförpliktelse</i>	22	24	26	

LIKVIDITET

De stora investeringsutgifterna och negativa resultatet har under året inneburit behov av att låna ytterligare 200 mkr.

Ett sätt att mäta kommunens betalningsförmåga på kort sikt är relationen omsättningstillgångar och kortfristiga skulder, den så kallade balanslikviditeten. Balanslikviditeten 2018 är 50 % vilket innebär att de kortfristiga skulderna är högre än omsättningstillgångarna.

Kommunen har en checkräkningskredit på 60 mkr, vilket ökar förmågan att göra de löpande utbetalningarna.

	2015	2016	2017	2018
Balanslikviditet, %	89	79	72	50
Likvida medel, mkr	125	87	99	56

	2015	2016	2017	2018
Tillgängliga medel, mkr	177	139	151	116

BORGENSÅTAGANDE

Kommunens borgensåtagande uppgår totalt till 714 mkr vilket innebär en ökning med 88 mkr i jämförelse med föregående år.

Under året har beslut fattats om att utöka borgensramen för Sala Heby Energi AB med 158 mkr. Den totala beviljade borgensramen uppgår nu till 1 208 mkr varav 714 mkr utnyttjas.

Borgensåtaganden medför alltid en risk och därför bör kommunen ha god kontroll över de bolag som borgensåtagandet avser. Risken som sammanhänger med kommunens borgensåtaganden bedöms som liten.

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

Kommunfullmäktige fonderade 15,1 mkr av 2013 års resultat till en resultatutjämningsreserv (RUR). Enligt Riktlinjer för god ekonomisk hushållning som antagits av fullmäktige ska två kriterier vara uppfyllda för att kunna disponera RUR. Förändringen av årets underliggande skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren samt att balanskravsresultatet ska vara negativt. Endast ett av kriterierna uppfylls under 2018 och reserven är därmed oförändrad.

DRIFTSREDOVISNING, NETTO

Nämnd/styrelse, mkr	Budget 2018	Bokslut 2018	+/-
Kommunstyrelsen	205,8	200,6	5,3
Revision	0,9	0,8	0,1
Överförmyndare	3,5	3,5	-0,1
Kultur- och fritidsnämnd	46,5	45,0	1,5
Skolnämnd	512,6	527,6	-15,0
Vård- och omsorgsnämnd	542,6	588,9	-46,2
Summa	1 311,9	1 366,3	-54,5

Nämnderna redovisar ett nettounderskott på -54,5 mkr.

Kommunstyrelsen redovisat sammantaget ett överskott på 5,3 mkr. Samtliga nämndens kontor redovisar överskott utom Samhällsbyggnadskontoret som gör ett underskott 0,9 mkr.

Nämndens intäkter överstiger budget med nära 30 mkr, till stor del beroende på att ersättning från Myndigheten för

Samhällsskydd och Beredskap (MSB) erhållits för täckande av kostnader vid skogsbranden 2018 och även försäkringsersättningar för brandskadad skog. VA-kollektivets taxor och avgifter är högre än budgeterat och så även Måltidsenhetens intäkter.

På kostnadssidan avviker nämnden med -24 mkr. Kostnader motsvarande ca 13 mkr kan knytas till skogsbranden. Måltidsenhetens kostnader för livsmedel har ökat i och med en ökad volym av beställda portioner. Externa hyreskostnaden för moduler till Åkra modulskola återfinns också som en avvikelse inom nämndens kostnader.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett överskott på 1,5 mkr. Hyreskostnaden för Missionskyrkan är debiterad för halvåret, överskott även för verksamhetsbidrag för samlingslokaler som blivit lägre än budgeterat samt allmän återhållsamhet.

Skolnämndens redovisade underskott uppgår till -15 mkr, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 3 %. Nämnden har inte beviljats återsökta medel i den utsträckning som budgeterats samt att statsbidrag gått förlorade då vissa mål inte uppnåts. Under året har dock nya statsbidrag beviljats för andra områden vilka även genererat kostnader. Kostnader för personal och kost har ökat i och med en volymökning med fler elever. Lokalhyror för vissa kök har direkt belastat skolnämnden och hyran av Åkra modulskola har ökat hyreskostnaderna markant.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -46,2 mkr, 8,5 %. Nettobudgeten ökade med 6,2 % jämfört med 2017 medan nettokostnaderna har ökat med 16 %. Den största nettokostnadsförändringen sker inom verksamheterna för flyktingmottagandet. Där har tidigare möjligheter att återsöka ersättning för kostnader minskats och kostnadssidan har inte kunnat avvecklas i samma takt. Inom individ- och familjeomsorgen har kostnaderna ökat med 20 % (16 mkr) medan budgeten ökades med 7 %. Kostnadsökningen är störst för institutionsvård av barn och unga, 9 mkr (116 %) och för handläggningkostnaderna, 5,3 mkr (50 %) som i det närmaste helt kan kopplas till köp av konsulttjänster. Inom äldreomsorgen medförde svårigheter att rekrytera semestervikarier ökade kostnader i form av bl a övertidsersättningar och tillfälliga extra ersättningar.

Budgetavvikelser, mkr 2018

Nämnd/styrelser	Prognos aug	Bokslut	Förändring
Kommunstyrelsen	-7,6	5,3	+12,9
Revision	0	0,1	-0,1
Överförmyndare	0	-0,1	-0,1
Kultur- och fritidsnämnd	1,0	1,5	+0,5
Skolnämnd	-2,1	-15,0	-12,9
Vård- och omsorgsnämnd	-34,1	-46,2	-12,1

Nämnd/styrelser	Prognos aug	Bokslut	Förändring
Summa	-42,9	-54,5	-11,6

För de kontor som hör till Kommunstyrelsen är utfallet 12,9 mkr bättre än vad prognosen vid delåret pekade mot. Samhällsbyggnadskontoret gör ett underskott på 0,9 mkr, vilket är en förbättring med drygt 10 mkr jämfört med prognosen. Ett beslut taget av Kommunfullmäktige i november medger att saneringskostnader för ett avgränsat område istället redovisas som investeringsutgift samt att försäkringsersättning för brandskadad skog beviljats gör att utfallet förbättrats.

Avvikelsen för Kultur- och fritidsnämnden, +1,5 mkr är 0,5 mkr bättre än delårsprognosen. Vakanser och generell återhållsamhet under slutet av året anges som anledningar till förändringen.

Skolnämndens helårsprognos vid delårsrapporten pekade mot ett i sammanhanget mindre underskott, -2,1 mkr. Det rådde redan då en osäkerhet om i vilken omfattning åter-sökta medel skulle beviljas från Migrationsverket och om en del bidrag som kopplas till måluppfyllelse skulle få behållas. Den största avvikelsen mot delårsprognosen är dock interna hyreskostnaden för Åkra modulskola som inte var känd vid prognostillfället.

Vård- och omsorgsnämndens helårsprognos vid delårsrapporten uppgick till -34,1 mkr och ökade sedan med ytterligare -12,1 mkr till -46,2 vid bokslutet. Helårsprognosen för intäkterna stämmer väl med utfallet, +0,6 mkr. Det är på kostnadssidan som differensen mellan prognos och utfall återfinns. Personalkostnader och köp av huvudverksamhet är de poster som avviker mest.

Exploatering

Samtliga tomter i exploateringsområdet Lodjuret på Ängshagen har sålts. Vid bokslut 2018 har inget nytt exploateringsområde startats.

	Lodjuret
Bokfört värde 1/1 2018	10
Justering/försäljning	-10
Bokfört värde 31/12 2018	0
Årets utgift	0
Årets försäljningsintäkt	250
Årets nettovinst/-förlust	240

INVESTERINGSREDOVISNING, NETTO

Nämnd/styrelse, mkr	Budget 2018	Bokslut 2018	+/-
Kommunstyrelsen	373,9	255,0	118,9
Kultur- och fritidsnämnd	0,4	0,3	0,1
Skolnämnd	9,7	7,8	1,8
Vård- och omsorgsnämnd	1,0	1,3	-0,3
Summa	385,0	264,4	120,5

Nettoinvesteringarna var ursprungligen budgeterade till 303 mkr. Budgeten har sedan kompletterats med tilläggsanslag från bokslut 2017 på 79 mkr och under året ytterligare 3 mkr. Totalt uppgår 2018 års investeringsbudget till 385 mkr.

De investeringar som genomförts under året uppgår till 264 mkr vilket innebär en budgetavvikelse på 31%. Föregående år uppgick budgetavvikelsen till hela 72 % och 2016 uppgick den till 39 %. De stora budgetavvikelserna är en trend som pågått under många år och det innebär stora svårigheter att planera bl a likviditet och kapitaltjänstkostnader.

I stort sett hela avvikelsen, är hänförlig till Samhällsbyggnadskontoret +119 mkr. De största budgetavvikelserna finns på lokalprogrammet, gatuprogrammet, plan och utveckling samt vatten och avlopp.

Större investeringar, netto och totalt netto 2016-2018, mkr

	2016	2017	2018	Totalt 2016-2018
Nybyggnation LSS boende	12,9	28,8	3,7	45,4
IT-investeringar/Bredband	0,8	1,0	2,1	3,9
Fastighetsinköp/försäljning	25,0	0,3	-7,3	18,0
Skolgårdar	1,2	0,4	1,0	2,6
Lärkans sportfält/idrottshall	-	1,1	20,4	21,5
Ny- och ombyggnation skolor	9,3	35,1	167,8	212,2
Kök o matsalar	3,0	1,3	19,0	23,3
Investering gator, vägar o parker	12,8	8,5	9,1	30,4
VA-investering	12,5	6,5	7,8	26,8

UPPFÖLJNINGAR UNDER ÅRET

Driftsredovisningen

Under året har fem månadsuppföljningar och en delårsrapport tagits fram. Under hela året har ett underskott prognostiserats, redan den första uppföljningen som gjor-

des per 31 mars visade en prognos på -30,3 mkr. De prognostiserade underskotten har sedan stadigt ökat, delårsprognosen visade -42,9 mkr och den sista prognosen som gjordes i oktober indikerade ett underskott på -55,3 mkr. I bokslutet redovisade nämnderna sammantaget ett negativt resultat på -54,5 mkr. Den av KS beslutade kontroll och åtgärdsplanen har inte haft avsedd effekt då underskottet fortsatt att öka under hela året.

Investeringsredovisningen

Investeringarna har följts upp vid samma tillfällen som driftsredovisningen och har under hela året pekat på ett växande överskott. Redan vid årets första uppföljning i mars prognostiserades ett överskott på 12 mkr vilket successivt ökade för att vid delårsrapporten uppgå till 96 mkr. Oktober prognosen visade ett prognostiserat överskott på 120 mkr vilket också blev den slutliga avvikelser i bokslutet.

Medarbetare

Den statistik som här presenteras har hämtats från kommunens personal- och lönesystem.

Antal medarbetare

Totalt antal årsarbetare

	2015	2016	2017	2018
Tillsvidare	1 678	1 744	1 807	1 937
Visstidsanställda	128	146	220	161
Totalt	1 806	1 890	2 027	2 098

Antal årsarbetare per 31 december 2018 var 2 098 st. Vid delårsbokslutet 2018 (30 juni) var det 2 146 årsarbetare. Antalet årsarbetare har ökat med totalt 71 st under 2018 men minskat med 48 st under sista halvåret 2018.

Huvudorsaker till ökningen är de nyrekryteringar som gjordes p.g.a. utökad verksamhet i samband med ökat antal barn i skola/förskola och fler brukare inom hemtjänsten samt ett nytt gruppboende inom området funktionsnedsättning (FO).

Fördelning mellan män och kvinnor, (antal personer, ej årsarbetare)

	Barn och utbildning	Vård och omsorg	Övriga ¹	Summa
Kvinnor	695	860	163	1 718
Män	186	158	162	506
Summa	881	1 018	325	2 224

Antal anställda medarbetare per 31 december (tillsvidareanställningar, vikariat och allmän visstidsanställning som varat i tre månader eller längre) var 2 224 st, vilket är en ökning med 71st i förhållande till den 31 december 2017. De två största verksamheterna är barn och utbildning med 881 medarbetare, en ökning med 87st samt vård- och omsorg med 1 018 medarbetare, en ökning med 36st, övrig verksamhet har minskat antalet medarbetare med -52 st.

Traditionellt sett är kommunsektorn kvinnodominerad och Sala kommun utgör inget undantag, 77 % av medarbetarna är kvinnor och 23 % är män.

Andel heltidsanställda per verksamhet, %

	Barn och utbildning	Vård och omsorg	Övriga
Kvinnor	88%	67%	79%
Män	91%	88%	93%

Andelen deltidsanställda är störst inom verksamheterna för vård och omsorg och det är totalt sett inom organisationen en större andel av kvinnor än av män som arbetar deltid. Andelen heltidsarbetande har ökat under 2018 med 1 %- 5 % för alla grupper, förutom för männen inom övrig verksamhet, där andelen är oförändrad.

Kommunstyrelsen i Sala kommun har beslutat att "rätt till heltid" ska införas i alla verksamheter och även i huvudöverenskommelsen (HÖK 16), med fackförbundet Kommunall, framgår att målsättningen för kommunals medlemmar ska vara att heltid är det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska arbeta heltid.

Det framgår också i avtalet att arbetsgivaren ska, med utgångspunkt från verksamhetens behov och resurser, ha en plan för hur andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka. Den fastställda planen är en utgångspunkt för det fortsatta arbetet, med en årlig avstämning fram till att projektet är genomfört, senast 2021-05-31.

Under 2018 har chefer, fackliga företrädare och medarbetare informerats om vad heltidsprojektet innebär och projektledare samt projektgrupper har utsetts. Målsättningen är att:

- Alla som nyanställs ska anställas på heltid
- Alla deltidsanställda ska erbjudas heltidsarbete
- Fler av dem som redan har en heltidsanställning, men jobbar deltid, ska eftersträva heltidsarbete

För att få viktig information som kan användas i det fortsatta arbetet har ett pilotprojekt, inom området FO (funktionsnedsättning), genomförts under 2018. Inom området ryms grupp- och stödboenden, personlig assistansgrupper samt daglig verksamhet, LSS, med ca 130 medarbetare, varav ca 40 arbetade deltid innan projektstart.

Ålder

Antal medarbetare som uppnår 65 års ålder (pensionsålder), per år

	2018	2019	2020	2021
Antal	16	35	65	40

Andelen medarbetare som uppnår pensionsålder (65 år) ökar stadigt vilket påverkar det redan ansträngda kompetensförsörjningsbehovet, många av dem återfinns bland de redan svårrekryterade grupperna, ex. undersköterskor, vårdbiträden, lärare, barnskötare och chefer.

¹kontoren för näringsliv, samhällsbyggnad, bygg och miljö, medborgarkontor, kultur och fritid, räddningstjänst samt personal och ekonomi.

Genomsnittsålder bland Sala kommuns tillsvidareanställda medarbetare 2018 var 46,1 år, vilket är en sänkning från 2017 års nivå med 0,4 år. För visstidsanställda har genomsnittsåldern ökat med två år, till 41,3 år.

HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

Friskvård

Sala kommun uppmantrar hälsofrämjande aktiviteter för personal genom att erbjuda friskvårdskuponger till medarbetare som är anställda tre månader eller längre. Kupongerna motsvarar ett värde av tusen kronor per helt kalenderår i anställning och kan användas som betalning för hälsofrämjande friskvård, enligt Skatteverkets regler. Av 2 175 st medarbetare som tilldelats friskvårdskuponger är andelen använda kuponger under 2018 hela 71,7 %, vilket trots den höga nyttjandegraden, tyvärr är en minskning med 7 % i förhållande till 2017.

Utbildning

Forskning visar att ledarskap har stor betydelse för medarbetares hälsa. För Sala kommuns chefer har det under 2018 erbjudits intern ledarutveckling i form av ledarforum för alla kommunens chefer samt utbildning på distans genom föreläsningar via web. Under året har även interna tematräffar för chefer genomförts vid tre tillfällen, med syftet att stödja ett gott ledarskap, se vidare under rubriken interna utbildningar.

Sjukfrånvaro

I tabellen visas preliminära siffror för 2018, uttagna i januari månad 2019

	2015	2016	2017	2018
Sjukfrånvaro totalt i %	5,6	7,9	7,7	6,8

	2015	2016	2017	2018
Sjukfrånvaro, > 60 dgr i % av totalt antal sjukskrivna	43,2	46,7	45,2	39,6

Sjukfrånvaro, kön	2015	2016	2017	2018
Sjukfrånvaro, kvinnor	6,4	8,7	8,6	7,5
Sjukfrånvaro, män	3,7	5,2	4,9	4,5

Sjukfrånvaro, åldersgrupper	2015	2016	2017	2018
29 år eller yngre	5,8	7,9	8,5	7,8
30 - 49 år	5,3	7,4	7,1	6,6
50 år eller äldre	5,8	8,5	8,1	6,7

Sjukfrånvaron inom Sala kommun 2018-12-31 visar totalt 6,8 %, en minskning från föregående års mätning vid samma tillfälle med hela 0,9 %. Målet för sjukfrånvaron i Sala kommun är satt till fem procent eller lägre, vilket passerades redan vid 2014 års mätning.

Försäkringskassan har ett uppdrag att följa regeringens mål (från 2015) att antalet sjukdagar per svensk och år skall ner till 9,0 dagar senast år 2020, från utgångsläget 10,1 dagar. Försäkringskassan rapporterade i juni 2016 att det redan då fanns indikationer på att ökningen av sjukfrånvaro, totalt i landet, bromsar in. De skrev i sin rapport (2016:7) att det då var för tidigt att säga om det var en vändning man såg, men att mycket tyder på att sjuktalen planar ut.

I Försäkringskassans nästa rapport, juni 2017, konstateras att sjukpenningtalet i riket minskar och att utvecklingen vänder neråt, i Sala kommun med endast 0,1 % 2017.

I ett pressmeddelande, november 2018, skrev Försäkringskassan att antalet nya sjukfall åter har ökat under andra halvåret 2018 och gör bedömningen att antalet startade sjukskrivningar blir fler både 2018 och nästa år. Bryts inte den nya utvecklingen kommer regeringens mål om att sjukpenningtalet ska minska till 9 dagar 2020 inte att nås.

Att antalet sjukskrivna varierar markant över åren och har regionala variationer beror dels på konjunkturläget och förändringar i regelverken, men även demografiska förändringar som t. ex. att andelen äldre ökar.

LÖNER 2018

Redan i vårpropositionen 2017 konstaterades att inom kommunsektorn förväntades lönerna öka snabbare än i näringslivet, bl.a. till följd av det statliga lärarlönelyftet, den särskilda satsningen på löner för undersköterskor och ett stort rekryteringsbehov i många kommunala verksamheter. Regeringen förespände också ytterligare högre löneökningar för 2018.

Medlingsinstitutets beräkningar visar att det definitiva utfallet för löneutvecklingen i Sverige 2018 blir mellan 2,5-2,6 % (med 90-procents sannolikhet), det totala resultatet för Sala kommun 2018 var 2,81 %.

REKRYTERING

Under 2018 har bemanning och kompetensförsörjning präglat arbetet. Rekryteringsbehovet och svårigheten att

bemanna med önskad kompetens har gjort sig påmind inom, i stort sett, alla verksamheter. Insatser för att kvalitetssäkra och stödja verksamheterna i rekryteringsprocessen är ett nödvändigt arbete som startats av personalkontoret. I arbetet med rekrytering av nya medarbetare använder Sala kommun ett kommungemensamt rekryteringsprogram. Där kan utläsas att ca 6 781 personer sökt jobb inom Sala kommun under 2018. För att underlätta och öka kvaliteten på rekryteringsprocessen har rekryteringsprogrammet uppdaterats med funktioner för kompetensbaserad rekrytering. I funktionen finns 42 st valbara kompetenser som kopplas till frågebatterier för intervju och referenstagning.

INTERNA UTBILDNINGAR

Arbetsmiljöutbildning, bestående av sex utbildningstillfällen, för chefer och skyddsombud, har arrangerats under 2018.

Under året har även intern kompetensutveckling i form av tematräffar, under rubrikerna introduktion för nya chefer och ledigheter, erbjudits.

För att ytterligare stärka ledarskapet i kommunen har alla chefer tillgång till distansutbildningar via web. Även de kommunala bolagens VD:ar och sex fackliga ledare ur kommunens Centrala samverkansgrupp har tillgång till detta. Föreläsningarna handlar om de områden som varje chef behöver ha grundläggande kunskap i och har under 2018 handlat om;

- Hantera av besvärliga människor i arbetet
- Stärk hjärnan med fysiskt arbete
- Ny som chef
- Arbetsmiljöarbete för chefer
- Diskrimineringslagen i arbetslivet

Sala kommun deltar även med 3 platser 2018 i chefsaspirantutbildning för blivande chefer, som arrangeras för blivande chefer i Västmanlands kommuner. Under året har även interna tematräffar (ledarforum) för alla kommunens chefer genomförts vid tre tillfällen, med syftet att stödja ett gott ledarskap.

Övrig kompetensutveckling planeras och hanteras behovsanpassat inom respektive verksamhet utifrån behov och förutsättningar.

MEDARBETARSAMTAL

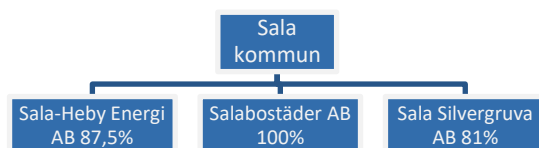
Medarbetarsamtal med löneinslag genomförs årligen med samtliga medarbetare inom kommunen (enligt FAS² dialogmodell). Som stöd för genomförande finns föreläsning via webb för chefer samt en partsgemensamt framtagna mall, inklusive utvecklingsplan, tillgänglig på kommunens intranät. Avstämning görs, med arbetstagarrepresentanter, efter löneöversynsprocessen för att följa upp att samtalen genomförs samt för att fånga upp förbättringsförslag.

SAMVERKAN

Inom Sala kommun värnar vi om ett gott samarbetsklimat, inte minst med de medarbetare som åtagit sig fackliga uppdrag. Samverkansgrupper ska knytas till beslutsnivåerna i verksamheterna och ansluta till linjeorganisationen. I slutet av 2017 tecknade Sveriges kommuner och landsting (SKL) ett nytt centralt samverkansavtal, "Avtal om samverkan och arbetsmiljö" som ersätter tidigare avtal FAS 05. Fackförbunden påkallade i början av året en önskan om att anta det nya avtalet och en arbetsgrupp bildades för genomgång och översyn av det nya avtalet och dess tillämpning. I gruppen ingår arbetstagarföreträdare från Centrala samverkansgruppen och arbetsgivarföreträdare från kommunens ledningsgrupp, det nya avtalet, tillsammans med gemensamt framtagna tillämpningsanvisningar för Sala kommun, kommer att antas i början av 2019.

² FAS = Förnyelse, Arbetsmiljö, Samverkan

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen ska ge en samlad bild av den totala kommunala verksamheten och dess ekonomiska utfall oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltningsform eller i bolagsform. Resultat- och balansräkningar läggs samman och därefter elimineras koncerninterna poster. Kommunens aktieinnehav i bolagen har eliminerats mot bolagens eget kapital enligt förvärvsmetoden.

I den sammanställda redovisningen ingår de bolag över vilka kommunen utövar ett väsentligt inflytande. Rekommendationen är att de bolag i vilka kommunens andel överstiger 20 % bör ingå.

Den sammanställda redovisningen har upprättats med proportionell konsolidering, vilket innebär att tillgångar, skulder, kostnader och intäkter har upptagits proportionellt mot kommunens aktieinnehav. Obeskattade reserver har till alla delar räknats in i det egna kapitalet, på motsvarande sätt har bokslutsdispositioner inte medtagits i resultatet. Hänsyn har också tagits till den latent skatten enligt rekommendation från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Årets förändring av obeskattade reserver korrigerat med latent skatt ligger alltså med i årets resultat.

Den sammanställda redovisningen är grundad på årsredovisningar vilka i de flesta fall inte var slutreviderade vid tidpunkten för konsolideringen. Vissa avvikelser av mindre omfattning kan därför förekomma jämfört med de slutliga rapporterna.

SALA HEBY ENERGI AB (SHE AB)

Ekonomi

Det är glädjande att konstatera att 2018 års ekonomiska resultat för SHE-koncernen blev bättre än budgeterat. Omsättningen exkl. punktskatter ökade till 279 615 tkr ifrån 255 146 tkr för 2017. Resultat före bokslutsdisposition och skatt uppgick till 14 170 tkr att jämföra med 14 255 tkr föregående år. Investeringarna har gjorts under året till ett belopp av 20 623 tkr jämfört med 30 124 tkr 2017.

Verksamhet

Verksamheten har präglats av att skapa hög tillgänglighet och effektivitet. Ett beslut har tagits att renovera pannan på kraftvärmeverket och i samband med renoveringen anpassa pannan för att kunna ta emot alternativa bränslen.

Elhandel har som tidigare nämnts fört in funktioner för att underlätta för kund och kundtjänst på hemsidan. Ett arbete

med att öka trafiken till hemsidan har påbörjats. Både genom sökoptimering och genom annonsering på Google. På grund av torr sommar, mindre vind och lite vatten i magasinen har elpriserna varit relativt höga.

HESAB:s har haft stor efterfrågan på installationer av soleanläggningar. Marknaden är i kraftig tillväxt vilket medfört att leveranstiderna blivit förlängda. För att bättra på leveranstider har HESAB tagit hem ett eget lager av solpaneler. HESAB tillhandahåller även serviceavtal till fjärrvärmekunder. Under vinterhalvåret görs servicen med egen personal.

Elnätsverksamheten har haft många nyanslutningar och soleanläggningar. Ett arbete har påbörjats att besiktiga alla belysnings- och trästolpar. En andel oisolerade kabelskåp har bytts ut under året. Beslut togs under slutet av 2018 att intensifiera arbetet med att framtidssäkra elnätet, vilket successivt kommer att leda till en ökad investeringstakt.

En HVO-mack har etablerats i Heby kommun. En takförlagd solcellsanläggning på 31 kW har placerats på SHE:s kontorsbyggnad. Laddstolpar har satts upp på besöksparkeeringen för kunder/besökare med elbilar

Framtiden

Den globala temperaturökningen kommer att medföra påfrestningar på vår verksamhet, vår region och energisystemen som helhet. Vi kommer att aktivt jobba för att vara den lokala kraften som driver på att skapa möjligheter till fossilfrihet. Att vi har lyckats bli ett bolag som i vår verksamhet är fossilfria till nästan 100 % innebär att fler kan ta efter. Genom att skapa möjligheter till alternativ vill vi driva utvecklingen framåt. Framtidsäkring av elnätet är en del, men även hur omställningen till fossilfria transporter ska ske. Bland annat utreds möjligheten att starta en uppgraderingsanläggning för biogas samt en biogasmack i Heby kommun.

SALABOSTÄDER AB

Ekonomi

Nettoomsättningen uppgick till 181 608 tkr jämfört med 179 258 tkr föregående år. Finansnettot förbättrades med 892 tkr jämfört med föregående år och uppgick till -13 839 tkr (-14 731 tkr). Bolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 15 465 tkr (17 087 tkr), vilket är 5 465 tkr högre än budgeterat.

Resultatet efter skatt uppgick till 13 389 tkr (13 368 tkr). Bolagets egna kapital 2018 års utgång uppgick till 113 054 tkr (99 820 tkr).

Driftskostnaderna för 2018 är högre både jämfört med föregående år och vad som var budgeterat för 2018. Det beror främst på att utfallet för underhållet och uppvärmningen blev högre än förväntat.

Underhållskostnaderna visar för 2018 ett överskott mot budget på 3 010 tkr beroende på att fastighetsunderhållet i större grad aktiveras enligt K3 regelverket och därmed inte kostnadsförs i samma utsträckning i resultaträkningen.

Avskrivningarna har för 2018 givit ett underskott på 1 038 tkr jämfört med budget på grund av att pågående arbeten som aktiveras är svårt att budgetera.

Efter avsättning av uppskjuten skatt på -2 076 tkr är resultatet för 2018 13 389 tkr.

Verksamhet

Nyproduktionen i Kronparken kom igång i början av 2018 och har följt tidplanen sedan dess. Projektet kommer att färdigställas i slutet på 2019 och hyresgästerna beräknas flytta in i oktober 2019.

Under året har ombyggnationen av Knostret 1 pågått, där 56 lägenheter har renoverats. Parallellt med byggtiden av dessa har projektering av nästa kvarter genomförts. Ombyggnationen av Berget 1 startar i början på 2019. Målet är att vi skall nå upp till ca 100 lägenheter per år under kommande år. Projektet drivs i partneringsform vilket ger oss stor flexibilitet när det gäller utförande och planering.

Inom administration har flera projekt genomförts inom IT. Ett av dem är ett stort projekt inom ekonomi. Under året genomfördes en upphandling av nytt ekonomisystem med målsättning att byta ut det nuvarande från 1/1 2019. Modernisering av lönesystemet har också genomförts för att ytterligare förbättra rapportering och redovisning av löner.

Framtid

Samarbetet med Hyresgästföreningen har under året varit gott vilket bland annat lett till att vi ganska tidigt var klara med hyresförhandlingen för 2019. Under förhandlingen har vi även haft diskussioner om kommande års förhandlingar och framfört synpunkter på de nivåer som varit aktuella de senaste åren men som på sikt kommer att göra att bolaget inte kommer att klara av sina åtaganden när det gäller stamrenoveringar.

SALA SILVERGRUVA AB

Ekonomi

Bolaget har sedan länge en mycket ansträngd ekonomi och stort fokus har de senaste åren legat på att stabilisera ekonomin. De ekonomiska målsättningarna har under året inte uppnåtts. Omsättningen tappade mot budgeterat och föregående år främst genom att den varma sommaren resulterade i att vi tappade ca 2000 besökande. De externa kostnaderna har varit i fokus och pressats ner mot föregående år trots att vi fått betydande ökade kostnader för bland annat försäkringspremier och elkostnader. Personalkostnaderna har vi inte lyckats hålla ner utan ser en mindre ökning mot föregående år och budget trots den minskade intäkten. Totalt ett negativt resultat efter avskrivningar och

finans på -2 411 tkr, vilket är en avvikelse mot föregående år med -500 tkr och budget med -1 328 tkr. Summerat har det mesta avvikit från våra mål, där de största orsakerna liggande i minskade intäkter, ökade elkostnader och försäkringspremier och fortsatt för höga personalkostnader.

Vår ekonomiska status ger oss fortsatt en balansräkning och ett eget kapital som är inom legala ramar, men det kommer att krävas kraftfulla åtgärder för att vända den fortsatt svaga och negativa resultatutveckling.

Verksamhet

Samtliga affärsverksamheter avviker negativt mot uppsatta mål. Besöksantalet mätt, med antalet betalande i Visningen, Höghöjdsbana och Logi visar på en nedgång med ca 2 000 besökande. Detta slår direkt negativt på Visningen, Logi, Handel och Vårdshuset.

Årets ovanjordaktiviteter med Sportlov, Barnens Valborg, Silvergruvans Dagar, Pubaftnar, Höstlov och Julaktiviteter m.m. har genomförts och varit bra publikdragare. Dock ger dessa aktiviteter endast marginell positiv resultatpåverkan och i vissa fall underskott.

Trädgårdsprojektet drevs med ett inriktningsbeslut om bidrag från Länsstyrelsen, sent på året kom sedan ett beslut att detta bidrag på 400 tkr inte beviljats. Detta slår direkt ut på resultatet då merparten av arbetet inom Trädgård redan var beslutat och i stort genomfört.

Under året har ett större underhåll av Direktören genomförts med renovering av tak och fönster. Detta enligt underhållsplanen. Övrigt underhåll är pga. ekonomin fortsatt eftersatt. Den dagliga driften med säkerheten i första rummet fungerar bra.

Framtid

Givet att vi fortsatt erhåller dagens driftsbidrag från kommunen på 3,5 mkr årligen, kommer vi tvingas till betydande åtgärder och minska verksamheten till i stort enbart en bra Visningsgruva. Det egna kapitalet kommer inte att klara ett negativt underskott under kommande år vid fortsatt drift som idag. Detta medför att bolaget måste uppnå ett nollresultat snabbt och senast 2020. Åtgärder har redan beslutats av styrelsen i linje med detta.

En diskussion mellan Sala kommun och styrelsen måste snarast ge vid hand hur kommunen vill se utvecklingen för gruvan i framtiden. Styrelsens uppfattning är att det finns betydande potential att öka besökande till gruvan och kommunen samt få en balanserad ekonomi, men det kommer då initialt att krävas ekonomiska insatser i investeringar av Sala kommun.

Korta fakta om kommunens bolag

Belopp i tkr	SHE AB	Salabostäder AB	Sala Silvergruva AB
Resultat 2018-12-31	11 354	13 389	-2 331
Rörelseintäkter	279 615	181 608	15 457
Kassa och bank	24 140	19 528	-1 848
Kommunens aktie- innehav	88	10 247	5 000
Kommunalt bor- gensåtagande	115 303	571 900	10 528
Antal anställda	55	39	20
- varav kvinnor	14	15	14
- varav män	41	24	6
Total lönesumma	26 864	17 090	7 414

Målavstämning – God ekonomisk hushållning

Kommunens resurser ska användas så att god ekonomisk hushållning nås ur såväl ett finansiellt perspektiv som ur ett verksamhetsperspektiv.

God ekonomisk hushållning skapas genom att kommunens verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnads-effektivt sätt. Den kommunala servicen ska infrå kommun-
innevånarnas behov och förväntningar. Varje generation bör bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar.

För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp. Kommunen har uppnått god ekonomisk hushållning när målen sammantaget visar på en god måluppfyllelse i årsbokslutet.

I det årliga budgetdokumentet fastställer kommunfullmäktige kommunövergripande mål i fyra perspektiv; hållbart samhälle, medborgare, medarbetare och ekonomi. Målen är kommungemensamma och gäller dels för kommunen som helhet och dels för samtliga nämnder. För varje mål sätts målandikatorer som ska mäta måluppfyllelsen på ett tydligt sätt. Måltextern för samtliga perspektiv finns i dokumentet Budget 2018 Plan 2019-2020.

I detta avsnitt redovisas dessa perspektiv samt en sammanfattande värdering av resultaten för det kommungemensamma resultatet och en bedömning av nämndernas måluppfyllelse utifrån satta indikatorer.

I avsnittet "Nämndernas verksamhetsberättelser" finns respektive nämnds resultatvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå nedanstående mål.

I bilagan indikatorsammanställning redovisas samtliga indikatorer som använts för att göra bedömningen av måluppfyllelsen.

SAMMANFATTNING

Begreppet god ekonomisk hushållning kan i dubbel bemärkelse sägas vara ett underlag för utvecklingsarbete. I förarbetena till lagen framgår att verksamhetsmålen skall vara tydliga, kunna mätas, följas upp och utvärderas. Därefter finns ett underlag som kan användas för att besluta om att förbättra eller bibehålla nivån på målsättningen.

Att hitta de indikatorer som på bästa sätt skall spegla måluppfyllelsen är i många stycken komplicerat och bör ses som en del i en process. Detta gäller då dels att hitta rätt indikatorer men även att hitta rätt nivå för målsättningen. Nivån skall dels vara realistisk men samtidigt framåtsyftande och utmanande.

Sala kommun deltar i nätverket 'Kommunens Kvalitet i Korthet' (KKiK) och arbetar utifrån det med utveckling av målarbetet.

Sammanfattande slutsats

Målet "hållbar ekonomisk utveckling" innebär att kommunens resurser ska användas så att god ekonomisk hushållning nås ur såväl ett finansiellt perspektiv som ur ett verksamhetsperspektiv. För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp.

Kommunen har uppnått god ekonomisk hushållning när målen sammantaget visar på en god måluppfyllelse i årsbokslutet.

Sammantaget har kommunen delvis uppnått god ekonomisk hushållning.

PERSPEKTIVET HÅLLBART SAMHÄLLE

Sala är en attraktiv kommun med livskraft i hela kommunen när:

Mål	Måluppfyllelse
-Kommunen är växande	Målet är delvis uppfyllt
-Kommunen har en långsiktigt social hållbar utveckling	Målet är delvis uppfyllt
-Kommunen har en långsiktig miljömässigt hållbar utveckling	Målet är uppfyllt

Kommentar till måluppfyllelsen för hållbart samhälle

Målsättningarna inom detta perspektiv täcker tillväxt, samhällsplanering, samt en hållbar utveckling socialt och miljömässigt.

Beträffande målsättningen "Ett växande Sala" som täcker in tillväxt och samhällsplanering kan en förbättrad måluppfyllelse jämfört med föregående år konstateras på flera indikatorer. Befolkningen ökade med 185 personer, utvecklingen har varit positiv sedan 2009. Sala har också förbättrat sin placering i Svenskt näringslivs ranking av företagsklimatet med 31 platser vilket motsvarar ca 11 %.

Den socialt hållbara utvecklingen följs upp genom medborgarundersökning genomförd av SCB vartannat år samt Salas placering på "Fokus" rankning. Det sammanfattande betygsindexet (Nöjd-Region-Index, NRI) för hur Salaborna upplever Sala som en kommun att leva och bo på har förbättrats i 2018-års mätning, dock inte tillräckligt för att nå måluppfyllelse. Rankningen på "Fokus" har förbättrats med 25 placeringar.

Resultatet av SCB-mätningen ska analyseras och brytas ner i delaktiviteter. Områden att prioritera enligt mätningen är trygghet och bostäder.

Delmålet gällande långsiktig miljömässigt hållbar utveckling är uppfyllt. Bedömningen görs utifrån ett flertal indikatorer där samtliga visar på måluppfyllelse. Andelen ekologiska livsmedel som köps in och andelen av hushållsavfall som återvinns ökar något.

Kommunorganisationens andel miljöbilar uppgår nu till 69 % och antalet resor med kollektivtrafik (buss) ökar med 23 %. Avgiftsfri buss erbjuds från april 2018 i avsikt att öka resandet, minska miljöbelastningen och samtidigt öka tillgängligheten.

Helhetsbedömningen av perspektivet är att målsättningarna delvis har uppnåtts.

Nämndernas bidrag till måluppfyllelsen:

Sala är en attraktiv kommun med livskraft i hela kommunen:

Målsättningar:	Ett växande Sala	En långsiktig socialt hållbar utveckling	En långsiktig miljömässig utveckling
Kommunstyrelse	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Kultur- och fritidsnämnd	Inget mål	Inget mål	Inget mål
Skolnämnd	Uppfyllt	Inget mål	Inget mål
Vård- och omsorgsnämnd	Inget mål	Inte uppfyllt	Delvis uppfyllt

PERSPEKTIVET MEDBORGARE

Sala är en kommun med bra service och hög kvalitet i sina tjänster när:

Mål	Måluppfyllelse
-Kommunen har nöjda medborgare och brukare	Målet är uppfyllt
-Kommunen har en god service av hög kvalitet	Målet är delvis uppfyllt
-Kommunens medborgare kan påverka och har inflytande	Målet är uppfyllt

Kommentar till måluppfyllelsen för perspektivet medborgare

Målsättningarna för perspektivet fångas genom tre olika mål. Två av dessa, "Nöjda medborgare och brukare", samt "Påverkan och inflytande för kommunens medborgare" är attitydundersökningar som mäts genom SCB:s medborgarundersökningar som görs vartannat år. I 2018-års mätning är det sammanfattande betyget i Nöjd-Medborgar-Index (NMI) förbättrat och målet uppnås.

Även betygsindexet (Nöjd-Inflytande-Index, NII) som visar hur nöjda medborgarna är med möjligheterna till inflytande når det satta målet.

Det är främst förbättringar inom verksamheterna gator och vägar, äldreomsorgen, miljöarbete, grundskolan och gymnasieskolan samt frågeområdena påverkan och inflytande som kan höja helhetsbetygen i NMI och NII ytterligare.

Målet "God service av hög kvalitet" mäts genom två olika områden, vård och omsorg samt grundskolan.

För grundskolans del mäts andelen elever som lämnar grundskolan med behörighet att söka gymnasieskola. Målsättningen här är att andelen skall öka, vilket också skett.

Inom vård och omsorg följs målsättningen upp genom målen "Brukarna får rätt insatser vid rätt tidpunkt av kompetent personal" vilket delvis uppnås samt "Barn, ungdomar och vuxna får sina individuella behov av stödinsatser tillgodosedda i sin hemmiljö. Målen bedöms genom flera underindikatorer som redovisas i indikatorbilagan.

Helhetsbedömningen av perspektivet är att målsättningarna delvis har uppnåtts.

Nämndernas bidrag till måluppfyllelsen:

Sala är en kommun med bra service och hög kvalitet i sina tjänster när:

Målsättningar:	Nöjda medborgare och brukare	God service av hög kvalitet	Påverkan och inflytande för kommunen medborgare
Kommunstyrelse	Delvis uppfyllt	Uppfyllt	Delvis uppfyllt
Kultur- och fritidsnämnd	Delvis uppfyllt	Inte uppfyllt	Inget mål
Skolnämnd	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Uppfyllt
Vård- och omsorgsnämnd	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt

PERSPEKTIVET MEDARBETARE

Sala kommun är en attraktiv arbetsgivare när:

Mål	Måluppfyllelse
-Kommunen har en trygg, säker och utvecklande arbetsmiljö.	Målet är inte uppfyllt
-Medarbetarna har delaktighet och inflytande	Målet är uppfyllt
-Kommunen har ett tydligt och bra ledarskap	Målet är uppfyllt

Kommentar till måluppfyllelse för perspektivet medarbetare

Målet "trygg säker och utvecklande arbetsmiljö" följs upp genom att mäta sjukfrånvaro samt rapportering av skador, olycksfall och brott.

Sjukfrånvaron har minskat till 6,8 % jämfört med 8,1 %

föregående år. Det räcker dock inte för att klara målsättningen som är att den ska understiga 5 %.

Tillbudsrapporteringen visar att andelen skador, olycksfall och brott nu uppgår till 59 % av antalet registreringar. Målsättningen är att andelen ska minska till 50 %. Ambitionen är att uppmärksamma tillbud tidigt och därigenom arbeta förebyggande så att andelen skador, olycksfall och brott minskar.

Inom Vård och omsorg arbetar många enheter för att hitta flexibla scheman där personalen får möjlighet att påverka sina arbetstider.

Till målen kring "Delaktighet och inflytande" och "Tydligt och bra ledarskap" hämtas indikatorerna från medarbetarundersökning som görs vart tredje år. Senaste undersökningen gjordes 2016 och måluppfyllelsen bedöms utifrån detta resultat.

Helhetsbedömningen av perspektivet är att målsättningen delvis uppnås.

Nämndernas bidrag till måluppfyllelsen:

Sala är en attraktiv arbetsgivare när:

Målsättningar:	Trygg, säker och utvecklande arbetsmiljö	Delaktighet och inflytande för medarbetarna	Tydligt och bra ledarskap
Kommunstyrelse	Delvis uppfyllt	Uppfyllt	Delvis uppfyllt
Kultur- och fritidsnämnd	Uppfyllt	Uppfyllt	Inget mål
Skolnämnd	Inget mål	Inget mål	Delvis uppfyllt
Vård- och omsorgsnämnd	Inte uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt

PERSPEKTIVET EKONOMI

Sala har en hållbar ekonomisk utveckling när:

Mål – indikatorer	Måluppfyllelse
Årets resultat uppgår till minst 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning	Målet är inte uppfyllt
Ökningen av skatteintäkter, statsbidrag, utjämnning är större än nettokostnadsökningen	Målet är inte uppfyllt
Nämnderna bedriver verksamheten inom beslutade anslag	Målet är inte uppfyllt
Styrelse/nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet	Målet är inte uppfyllt

Kommentar till måluppfyllelse för perspektivet ekonomi

Begreppet god ekonomisk hushållning kan sägas vara ett underlag för utvecklingsarbete. I förarbetena till lagen framgår att verksamhetsmålen skall vara tydliga, kunna mätas, följas upp och utvärderas. Därefter finns ett underlag som kan användas för att besluta om att förbättra eller bibehålla nivån på målsättningen.

Inget av de finansiella målen har uppnåtts under 2018. Årets resultat är negativt, -2,7 %. Nettokostnaderna ökar med 12,3 % medan skatteintäkter, statsbidrag och utjämnning ökar med 3,8 %. Nämnderna redovisar ett underskott motsvarande -4,2 %. Verksamhetens externa intäkter motsvarar nu 25 % av de externa kostnaderna, vilket är en minskning jämfört med 2017.

Med beaktande av ovanstående har kommunen ur ett finansiellt perspektiv inte uppnått god ekonomisk hushållning.

NÄMNDERNAS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Nämndernas verksamhetsansvar

Utdrag ur reglemente för respektive nämnd antaget 2014-12-15.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsens uppgift är att förbereda och verkställa kommunfullmäktiges beslut samt ansvara för all verksamhet som inte faller under vård- och omsorgsnämnd, skolnämnd, kultur- och fritidsnämnd eller den myndighetsutövning som hör till bygg- och miljönämnden.

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över ekonomi och finanser samt ansvarar för att den kommunala verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att lagar och förordningar följs och att medlen används på ett ändamålsenligt sätt så att god ekonomisk hushållning upprätthålls.

I kommunstyrelsens uppdrag ingår ansvar för hela förvaltningsorganisationen och att vara arbetsgivare för densamma. Kommunstyrelsen ska bevaka att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande arbetsmiljölagstiftning.

Kommunstyrelsen fullgör kommunens förpliktelser som räddningsnämnd, krisledningsnämnd och arbetslöshetsnämnd.

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen eller annan relevant lagstiftning gäller bestämmelserna i detta reglemente samt av kommunfullmäktige antagna policydokument.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ansvarar för, samordnar, planerar och följer upp samtlig kommunal verksamhet och har ansvaret för den kommunala verksamhetens utveckling och den kommunala ekonomin.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

De kontor som sköter det dagliga arbetet kopplat till kommunstyrelsens verksamhetsansvar är: Medborgarkontor, Samhällsbyggnadskontor, Ekonomikontor, Personalkontor, Näringslivskontor och Räddningstjänst.

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN

Bygg- och miljönämnden är en myndighetsnämnd och fullgör kommunens uppgifter inom byggnadsväsendet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt de övriga uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom byggnadsväsendet samt miljö- och hälsoskyddsom-

rådet.

Nämnden har informations- och rådgivningsansvar samt ansvarar för ärenden rörande bostadsanpassning. Nämnden fullgör kommunens myndighetsuppgifter inom ovan verksamheter som bland annat föreskrivs och regleras i följande lagstiftningar:

- Plan- och bygglagen
- Miljöbalken
- Livsmedelslagstiftning
- Lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m.
- Alkohollagen
- Tobakslagen

Det dagliga arbetet kopplat till nämndens ansvar utförs av Bygg- och miljökontoret.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Kultur- och fritidsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom områdena kultur och fritid och ska därvid arbeta för förverkligandet av de av kommunfullmäktige antagna målen inom verksamhetsområdet. Kultur- och fritidsnämnden har också till uppgift att, i den mån gällande författningar eller beslut av kommunfullmäktige ej föreskriver annat, med uppmärksamhet följa utvecklingen i de frågor som gäller kultur- och fritidsverksamhet i kommunen.

Det dagliga arbetet kopplat till Kultur- och fritidsnämndens ansvar utförs av kontoret Kultur och Fritid.

SKOLNÄMNDEN

Skolnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och vuxna enligt gällande skolförfattning och förordningar.

Skolnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende:

- Förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem
- Utbildningen inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar: förskoleklass grundskola gymnasieskola grundsärskola och gymnasiesärskola med de direkta stödfunktionerna, exempelvis fritidsklubb
- Utbildningen inom det offentliga skolväsendet för vuxna: kommunal vuxenutbildning svenska för invandrare (SFI) samhällsinformation
- Särskild utbildning för vuxna

- Kulturskola
- Arbetsmarknadsfrågor kopplade till utbildning

Det dagliga arbetet som hör till Skolnämndens verksamhetsansvar utförs av kontoret Barn och utbildning. Uppgifter som regleras i skollagstiftningen men fullgörs av andra nämnder är skolmältider (Kostenheten, KS), skolskjuts respektive elevresor (Enheten för samhällsresor, KS) samt uppföljningsansvaret enligt Skollagen (2011:800) 29 kapitlet 9 § (arbetsmarknadsenheten, VON).

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lagar och förordningar inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården och har därvid ansvaret för:

- Individ- och familjeomsorg
- Samordning av alkohol- och drogfrågor
- Äldreomsorg, jämte kommunal hälso- och sjukvård samt hemsjukvård
- Stöd och service enligt LSS till vissa personer med funktionsnedsättning
- Flyktningmottagande
- Arbetsmarknadsåtgärder

Till nämndens uppgift ingår även psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer (POSOM).

Det dagliga arbete som hör till Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsansvar utförs av kontoret Vård och omsorg.

ÖVERFÖRMYNDAREN

Utdrag ur reglemente antaget 1997-11-27.

Överförmyndaren utövar tillsyn över förvaltare och godmanskap inom Sala kommun samt fullgör de övriga uppgifter som enligt lag eller författning åligger överförmyndaren.

Överförmyndaren skall själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden som faller inom överförmyndarens förvaltningsområde, med rätt att på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal, om inte fullmäktige bestämt annat.

Uppgifter enligt speciallagstiftning.

Överförmyndaren är registeransvarig för de personregister som överförmyndaren för i sin verksamhet och förfogar över.

Överförmyndaren ansvarar vidare för information till allmänheten om den egna verksamheten, regelreformer och regelförenkling inom det egna verksamhetsområdet.

Dagliga arbetet som hör till överförmyndarens verksamhetsansvar utförs av handläggare vid Juridiska enheten, Medborgarkontoret (KS).

REVISIONEN

Utdrag ur reglemente antaget 2015-06-15.

Revisorerna och lekmannarevisorerna (revisionen) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag.

Revisionen har en central roll när det gäller att säkerställa insynen i och kontrollen av all verksamhet som kommuner och landsting ansvarar för. Den har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Revisionen kan skänka legitimitet och förtroende åt verksamheten, men också vara förmedlare av väsentlig och nödvändig kritik. Med sina insatser kan revisionen också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften i kommuner och landsting är att granska om verksamheten följer fullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar.

En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten. Att vara revisor och lekmannarevisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saktighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

En gemensam förvaltning

Kommunen har en förvaltning, uppdelad i elva kontor. Det är kontoren som sköter det dagliga arbetet. Förutom kontoren finns även Kommunrevisionen.

Kommunchef

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Ett nytt bostadsförsörjningsprogram har antagits av kommunfullmäktige.

Den ekonomiska redovisningen avseende kommunens resultat visar ett större underskott. Kommunledningen har därför lagt stort fokus på att vidta åtgärder på förvaltningsnivå samt ge kontinuerlig information och beslutsunderlag till kommunstyrelsen.

Översynen av kommunens arbetsmarknadsarbete resulterade i bildandet av ett nytt kontor – kontoret för hållbar tillväxt. Det nya kontoret innefattar de tidigare enheterna – vuxnas lärande, integration och arbetsmarknadsenheten.

ORGANISATION

Verksamheten kommunchef består förutom kommunchef av krisberedskap och civilt försvar, säkerhetsfrågor, och EU-samordning. Till kommunchefen finns även knutet kommunkonferens samt en utredartjänst.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Flera samtidiga svårbemästrade skogsbränder inträffade i början av juni, vilket föranledde mycket stora släckinsatser samt krisledningsarbete för såväl räddningstjänsten som kommunen. Samarbetet med Storstockholms Räddningscentral (SSRC) samt kommunens egen krisledning och samverkan inom länets krissamverkan U-Sam har fungerat mycket väl.

Under 2018 har fokus ytterligare förskjutits mot civilt försvar.

Kommunens förmåga att hantera kriser har fortsatt utvecklas genom att ett 30-tal tjänstemän genomgått 2-dagars utbildning i stabs- och ledningsmetodik.

Kommunens krishanteringsråd har genomfört två välbesökta och uppskattade möten.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-1 129	-1 120	-2 004	884
Interna intäkter	-3	-3	-21	18
Summa intäkter	-1 132	-1 123	-2 025	902
Köp av huvudverksamhet, bidrag	128	387	403	-16
Personalkostnader	4 817	5 596	6 145	-549
Övriga kostnader	1 634	2 986	1 820	1 166
Interna kostnader	227	263	272	-9
Summa kostnader	6 806	9 232	8 640	592
Resultat	5 674	8 109	6 615	1 494

Avvikelsen för perioden beror framförallt på tre delar. Dels att det har budgeterats medel för "Överenskommelse med civilsamhället" som inte har behövt tas i anspråk då arbetet framför allt bedrivs med ordinarie personal, dels projektintäkter på övergripande nivå för medarbetares ordinarie arbetstid, samt beroende på den generella återhållsamhet som gäller.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Kommunchef	5 448	7 914	6 724	1 190
Civilt försvar	226	195	-109	304
Summa	5 674	8 109	6 615	1 494

Överskottet härrör ifrån ett externt bidrag, samt ifrån allmän återhållsamhet under posten övriga kostnader.

Investeringar

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Utgifter	33	2 386	106	2 280
Summa	33	2 386	106	2 280

2 000 tkr har varit avsedda för att förbättra kommunens krisledningslokaler, i ett projekt tillsammans med Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB). Detta har dessvärre inte kunnat verkställas till följd av för många pågående byggprojekt i kommunen. MSB avslutar därför

projektet för närvarande. De återstående 280 tkr är avsett för övriga behov inom krisberedskap och önskas bli överförda till 2019.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt ▶ Målet är delvis uppfyllt ○ Målet är inte uppfyllt
⊗ Mätindikator saknas ◌ Ingen mätning ✕ Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

- x

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Utveckla det nyinrättade lokala krishanteringsrådet. ●

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

- x

KOMMENTAR: Ett lokalt krishanteringsråd ska vara sammansatt av kommunala representanter tillsammans med näringslivsrepresentanter och företrädare från den ideella sektorn. Ett krishanteringsråd bedöms vara en mycket viktig resurs oavsett karaktär på kris då olika delar av samhället snabbt kan samordnas och stödjä varandra.

Perspektiv Medarbetare

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

FRAMTIDEN

Året (2019) kommer att präglas av ett intensivt arbete för att få kommunens totala budget i balans.

En översyn av organisationen på kommunledningsnivå inleds med syftet att effektivisera verksamheterna och skapa förutsättningar för samarbete och samordningsvinster.

Arbetet med att stärka samarbetet inom koncernen och kommunen fortsätter med fokus på vårt kommunala uppdrag och kommunens medborgare, för att stärka medborgarnas förtroende för kommunens verksamheter.

Digital utveckling sker i samarbete med Region Västmanland och innebär att ta tillvara den potential och de möjligheter som digitaliseringen ger då vi ska möta kommande samhällsutmaningar. Digitaliseringen är bland annat en del i lösningen för att möta en åldrande befolkning, människans klimatpåverkan samt företagets konkurrenskraft på en global marknad.

Kommunens EU-samordning och möjligheterna att bedriva utvecklingsarbete med EU-stöd sprids ytterligare i kommunen.

En tydlig och övergripande säkerhetskultur utvecklas. Arbetet med att stärka kommunens krishanteringsförmåga fortsätter.

VERKSAMHETSFAKTA

	2016	2017	2018
Krishanteringsråd deltagande organisationer	11	20	20

Näringslivskontor

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Inom företagsklimatarbetet har vi utbildat kommunens personal i service och bemötande. Vi har också arbetat vidare med och testat företagslotsmodellen, som ger samordnad service till de företagare som behöver kontakt med flera förvaltningar i ett ärende.

Vi har främjat entreprenörskap i skolan genom vårt engagemang i t ex Ung Företagsamhet och Framtidens Företagare. Vi har också gett de salabor som vill starta företag kostnadsfri rådgivning.

Byggnation är avgörande för kommunens tillväxt och under 2018 har vi mött ett stort antal intressenter som vill bygga för privat eller offentlig verksamhet samt bostäder. Det har bland annat lett till nya etableringar i kommunen.

Vi har tagit fram en besöksnäringstrategi och en handlingsplan för att göra Sala till en konkurrenskraftig besöksdestination.

Det viktiga arbetet med etableringen av Grönt Kompetenscentrum Ösby har fortgått. Centret ska identifiera framtidens utmaningar och möjligheter för en stark utveckling av landsbygden och dess gröna näringar.

Brist på arbetskraft med rätt kompetens är idag ett stort tillväxthinder för våra företag. Den dialog och samverkan som vi deltagit i på lokal, regional och nationell nivå är av stor betydelse och är en del av näringslivsarbetet inom kommunen. Myndigheter och företagsfrämjande organisationer är våra självklara samverkanspartners.

ORGANISATION

Näringslivskontoret består av fem personer; Näringslivschef, Näringslivsutvecklare besöksnäring, Näringslivsutvecklare/företagsrådgivare, Verksamhetsledare Grönt Kompetenscentrum Ösby samt Näringslivssekreterare.

Näringslivskontorets uppgift är att öka förståelsen för företagandets villkor och underlätta av kontakterna mellan kommunens politiker, tjänstemän och näringslivet är av vikt och att det skapas mötesplatser samt etablerande av olika nätverk. Fokus ska ligga på att ge god service, som präglas av ett respektfullt bemötande och rättssäker hantering till företagen. Tillväxt i företag som redan finns i kommunen är ett stabilt sätt att öka antalet arbetstillfällen vid sidan av arbetet med att hitta nyetableringar. Som en långsiktig framgångsfaktor är det viktigt att företagen i Sala växer och nyanställer.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Besöksnäringstrategin för Sala kommun har antagits. Strategin ger vägledning i arbetet att leda och utveckla Sala till en attraktiv och konkurrenskraftig besöksdestination. Handlingsplan har skrivits fram under året.

Arbetet med etableringen av Grönt Kompetenscentrum Ösby (GKC) har pågått under året. Seminarium har genomförts. Deltagande vid Brunnbydagarna samt ny hemsida www.grontkompetenscentrum.se.

Utbildning i Service och bemötande har genomförts Vid tre tillfällen under hösten, 2 timmar/tillfälle, träffades handläggare och chefer från olika enheter inom kommunen i hur man kan bli bättre i bemötande och service. Ca 80 personer deltog vid varje utbildningstillfälle även handläggare och chefer från Heby kommun deltog.

Områdesträffar för dialog med företagare har genomförts på Mamre och i Ransta.

Processen med företagslots startades i april 2018 och lotsmöten har genomförts. Samordning i processutvecklingen sker med Heby kommun som delar räddningstjänst, bygg och miljö med Sala. Implementering internt har påbörjats och utmynnat i ett antal förslag.

Näringslivskontoret har i samverkan med Plan- och utveckling hanterat ett 50 - tal förfrågningar om etablering och expansion i ärenden gällande mark- och exploatering. Det har gällt både privat och offentlig verksamhet samt bostadsbyggande.

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) ska bidra till att skapa goda förutsättningar för en hållbar regional tillväxt och attraktionskraft i Västmanland. Under november anordnades en workshop tillsammans med Region Västmanland där företag, politiker och tjänstepersoner bjöds in för att diskutera framtidens utmaningar och möjligheter. Deltagande från - kommunstyrelsens ordförande, kommunchef, politiker, tjänstepersoner, företagare och AF.

Samarbetet med Ung Företagsamhet (UF) regionalt (där vi har en plats i styrelsen) och med Kungsängsgymnasiet har ökat under 2018. Samarbetet med gymnasiet sker i deras satsning på entreprenörskap, bl a UF, Silverstänk, Entreprenörskapsdagen och www.entreprenorsala.se.

Deltagande i projektgruppen som arbetat fram det länsövergripande projektet Framtidens Företagande som påbörjades 2018 och kommer att genomföras i Sala 2019.

Nyföretagandet: Antalet rådgivningar har varit 32 stycken under 2018. Det har varit svårt att synliggöra rådgivningen när verksamheten har flyttat in i kommunen. Vi har också upplevt en brist på verksamhetslokaler.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-	-	-32	32
Interna intäkter	-	-	-3	3
Summa intäkter	-	-	-35	35
Köp av huvudverksamhet, bidrag	204	204	214	-10
Personalkostnader	2 516	4 070	3 916	153
Övriga kostnader	2 920	1 830	929	901
Interna kostnader	13	50	125	-75
Summa kostnader	5 653	6 154	5 184	969
Resultat	5 653	6 154	5 149	1 004

Verksamhetens överskott beror på att övriga kostnader är betydligt lägre än budgeterat.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Näringslivskontoret	5 653	6 154	5 150	1 004
Summa	5 653	6 154	5 150	1 004

Överskottet i verksamheten beror främst på att tjänsten företagslots inte har tillsatts. Arbetet har under året kunnat utföras av befintlig personal.

Investeringar

Kontoret saknar investeringar.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Målpuppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
- ▶ Målet är delvis uppfyllt
- Målet är inte uppfyllt
- ⊙ Mätindikator saknas
- Ingen mätning
- × Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

Näringslivskontoret ska skapa bästa möjliga förutsättningar för ett ökat antal företagsetableringar, och utveckling av befintliga företag. ▶

MÅL: HÅLLBAR EKONOMISK UTVECKLING

Näringslivskontoret bidrar till att uppnå målet genom att tillväxten i näringslivet ökar. ●
Näringslivskontoret bidrar till att uppnå målet genom att värdet av besöksnäringen ökar.

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

KOMMENTAR: Volymen på etableringar och nystart påverkas negativt av att det inte finns detaljplanlagd mark. Näringslivskontoret bidrar till att underlätta för etableringar genom att ta emot intressenter och samverka internt. ×

Värdet av besöksnäringen har ökat senaste mätningen.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

- ×

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Näringslivskontoret driver utbildning inom kommunen i service och bemötande för att uppnå målet. ●

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

×

KOMMENTAR: Intern utbildning i service och bemötande genomfördes under året.

Perspektiv Medarbetare

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

FRAMTIDEN

Attraktionskraft Sala:

Fortsatt arbete genom ytterligare projekt Nordisk Lyskraft – varumärkesbyggande för städer och regioner. Förutom Sala deltar ytterligare 12 kommuner.

Grönt Kompetenscentrum, GKC Ösby, genomför under 2019:
ett antal kurser.
Invigning av GKC sker i maj.
Fortsatt arbete med hemsidan GKC, sociala medier.
Bisamhållen kommer att sättas ut på Ösby där särskolan ska arbeta med dessa. Mentorerna blir Salas biodlarförening

Besöksnäring:
Fortsatt strategiskt arbete som leds av Destination Salas styrgrupp via en handlingsplan.
Gemensamma satsningar gällande marknadsföring, aktiviteter och utbud kommer att arbetas fram i nätverket.
Fortsatt utveckling av teman, fler reseanledningar.

Ställplatser med el för husbilar, 4 st till 2019.

Företagslots – arbetssättet införs fullt ut och synliggörs externt. Förankring från ledningen bör ske.

Studiebesök i Falun kommer att genomföras januari vad gäller deras processer i mark- och exploateringsfrågor och företagslotsarbete.

Etableringsgruppen införs igen och möts var 14:e dag för att diskutera ärenden som nyetableringar eller våra befintliga företag. Syftet är att skapa goda interna processer.

Utbildningar och aktiviteter för företag i samverkan med andra aktörer fortsätter inom olika regionala projekt.

Arbetet för ökad samverkan Skola – Näringsliv fortsätter. Antal UF elever har ökat från 107 stycken 17/18 till 145 registrerade elever nuvarande läsår 18/19.

Sala kommer att delta i det länsövergripande projektet Framtidens Företagare.

Näringslivskontoret fortsätter att aktivt delta i samarbeten kring regional utveckling.

Fortsatta dialoger med Arbetsförmedlingen, YH Mälardalen, företag och övriga aktörer i kompetensförsörjningsfrågan som är vårt största tillväxthinder.

Företagsbesök, branschträffar och andra möten kommer att ske löpande under året.

Nyföretagarrådgivningar ska genomföras. Extern kommunikation krävs för att synliggöra att dessa tjänster fortfarande finns efter flytten från Företagarcentrum.

VERKSAMHETSFAKTA

Antal	2016	2017	2018
Årsarbetare			5
Antal företagsmöten			116
Antal rådgivningar			32
Antal företagsträffar			43
Utbildning service och bemötande			1

Medborgarkontor

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Kontoret har under året arbetat med fokus på utveckling och förbättringar inom IT, kommunikation och central administration vilket har ökat leveransförmågan betydligt. Många utvecklingsaktiviteter har genomförts däribland ytterligare förbättringar av webben sala.se, IT och informationssäkerheten.

ORGANISATION

Medborgarkontoret består av enheterna för administration, IT, juridik och kommunikation, centrala verksamheter som ansvarar för både externa och interna funktioner. Resurser för kommunens politiska organisation återfinns inom kontoret.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Medborgarkontoret har gjort ett antal rekryteringar inom områdena IT och administration för att stärka upp kompetens och ersätta vakanser.

Omfattande arbete för att införa nya dataskyddsförordningen GDPR.

Genomfört förbättringar av IT- och informationssäkerheten genom bland annat implementering av skrivarlösningar, förbättrat lösenordsskydd, kartläggning och klassning av system, utökad säkerhetsskydd mm.

Genomfört förbättringsarbete med att utveckla innehåll och funktionalitet för Sala kommuns hemsida.

Omarbetning av SalaAppen för felanmälningar som kommer att nylanseras under 2019.

Proaktivt arbete med att kommunicera aktiviteter, nyheter och information om Sala via olika redaktionella kanaler både lokalt och regionalt samt via sociala medier.

Uppstart av nya digitaliseringsprojekt: utveckling av ny plattform för e-tjänster, intranät, dokumenthantering i Sala kommun och eSumIT (NÅA-projektet) för att förbättra och underlätta för medborgarna och för att effektivisera interna processer.

Exponering av Sala och olika marknadsaktiviteter så som genomförande av olika arrangemang, annonsering, sponsring mm.

Genomförande av Riksdags-, Kommunal- och Landstingsvalen 2018.

Förberedelser och installationer av IT-nätverk för nyetablerade och ombyggda lokaler för bland annat vård- och omsorg samt skolverksamheten.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-1 661	-595	-2 246	1 651
Interna intäkter	-4 846	-5 388	-6 405	1 017
Summa intäkter	-6 507	-5 983	-8 651	2 668
Köp av huvudverksamhet, bidrag	21 791	6 776	7 574	-798
Personalkostnader	21 671	27 025	24 077	2 948
Övriga kostnader	13 850	11 499	15 188	-3 689
Interna kostnader	2 914	2 802	2 830	-28
Summa kostnader	60 226	48 102	49 669	-1 567
Resultat	53 719	42 119	41 018	1 101

Intäkterna har under 2018 ökat med anledning av en ersättning för administrativa tjänster som utförs åt VA-kollektivet, men också med anledning av ett externt bidrag som genererade ett överskott (bidrag till valet). Personalkostnaderna har likt under delåret minskat till en följd av inställda politiska möten och vakanser. Underskottet under posten övriga kostnader härleds till bland annat lagringskostnader och en IT-säkerhetslösning.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Mbk övergripande	12 726	-	-	-
Administrativ enhet	7 599	17 248	15 374	1 874
Juridisk enhet	1 341	1 450	1 435	14
Medborgarservice	3 955	-	-	-
Kommunikationsenhet	20 262	13 851	13 773	78
IT-enhet	7 836	9 570	10 435	-865
Summa	53 719	42 119	41 018	1 101

Det politiska valet samt ett antal politiska möten genererade ett större överskott. I slutet av året erhöll dessutom administrativa enheten en intäkt från VA-kollektivet. En ytterligare förklaring till överskottet för den administrativa enheten är mindre vikariekostnader.

IT-enheten har under året arbetat aktivt med att få en utökad lagring vilket har genererat en större kostnad under året, men som på sikt genererar en kostnadsbesparing. En ytterligare förklaring till underskottet är högre kostnader för säkerhetslösningar.

Överskottet avseende kommunikationsenheten beror på ekonomisk återhållsamhet.

Investeringar

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse
Inkomster	-	-		
Utgifter	1 106	2 953	2 420	533
Summa	1 106	2 953	2 420	533

Budgetavvikelsen beror på att flytt av serverrum inte är genomförd utan flyttas till 2019. I övrigt så kan det konstateras att samtliga investeringar är genomförda (elektroniska infartstavlor och IT-investeringar).

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för en positiv befolkningsutveckling, arbeta för att Sala förbättrar sin placering på svenskt Näringslivs ranking med 20 %.

MÅL: EN LÅNGSIKTIGT SOCIAL HÅLLBAR UTVECKLING

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att medborgarna upplever Sala som en bra plats att leva och bo på. Sala ska förbättra sin placering på "Fokus", ranking av kommunerna som en bra plats att bo på. (Salas placering av 290 kommuner).

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

KOMMENTAR: Innehåll och funktionalitet för Sala kommuns hemsida har utvecklats och förbättrats. Inom området grönt och hållbart IT har projektet slutförts under 2018 gällande ny miljövänlig funktionalitet till organisationens skrivare. Arbetet med att exponera Sala och genomföra olika informations- och marknadsaktiviteter har resulterat i bra och betydande spons redaktionellt i media och även i sociala medier.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att Salas medborgare är nöjda med kvalitet och service. ⊖

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

✕

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

Nämndens målsättning är att medborgarna upplever att de har möjlighet till inflytande och påverkan ▶

KOMMENTAR: Kontoret jobbar löpande med olika förbättringar med bäring på transparens och medborgardialog.

Perspektiv Medarbetare

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

FRAMTIDEN

Genomförande av kommunikationsaktiviteter med fokus på investeringsprojekt, utvecklingsaktiviteter och nyheter från organisationen.

Fortsatt arbete med att utveckla Sala kom-muns hemsida, sala.se och andra digitala kanaler b. la. SalaAppen och nya digitala displayer i infartsskyltarna.

Genomföra projekt för att etablera ett nytt intranät för Sala kommun.

Exponering av Sala och olika aktiviteter så som deltagande vid mässor, genomförande av arrangemang, annonsering, sponsring mm.

Utveckling och implementering av ny plattform för e-tjänster till medborgare och andra intressenter, Open e-plattform.

Införande av ny kopieringstaxa avseende utlämning av allmänna handlingar.

Digitalisera dokumenthanteringsprocessen för det politiska ärendeflödet.

Arbete med dokumenthanteringsplaner för framtida digitalisering och arbete mot e-arkiv. Arbetet fordrar en översyn av verksamheternas rutiner för närarkivering.

Genomförande av val till Europaparlamentet 2019.

Fortsätta uppdraget att kartlägga och klassificera system och register enligt Dataskyddsförordningen, GDPR. Rutiner och instruktioner för hantering av personuppgifter ska tas fram.

Införande av digital process för att effektivisera flödet vid ny- ändring- och avslut av medarbetare, e-SumIT.

Fortsatt arbete med förbättrad IT- och informationssäkerhet.

VERKSAMHETSFAKTA

	2016	2017	2018
Antal unika besök sala.se	259 634	269 875	279 029
Antal samtal till kontaktcenter 0224-747000 (som inte Auto-Attendent tagit hand om)	46 000	50 219	54 381
Antal nybesök budget- och skuldrådgivning	145	147	157

Bygg- och Miljökontor

SAMMANFATTNING

En ökad hantering av nya ansökningar om bygglov har präglat året, vilket även har genererat fler ärenden för miljöenheten gällande strandskydd, förorenade massor och miljöbedömningar.

Personalomsättningen har under året varit fortsatt hög med anledning av fler vakanser och nyanställningar på miljöenheten vilket gör att vi fortfarande behöver lägga en hel del resurser på rekrytering och utbildning av ny personal.

ORGANISATION

Bygg- och miljökontoret består av byggenheten samt miljöenheten. Byggenheten har tolv handläggare som handlägger bygglovsärenden samt bostadsanpassningsbidrag. Miljöenheten har 16 handläggare som handlägger ärenden inom områdena miljöskydd, livsmedel, hälsoskydd, avloppstillstånd, naturvård samt alkoholtillstånd.

VIKTIGA HÄNDELSE ÅRET SOM GÅTT

Resultatet av nöjd kund index (NKI) från 2017 visar att vi har höjt vårt resultat på alla mätpunkter utom en. Samtliga siffror pekar på att de som har varit i kontakt med någon enhet på kontoret är nöjda med hanteringen av sina ärenden (NKI 72-76).

Kontorets årliga arbetsplaner som anger inriktningar och prioriteringar för verksamheten har tagits fram. Uppföljning och utvärdering av dessa sker till bygg- och miljönämnden.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse
Externa intäkter	-12 462	-12 572	-13 733	1 161
Interna intäkter	-895	-580	-923	343
Summa intäkter	-13 357	-13 152	-14 656	1 504
Köp av huvudverk- samhet, bidrag	4 046	3 400	5 054	-1 654
Personalkostnader	15 204	17 607	16 164	1 443
Övriga kostnader	2 176	1 490	2 514	-1 024
Interna kostnader	1 500	1 420	1 622	-202
Summa kostnader	22 926	23 917	25 354	-1 437
Resultat	9 569	10 765	10 698	67

Kontoret har ett överskott på intäktssidan på grund av rådande högkonjunktur. Överskottet på personalsidan beror på sjukskrivningar och vakanser. Köp av huvudverksamhet är kostnader för bostadsanpassningsbidrag vilket är en post där vi inte har några möjligheter att styra utfallet på.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse
Övergripande	1 200	973	952	22
Byggenhet	4 898	5 845	6 058	-213
Miljöenhet	3 471	3 947	3 689	258
Summa	9 569	10 765	10 698	67

Byggenhetens minusresultat kan helt härledas till ökade kostnader för bostadsanpassningsbidrag. Det är en rejäl ökning sedan förra året. Risk finns att denna kostnad städigt kommer att öka med en ökande andel äldre kommuninvånare.

Investeringar

Bygg- och miljökontoret har inga investeringar 2018.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måloppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att Salas medborgare är nöjda med kvalitet och service. ●

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att medborgarna ska uppleva att Sala har en bra kvalitet och service i verksamheten ex vis när livsmedelskontroll genomförs för att ge säkra livsmedel (planerade kontroller/ utfall), när en första kontakt har tagits inom en vecka i minst 90 % av de ärenden som initieras av allmänhet eller företagare, när minst 80 % av utskottens beslut visat sig vara riktiga vid överprövning i samband med överklaganden samt när planerade inspektioner för miljöskydd och hälsoskydd utförs. ●

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

Nämndens målsättning är att medborgarna upplever att de har möjlighet till inflytande och påverkan. ⊖

KOMMENTAR: Då nämnden arbetar med myndighetsutövning är medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan begränsad.

Perspektiv Medarbetare

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

FRAMTIDEN

Under 2019 ska digitalisering av verksamhetens ärendehanteringar utvecklas med syfte att effektivisera och förenkla administrationen och bli mer tillgängliga digitalt.

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare ska fortsatt vara en prioriterad fråga genom att utbilda personalen och

ta del av de digitala verktyg som finns för att underlätta vardagen.

VERKSAMHETSFAKTA

Antal	2016	2017	2018
Livsmedelskontrollen genomförs för att ge säkra livsmedel (Utfall/planerade kontroller)	341/310 (110%)	310/310 (100%)	100%
Miljöskydd planerade inspektioner-utfall	39/39 (100%)	39/39 (100%)	100%
Hälsoskydd, ärendebalans	215	200	210
Medborgarundersökning/nöjd kundmätning SBA	65/75	75/75	Resultat presenteras i maj
I minst 90 % av de ärenden som initierats av allmänhet eller företagare ska en första kontakt ha tagits inom en vecka	97 %	80 %	90 %
Vid överprövning i samband med överklaganden ska minst 80 % av nämndens beslut visa sig vara riktiga	89 %	94 %	91,5 %

Samhällsbyggnadskontor exkl VA

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Mycket tid under året har lagts på stora investeringsprojekt såsom Ransta skola, förskola, idrottshall, Vallaskolan, idrottshallen på Lärkan och Gärdesta modulskola. I projektet kring Gärdesta modulskola ställdes samverkan på prov där flera kontor tillsammans med näringslivet genomförde en näst intill omöjlig uppgift att skapa en helt ny skola på ett halvår. Hösten 2018 hade ca 350 elever en helt ny skola att gå till.

Under 2018 har ett väl fungerande samarbete utvecklats tillsammans med Trafikverket och Region Västmanland där fokus har varit på att förbättra trafiksituationen för oskyddade trafikanter samt förbättra gång- och cykelvägsnätet.

ORGANISATION

Samhällsbyggnadskontoret ansvarar för kommunens gator, parker, grönområden, kommunens skogs innehav och Silvergruvans vattensystem. Kontoret ansvarar även för vatten- och avloppsförsörjning, kommunens fastigheter och anläggningar, att förvalta och utveckla kommunens kartverk och geografiska informationssystem, att ortnamn och adresser inom hela kommunen upprättas och fastställs, kommunens kostverksamhet, kollektivtrafik och särskild kollektivtrafik. Vidare ansvarar kontoret för kommunens roll som markägare genom köp, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation, arrende, servitut, ledningsrätt med mera samt kommunen översiktliga planeringen och fysiska detaljplanering.

Samhällsbyggnadskontoret består av enheterna Gata/park, Kart/mät, Måltid, Fastighet, Samhällstekniska, Teknisk service och Plan och utveckling.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

I januari 2018 upptäcktes fuktskador på Åkraskolan. Beslut togs att ersätta skolan med en temporär lösning, eftersom fuktskadorna på Åkraskolan var så pass omfattande. Upphandling genomfördes under våren och därefter monterades 161 moduler inklusive mottagningskök på Gärdesta för ca 350 elever.

Ransta skola, förskola, tillagningskök, en fullstor idrottshall och ett bibliotek började byggas hösten 2017 och stod klart i december 2018. Här ges plats för 130-160 elever och 80-100 förskolebarn. Invigning kommer att ske den 9 januari. Under 2019 kommer den gamla skolan att rivas och en helt ny skolgård att byggas.

Första spadtaget för nybyggnationen av Idrottshallen på Lärkans sportfält togs under hösten. Det som kommer att byggas är en fullstor plan på 20 x 40 meter, två omkläd-

ningsrum, läktare för minst 200 personer, café, förråd, konferensutrymmen, väntrum och entrétytor. Invigningen av idrottshallen planeras att ske i samband med Salamäs-san 2019.

I maj 2018 påbörjades byggnation av en helt ny grundskola vid Vallaskolan. F-6 skolan kommer att ge plats för 450-500 elever. Inflyttningen beräknas kunna ske hösten 2020.

Den 1 april infördes avgiftsfri kollektivtrafik inom Sala kommun. Syftet var att öka resandet med kollektivtrafik och därmed minska miljö- och klimatbelastningen, samt öka tillgängligheten av kollektivtrafiken.

Den 29 januari invigdes det nybyggda LSS-boendet på Jakobsbergsgatan. Boendet inrymmer sex lägenheter. I boendet finns även ett gemensamhetsrum, tvättstuga och lokaler för personalen.

2006 rasade delar av murverket i den södra slusskammarevägen vid Jakob Matts kvarn. Några år senare, 2011-2012, rasade ytterligare murverk på båda sidor i anslutning till nedre portöppningen. Under 2017-2018 färdigställdes restaureringen av slusskammaren och upprustning av parkområdet runt om. Invigning hölls den 28 september.

Måltidsenheten har under hösten arbetat aktivt med att marknadsföra sitt arbete och nått framgång med inslag på lokala tv-nyheter och media. Den positiva nyheten om en stor utbildningsinsats, för vård- och kökspersonal kring energi- och näringstättade måltider och mellanmål, på Särskilda boenden har uppmärksammats.

Under sommaren utbröt ett tiotal bränder på kommunal mark, vilket påverkade kontoret i stor omfattning. Medarbetare från Samhällsbyggnadskontoret deltog aktivt i släckningsarbetet samt eftersläckning och bevakning på de kommunala fastigheter där bränderna härjat.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-46 037	-33 316	-40 220	6 904
Interna intäkter	-275 191	-289 069	-294 800	5 731
Summa intäkter	-321 228	-322 385	-335 020	12 635
Köp av huvudverksamhet, bidrag	25 711	43 513	42 987	527
Personalkostnader	79 052	62 371	59 406	2 965
Övriga kostnader	216 667	203 228	215 069	-11 841
Interna kostnader	81 977	102 153	107 384	-5 230
Summa kostnader	403 407	411 265	424 846	-13 579
Resultat	82 179	88 880	89 825	-945

Omsättningen har ökat med 14,4 mkr från budgeterad nivå. Av intäkterna består detta av en större del intern och extern måltidsförsäljning. Men även ökade externa intäkter på Gata park för försäkringsersättning kopplade till skogsbranden. De lägre personalkostnaderna är dels relaterat till vakanser men även till arbete i investeringsprojekt.

Övriga kostnader har ökat till följd av rivning och skadestånd. De har även ökat till följd av etablering av modulsolan. Volymförändringen inom måltidsenheten har även medfört mer inköp av livsmedel. Ökningen av interna kostnader beror framförallt på Gata parks fordonskostnader. Omsättningsökningen har inte helt finansierats med enhetens ökade intäkter om 13,4 mkr utan har skapat ett underskott om 1 mkr.

Under året fattade kommunfullmäktige beslut om att kategorisera om saneringskostnader till investeringar (Dnr 2018/1454-4 Förändrad hantering av saneringskostnader). Beslutet förbättrade resultaträkningen med 5 mkr för Vallaskolans sanering. Utöver detta har en del av fastighetsenhetens underskott hanteras genom lägre ränta än prognos.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Kontorsledning	3 017	2 643	2 389	253
Plan- och utvecklingsenheten	43 881	48 705	49 847	-1 142
Gata-/parkenheten	28 200	27 301	28 226	-924
Kart/mät	3 569	3 658	3 639	19
Fastighetsenheten	867	0	1 602	-1 602
Teknisk service	-504	290	182	108
Samhällstekniska enheten	4 261	5 283	4 918	364
Måltidsenheten	-1 112	1 000	-979	1 979
Summa	82 179	88 880	89 824	-945

Kontorsledning: Under året har ett överskott uppstått beroende på mindre personalförändringar och vakans som inte tillsats under året.

Plan- och utvecklingsenheten: På grund av obudgerade driftskostnader som uppstått i samband med försäljning av fastigheter har enheten gjort ett underskott. Till viss del så har underskottet på enheten reducerats genom ett överskott för administrativa kostnader för verksamhet utförd av Kollektivtrafikförvaltningen (färdtjänst, daglig verksamhetsresor, dagvårdsresor samt skoltaxi).

Gata/Park: Årets växlande väderlek under vinterhalvåret har ställt stora krav på halkbekämpning och efterföljande sandupptagning. Detta har medfört högre kostnader än budgeterat.

Samhällstekniska enheten exkl VA: Under året så har ett överskott uppstått på enheten beroende på svårigheter att rekrytera rätt kompetens till de vakanser som funnits.

Teknisk service: Omsättningen har ökat under året. Men då enheten är intäktsfinansierad har det gjort ett nettoöverskott.

Måltidsenheten: Anledning till överskottet är ett ökat antal sålda portioner än budgeterat, både externt och internt. Personalstyrkan har utökats i några kök för att klara av utökat elevantal och fler matgäster.

Fastighetsenheten: Under 2018 har enheten prognostiserat ett underskott som till största del beror på etableringen av modulsolan och utrangeringskostnader.

Samtidigt har räntekostnaderna blivit lägre än budgeterat och saneringskostnader lagts på investeringar efter kommunfullmäktigebeslut, vilket gjort att underskottet har blivit mycket mindre än det som enheten tidigare flaggat för under året. Tomställda lokaler under året finns på Åsgården, Lindgården, inhyrd lokal Hyttgatan, Lugnet Sättrabrunn, Salbo skola, Västerfärnebo skola, Ösby Naturbruksgymnasium och Täljstenen.

Kart/mät: Under året har ett antal vakanser uppstått och enheten har haft stora svårigheter i att rekryterakompetenta medarbetare. Detta har lett till ett mindre överskott.

Investeringar

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Inkomster	-19 519	-1 200	-19 408	-18 208
Utgifter	94 604	338 622	258 624	79 998
Summa	75 085	337 422	239 216	61 790
Kontorsledningsprogram	-	0	34	-34
Plan- och utvecklingsprogram	-16 158	14 039	-17 710	31 749
Gatuprogram	5 657	29 650	6 855	22 795
Parkprogram	3 402	7 500	2 235	5 265
Kart mätprogram	-	425	68	357
Lokalprogram	77 760	280 108	244 076	36 032
Tekniskserviceprogram	1 953	300	0	300
Gruvans vattensystemprogram	2 471	5 400	3 658	1 742
Summa	75 085	337 422	239 216	98 206

Plan- och utvecklingsprogram: Processen att köpa och sälja fastigheter är ibland utdragen över flera år. Under 2018 har en stor försäljning genomförts av kvarteret Löparen, men inköp av annan strategisk mark har blivit försevad vilket genererat i ett överskott.

Gatuprogram: Färdigställda projekt: Asfaltsbeläggning Silvermyntsgatan, Saladammsvägen & Norrängsgatan med

flera. Gång- och cykelväg till SORF inkl. åtgärder på Långgatan.

Påbörjat men ej färdigställt projekt: Exploatering av Ångshagen Råven.

Parkprogram: Färdigställda projekt: Renoverade lekplatser Flådern, Glimmern, Ångshagen - Mångatan samt Kungsängen. Uppsatt och kompletterat med hänvisningsskyltar på samtliga lekplatser. Stensättning av rondellen i Kålgårdsgatan. Parkprojekt nyanläggning samt kompletteringar: Fickpark Televerket vid Norra Esplanaden. Franska parkens roslister, Möklinta torg komplettering av träd samt växtridå efter Långgatan i höjd med Norrberg. Nyanläggning av bangolf i Stadsparken.

Lokalprogram: Färdigställda projekt: LSS-boendet på Jakobsberg, Renovering av Blå Salen, Tillagningskök Ångshagenskolan, Styrars LSS-boende, Gärdesta modulskola, takbyte stationshuset, hissar Jakobsberg, ombyggnad korttidsboende Björkgården.

Påbörjat men ej färdigställt projekt: gården på Ransta skola/förskola/idrottshall, Vallaskolan F-6, Björkgården kök, Idrottshallen på Lärkan, Sjötorpet renovering, Gärdesta 3 förskola och ombyggnad av kontorslokal på Borgmästaren i syfte att skapa en modern och attraktiv arbetsplats.

Teknisk serviceprogram: Inga investeringsmedel har använts under året.

Gruvans vattensystemprogram: Färdigställda projekt: Renovering av Jakob Matts kvarn, övervakningssystem för Gruvans vattensystem och under året har ett stort arbete genomförts för att hantera riskträd på dammvallarna.

Kart/mätprogram: Beroende på vakanser på enheten så har inte enheten kunnat påbörja planerade investeringsprojekt.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för en stabil och positiv befolkningsutveckling och att skapa fler arbetstillfällen, ökad tillväxt och inflyttning till kommunen samt att kommunen blir ett hållbart samhälle med god livskvalitet. ●

MÅL: EN LÅNGSIKTIG SOCIAL HÅLLBAR UTVECKLING

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att medborgarna ska uppleva att Sala har en bra kvalitet och service i verksamheten. ●

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIG HÅLLBAR UTVECKLING

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för de bärande idéerna och målen för energi- och klimatarbetet i Sala kommun, som de redovisas i den av kommunfullmäktige antagna klimatstrategin, ska ges genomslag i all kommunal verksamhet. ●

KOMMENTAR: Även i år har Salas befolkning ökat och under de första tre kvartalen ökade befolkningen med 156 personer. Det aktiva arbetet som Samhällsbyggnadskontoret genomför genom att ta fram detaljplaner, sälja fastigheter och marknadsföra kommunen har gett resultat. Ett tydligt tecken på att kommunen är på väg åt rätt håll är att Sala kommun placerade sig på en fjärdeplats i Circle K:s "ranking" för Sveriges bilkommun 2018. Placeringen 2017 var på plats 200 i Sverige. Undersökningen bygger bland annat på minskningar i den totala körsträckan i kommunen - för alla fordon, antal nyregistrerade miljöbilar i kommunen och minskning i förbrukad mängd bensin och diesel.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE ●

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET ●

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE ●

Nämndens målsättning är att medborgarna upplever att de har möjlighet till inflytande och påverkan. ●

KOMMENTAR Samhällsbyggnadskontoret genomför fortlöpande enkätundersökningar inom Måltidsenheten avseende skola och inom vård- och omsorgsboenden. Under hösten 2018 har en enkätundersökning genomförts på särskilda boenden avseende mat- och måltidsupplevelsen. På frågeställningen om Maten smakar bra uppges 93 % av de svarande att de alltid, nästan alltid eller ofta tycker att maten smakar bra. Även i år så har kontoret genomfört trygghetsvandringar för att öka tryggheten i tätorten. Resultatet av dessa aktiviteter har blivit att träd har gallrats och belysning förstärkts.

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att kommunens medarbetare ska erbjudas en trygg, säker och utvecklande arbetsmiljö.

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att skaffa effektiva arbetsprocesser när medarbetarna aktivt delta i och har inflytande över utvecklingen av verksamheten.

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Nämnden bidrar till målsättningen för att skapa, med ett tydligt och bra ledarskap, en god arbetsmiljö som leder till ett gott arbetsresultat.

KOMMENTAR: För att få till en trygg och säker arbetsmiljö så har kontoret under året genomfört ergonomiutbildning, workshop kring hygienrutiner och specialkost. Gemensam utbildning tillsammans med samtlig vårdpersonal på Särskilda boenden om energi- och näringsberikade måltider och mellanmål.

Måltidsledning har deltagit i nationella kostdagar innehållande föreläsningar och mäsas, användardagar i kostdatasystemen, varit utställare och föreläsare på Livsmedelsverkets nationella branschdagar.

FRAMTIDEN

Samhällsbyggnadskontoret arbetar aktivt med att förverkliga visionen: "År 2024 har Sala kommun passerat 25 000 invånare och är ett långsiktigt hållbart samhälle med livskraft och god livskvalitet i hela kommunen". Det görs bland annat genom att ta fram detaljplaner för att skapa platser för framtida etableringar och nya bostadsområden. Utmaningen som kontoret har haft under de senaste åren är att gå från verksamheter som tidigare hanterat drift, underhåll och förvaltning till ett kontor som jobbar med en framåtriktad utveckling för hela Sala. Detta har även ställt krav på nya kompetenser inom Plan och Utveckling-, Fastighet- och Samhällstekniska enheten och alla dessa enheter påverkas av den konkurrerande och uppåtgående byggbranschen. Det är idag mycket svårt att rekrytera kompetenta medarbetare.

Sala en positiv befolkningsökning sedan flera år tillbaka. För att denna trend ska fortsätta krävs nya detaljplaner, nya kommunala tomter för villor och flerfamiljshus – inte bara i Sala tätort – utan även i de andra tätorterna. För att dessa områden ska vara attraktiva, konkurrenskraftiga och hållbara krävs ett ännu närmare samarbete mellan flera kontor och flera olika kompetenser inom kommuner.

Kontoret arbetar aktivt med att ta fram översiktsplaner och under 2019 kommer arbetet att fortsätta. Översiktsplanen

ska föra Sala kommun i riktning mot ett hållbart samhälle ur både ekologiskt, socialt och ekonomiskt hänseende.

Kommunen har under 2018 skapat ett väl fungerande samarbete med Trafikverket och Region Västmanland där fokus har varit på att förbättra trafiksituationen för oskyddade trafikanter och förbättra gång- och cykelvägsnätet. Exempel på detta samarbete är att det kommer att byggas en mötesfri väg mellan Sala- Heby. Det kommer även att genomföras en satsning på gång- och cykelvägar i Sala kommun så som sträckorna mellan Sala – Heby, Sala-Kumla- Ransta, Åkragatan – Berggatan, Norrängsgatan – Rättspsyk och del av Hyttvägen.

Nästa stora projekt är att göra verklighet av åtgärdsvalsstudierna kring järnvägs korsningarna. Där planen är att få till planfria korsningar för både fordonstrafik, gående och cyklister, vid Resecentrum i Sala. Detta skapar möjligheten att utveckla Norrmalm till en ny stadsdel.

VERKSAMHETSFAKTA

	2016	2017	2018
Vinterväghållning			
Kostnader totalt, tkr	4 475	5 543	7 137
Kostnad/invånare, kr	201	244	
Lokalförvaltning			
Kostnader skadegörelse, tkr	179	161	
Kostnader städ, tkr	10 489	10 884	
- varav extrastäd, tkr	220	238	
Måltidsenhet			
Kostnader totalt tkr	59 939	62 489	
Portion/årsarbetare, st	111	89	
Kostnader hyra, tkr	12 468	11 913	
Planverksamhet			
Antal detaljplaner som vunnit laga kraft	0	11	3

Samhällsbyggnadskontor/VA

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Under året har mycket fokus lagts på att inom VA-verksamheten skapa förståelse för klimatförändringar, grundvattennivåer och påverkan av uttagen från vattenverken.

Sommarens torra och den låga nederbördsmängden under höst/vinter 2018 visar en trend med sjunkande grundvattennivåer.

I början av året fick ett konsultföretag i uppdrag att utreda grundvattennivåerna och presentera en utredning med kritiska nivåer i förhållande till uttag ur vattenverken där kommunen har en vattendom.

Under året har arbete pågått med skalskyddsutredning för alla vattenverk samt tillhörande anläggningar, handlingsplan är framtagen och åtgärder har påbörjats.

Under året har VA-verksamheten haft sjukskrivningar, rehabiliteringar, vakanser och rekryteringsprocesser. Detta har gjort att vissa investeringsprojekt har fått utgå under året.

ORGANISATION

Ansvaret för VA-kollektivet finns organisatoriskt i kommunen på Samhällstekniska enheten, Samhällsbyggnadskontoret.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Sommaren 2018 var en torr sommar med få regndagar. Detta i kombination med de senaste årens låga grundvattennivåer gjorde att kommunen fattade beslut om att under perioden 13 juli- 14 augusti införa bevattningsförbud i Sala kommun. Detta resulterade i en sänkning av vattenförbrukningen med 11 000 m³ eller 8 % för perioden.

Samhällsbyggnadskontoret har under året tillsammans med en konsult utrett grundvattennivåerna och kritiska gränser för uttag till Knipkällan, Viggbo/Nötmarken och Hårsved.

Vidare orsakar den låga grundvattennivån sättningar i marken som troligtvis bidrar till ett antal vattenläckor runt om i kommunen.

I samband med exploatering av kvarteret Råven på Ängshagen så har även VA-nätet byggts ut till detta nya kvarter.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-25 784	-24 399	-28 259	3 861
Interna intäkter	-1 993	-7 661	-1 967	-5 694
Summa intäkter	-27 777	-32 060	-30 226	-1 833
Köp av huvudverksamhet, bidrag	91	2 494	2 314	180
Personalkostnader	7 731	7 037	6 844	191
Övriga kostnader	14 480	14 885	12 292	2 594
Interna kostnader	5 475	7 643	8 776	-1 132
Summa kostnader	27 777	32 060	30 226	1 833
Resultat	0	0	0	0

Den första januari 2007 trädde "Lagen om allmänna vattentjänster" i kraft (LAV 07). Lagen reglerar bland annat att den ekonomiska redovisningen ska ske särskilt för VA-verksamheten. Motivet är att tillgodose behovet av den information som krävs för att kontrollera, om de avgifter som tas ut är korrekta. De avgifter som får tas ut av VA-kollektivet (fastighetsägarna som är anslutna till den allmänna anläggningen) är endast avgifter som täcker nödvändiga kostnader för att ordna och driva VA-anläggningarna.

Resultatet för VA-verksamheten 2018 är -3,7 mkr. VA-periodisering var i början av året 8,1 mkr och med årets resultat har skulden till abonnenterna minskats till 4,5 mkr.

Investeringar

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
VA-program	6 428	22 900	7 797	15 103
Summa	6 428	22 900	7 797	15 103

Färdigställda projekt: inköp och installation av ny blåmaskin till Sala avloppsreningsverk, spolning av grundvattentäkter samt byte av grundvattenpumpar, Salbohed Långhagen - byte av spillvattenledning 900 meter, byte av reservoarlucka i Broddbo vattenverk, byggnation av VA-nät i kvarteret Råven på Ängshagen.

Påbörjat men ej färdigställt projekt: Byte och uppgradering av övervakningssystem, skalskydd för vattenverksanläggningar, sista budgeterade delen av Knipkällsledningen samt kvarstår asfaltering där ledningar har bytts ut.

Flera projekt har under året fått utgå på grund av resursbrist, sjukskrivningar, rehabiliteringar, vakanser och rekryteringsprocesser.

MÅLAVSTÄMNING

VA-verksamheten saknar egna mål och indikatorer.

FRAMTIDEN

Behovet av att kommunen genomför åtgärder inom ramen för Vattendirektivet till december 2019 kvarstår. Kommunen behöver ta fram gemensamma planer för åtgärder.

I och med det nederbördsfattiga året som varit och trenden för sjunkande grundvattennivåer finns behov av att höja säkerheten för Sala kommuns dricksvattenförsörjning. Exempelvis genom införande av vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter och att revidera befintliga skyddsområden och föreskrifter eller att genomföra kostnadskrävande investeringar i överföringsledningar. Oavsett alternativ finns behov av utredning och riskanalys för en långsiktig, hållbar, klimatanpassad och säker dricksvattenförsörjning i Sala kommun.

Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en vattenförsörjningsplan för Västmanlands län. Planen ska avse allmän vattenförsörjning och peka ut vattenresurser viktiga för vattenförsörjning samt avhandla vattenskyddsområden och klimatanpassning.

En förfrågan har inkommit från Heby kommun att bygga en vattenledning mellan Sala och Heby, för att säkerställa reservvatten för båda kommunerna och att detta genomförs i samband med byggnation av gång- och cykelväg mellan Sala och Heby. Beslut i frågan kommer inte kunna tas innan utredning är klar och riskanalysen för en säker dricksvattenförsörjning är färdigställd.

Skalskyddsarbetet för vattenverk och tillhörande anläggningar kommer fortgå enligt framtagna handlingsplan och kommer innebära stora investeringar för 2019 och framåt. Samtidigt kommer en översyn ske vilka anläggningar som har behov av att vara skyddsobjekt.

VA-verksamheten har behov av att komplettera VA-ledningsnätet med flera stationära flödesmätare som integreras i överordnat system. Detta för att snabbare och lättare kunna hitta problem på ledningsnätet så som vattenläckor eller inläckage i avloppsledningar. Arbetet kommer att påbörjas under 2019.

Sala kommun har en vision om att öka antalet invånare till 25 000, år 2024. För att anpassa reningsverket till detta så kommer en belastnings- och kapacitetsutredning genomföras under 2019. Detta kommer att medföra framtida ökat investeringsbehov för att effektivisera avloppsreningen för framtida belastningar och krav.

Arbete kommer att påbörjas med att uppdatera och förnya projektbanken för reinvesteringar på ledningsnät samt skapa projektbank för reinvesteringar på vattenverk, reningsverk och pumpstationer. För att i framtiden planera mer långsiktigt i 5-års perioder.

Under 2019 kommer en översyn av nuvarande VA-taxa genomföras för en eventuell höjning 2020.

VERKSAMHETSFAKTA

	2016	2017	2018
VA-verksamhet			
Kostnader totalt, tkr	31 432	27 777	30 226
- varav kapitalkostnad, tkr	6 863	6 097	5 792
Intäkter från taxa, tkr	29 526	25 098	24 602

Ekonomikontor

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Upphandlingsfunktionen har under året haft en fortsatt mycket stor volym samtidigt som det varit stora personalsättningar vilket inneburit ett ansträngt läge.

Det svåra ekonomiska läge som präglat kommunen har påverkat kontorets arbete under hela året.

ORGANISATION

Ekonomikontoret består av två verksamheter, kommunens ekonomifunktion samt upphandlingsfunktion.

Båda dessa funktioner är centraliserade vilket innebär att kommunens ekonomer och upphandlare alla tillhör ekonomikontoret. Syftet är att få ett enhetligt synsätt och att kommunledningens budskap tydligare kan föras ut i organisationen. Den centraliserade organisationen bidrar till en gemensam utveckling av kompetens, enhetliga arbetsformer, utökad controller- och analysfunktion samt högre kvalitet och kollegial samverkan. Med en central ekonomifunktion förstärks även den interna kontrollen.

Ekonomifunktionens roll är dels att bistå kommunstyrelsen i dess ekonomistrategiska arbete och dels att stödja förvaltningarna i det ekonomiska arbetet. Arbetet syftar till att skapa förutsättningar för en god ekonomi med effektivt resursutnyttjande för hela kommunen. En god ekonomi och ett effektivt resursutnyttjande är en förutsättning för att kunna ge medborgare och externa intressenter bästa möjliga service.

Upphandlingsfunktionens roll är att tillsammans med kommunens verksamheter planera, genomföra och utvärdera de upphandlingar som kommunen genomför. Syftet är att i enlighet med gällande lagar inom upphandlingsområdet säkerställa avtal som innebär en bra affär för Sala kommun.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Sala kommuns långsiktiga ekonomiska planering har granskats av revisionen och visar att kommunen måste se över de finansiella målsättningarna samt säkerställa en ökad långsiktighet och detaljeringsgrad inklusive likviditetseffekter för att ge förutsättningar för en god långsiktig ekonomisk planering.

Byte av bank har genomförts.

Ett arbete för att lägga ut kommunens kravhantering har pågått under året men ännu inte slutförts.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-	-110	-92	-18
Interna intäkter	-16	-88	-11	-77
Summa intäkter	-16	-198	-103	-95
Köp av huvudverksamhet, bidrag	-	-	-	-
Personalkostnader	8 759	11 607	10 181	1 425
Övriga kostnader	3 299	1 179	2 408	-1 229
Interna kostnader	1 052	569	584	-14
Summa kostnader	13 110	13 355	13 173	182
Resultat	13 094	13 157	13 070	87

På grund av vakanta tjänster under året är kontorets personalkostnader 1 425 tkr lägre än budget.

Övriga kostnader är 1 229 tkr högre än budgeterat och beror till stor del på att kontoret nyttjat konsulter för att upprätthålla en fungerande verksamhet.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Ekonomifunktion	9 618	9 625	9 572	53
Upphandlingsfunktion	3 476	3 532	3 498	34
Summa	13 094	13 157	13 070	87

Både ekonomifunktionen och upphandlingsfunktionen gör ett litet överskott. Lägre personalkostnader än budgeterat på grund av vakanta tjänster har balanserats med konsultkostnader för att upprätthålla verksamheten för båda funktionerna.

Investeringar

Ekonomikontoret har inga investeringar 2018.

MÅLAVSTÄMNING

Kontoret saknar egna mål och indikatorer.

FRAMTIDEN

För att möta förändringarna i den nya lagen om kommunal redovisning som kommer att gälla from 2019 behöver en del anpassningar göras, bland annat kommer koncernredovisningen att påverkas.

Exploateringsredovisningen bör samordnas bättre med hela exploateringsprocessen för att få en riktig redovisning.

Arbetet med att bemanna upphandlingsfunktionen för att avtalsförläggningar och upphandlingar ska ske i rätt tid fortsätter.

VERKSAMHETSFAKTA

	2016	2017	2018
Årsarbetare ekonomikontor	11,85	17	17
-varav årsarbetare ekonomifunktion	9,85	12	12
-varav årsarbetare upphandlingsfunktion	2,0	5	5

Personalkontor

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Under hela året har pilotprojektet "rätt till heltid", utifrån kommunstyrelsens beslut och huvudavtalet HÖK 16 med fackförbundet kommunal fortgått. Enligt avtalet ska heltid vara norm vid nyanställning och redan anställda medarbetare ska i högre utsträckning arbeta heltid.

Pilotprojektet startades upp, under första halvåret 2018, inom området funktionsnedsättning (FO), inom FO området ryms grupp/stödboenden, personlig assistansgrupper samt daglig verksamhet (LSS). I pilotprojektet ingick ca 130 medarbetare, varav ca 40 st arbetade deltid vid projektstart.

I slutrapporten från projektet framgår uppnådda resultat samt uppfångade lärdomar och erfarenheter, som kommer att tillvaratas i det fortsatta arbetet för en hållbar implementering av "rätten till heltid" för hela Sala kommun.

I november 2017 slöt de centrala parterna ett nytt samverkansavtal, avtalet ersätter tidigare avtal, FAS 05. För att inspirera kommuner att utifrån det nya centrala avtalet teckna lokala avtal startade SKL och de fackliga organisationerna, i mars 2018, seminarium runt om i landet kring det nya avtalet.

Sala kommun har sedan dess arbetat, partsgemensamt, för att skapa gemensamma tillämpningsanvisningar till det nya avtalet, avtal om samverkan och arbetsmiljö. Bland annat har alla kontorschefer och centrala fackliga ombud diskuterat innehållet vid 12 st workshops under 2018. Målsättningen är att det nya avtalet ska undertecknas under första kvartalet 2019.

Under året har bemanning och kompetensförsörjning präglat arbetet. Rekryteringsbehovet och svårigheten att bemanna har gjort sig påmind inom, i stort sett, alla verksamheter.

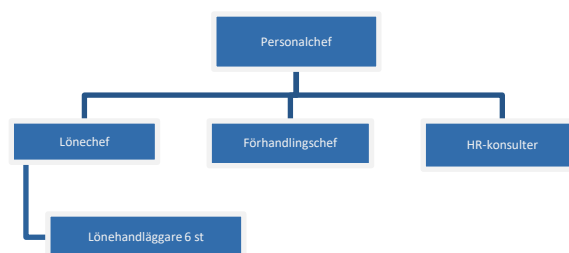
För att underlätta och öka kvaliteten på rekryteringsprocessen har kommunens rekryteringssystem uppdaterats med funktioner för kompetensbaserad rekrytering. I funktionen finns 42 st valbara kompetenser som kopplas till frågebatterier för intervju och referenstagning.

I god tid, inför kommande löneöversyn, startades lönekartläggning för alla kommunens medarbetare.

Enligt riksdagens beslut av nya regler ska arbetsgivaren genomföra lönekartläggning årligen, tidigare var tredje år. Kvinnor och män som har lika eller likvärdiga arbetsuppgifter ska jämföras för att kunna upptäcka, åtgärda och förebygga löneskillnader som inte kan förklaras med könsneutrala argument. För att kunna genomföra lönekartläggningen krävs att en arbetsvärdering är gjord, där man bestämmer om olika arbeten ändå kan betraktas som likvärdiga.

Under året har också arbetet med uppdatering av rutiner för kommunens systematiska arbetsmiljöarbete (SAM) fortgått. Rutiner för att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp arbetsmiljön, nya uppdaterade blanketter kring fördelning av arbetsmiljöuppgifter, rutin och enkät för årlig uppföljning av SAM, ett årshjul för en övergripande bild av arbetet m.m.

ORGANISATION

Personalkontoret består av personalchef, förhandlingschef och lönechef samt HR-konsulter och lönehandläggare.

Personalkontoret bistår kommunstyrelsen med kommunövergripande arbetsgivar-, pensions- och löneadministrativa frågor, som bl.a.

- Administration av alla kommunens löner, ledigheter och avvikelser.
- Drift och utveckling av lönesystem och dess ingående moduler för Sala och Heby kommun.
- Konsultativt stöd och kompetensutveckling till förvaltningens arbetsgivarföreträdare
- Utveckling och anpassning av styrdokument och processer utifrån lagar, avtal och politiska beslut.
- Effektivisering, samordning och internkontroll inom arbetsgivarområdet.
- Kommunövergripande samverkan/förhandlingar med fackliga organisationer, arbetsgivarrepresentant vid intresse- och tvisteförhandlingar.
- Kommunövergripande projekt och processer ex. lönekartläggning, introduktion för nyanställda, 25-årsjubileum, medarbetarundersökning, länsgemensamma projekt för kompetensförsörjning o.s.v.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Genomfört pilotprojekt som start på införandet av heltid som norm för kommunens alla medarbetare, utifrån kommunstyrelsebeslut och huvudöverenskommelse med fackförbundet Kommunal (HÖK 16).

Arbetsmiljöutbildningar och tematräffar för kommunens chefer.

Genomförandet av workshops med kontorschefer och kommunens centrala fackliga representanter för framtandet av gemensamma tillämpningsanvisningar till ett nytt avtal om samverkan och arbetsmiljö.

Lönekartläggning där kvinnor och mäns arbetsuppgifter har jämförts för att kunna upptäcka, åtgärda och förebygga löneskillnader som inte kan förklaras med könsneutrala argument.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget-avvikelse
Externa intäkter	-747	-650	-739	89
Interna intäkter	-9	-9	-8	-1
Summa intäkter	-756	-659	-747	88
Köp av huvudverksamhet, bidrag	-	-	-	-
Personalkostnader	7 585	9 541	7 661	1 880
Övriga kostnader	2 576	2 243	2 113	130
Interna kostnader	2 460	1 947	1 880	66
Summa kostnader	12 621	13 731	11 654	2 077
Resultat	11 865	13 072	10 907	2 165

Nettoreultatet avviker från budget med 2 165 tkr. Överskottet för personalkostnader orsakas av vakanta tjänster.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget-avvikelse
Personalkontor/HR	7 810	8 634	6 581	2 053
Löneenhet	4 055	4 438	4 326	112
Summa	11 865	13 072	10 907	2 165

Överskottet, både för personalkontor/HR och löneenheten, orsakas av lägre personalkostnader än budget p.g.a. vakanter.

Investeringar

Personalkontoret har inga investeringar.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

Perspektiv Medborgare

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Nämndens målsättning är att andelen skador/olycksfall/ minskar av totalt antal registreringar samt att sjukfrånvaron understiger 5 %.

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

Nämnden bidrar till målet genom att alla medarbetare anställda mer än ett år har minst ett medarbetarsamtal med sin chef.

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Sala har ett tydligt och bra ledarskap när antal tillsvidareanställningar som avslutats från arbetsgivarens sida (utöver hälsoorsak) är fem eller färre.

KOMMENTAR: Målet för en trygg, säker och utvecklande arbetsmiljö är inte uppfyllt. Andelen skador och olycksfall var 59 % av det totala antalet registrerade (både skador och tillbud). Sjukfrånvaron uppgick till 6,8 % totalt för kommunen och når inte målet under 5 %.

Målet för delaktighet och inflytande för medarbetarna är uppnått. Alla medarbetare har haft medarbetarsamtal under 2018 (målet 100 %)

Målet för tydligt och bra ledarskap är inte uppnått då antalet tillsvidareanställningar som avslutats från arbetsgivarens sida var fler än målet, understiga 5.

FRAMTIDEN

Bristen på tillgänglig kompetens ökar kravet på stöd från HR med rekrytering, urval och anställning.

Bristen på tillgänglig kompetens leder också till ökade lönekostnader och en mer komplex löneöversynsprocess.

Den stora utmaningen i att inom befintlig ekonomisk ram införa heltid som norm med fler medarbetare som ska arbeta heltid.

Pågående politiska diskussioner om ändringar i lagen om anställningsskydd (LAS) och den påverkan en ändring kan få.

VERKSAMHETSFAKTA

	2016	2017	2018
Antal årsarbetare tillsvidareanställda	13	14	11
Antal årsarbetare visstidsanställda	0	0	0
Sjukfrånvaro, %	3,3 %	2 %	1,8 %

Räddningstjänst

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Utryckningsverksamheten för år 2018 visar att det totala antalet larm har ökat i både Sala och Heby kommun. Sommarens skogsbränder bidrar till viss del på ökningen av antalet larm. Antalet bostadsbränder ligger kvar på samma låga nivå som föregående år, medan antalet trafikolyckor däremot har ökat i båda kommunerna.

Genom fortsatt nyttjande av konsulttjänster, har den brandförebyggande verksamheten blivit mycket väl genomförd även 2018.

ORGANISATION

Räddningstjänsten Sala-Heby utgör brandkår i Sala och Heby kommuner och består av sju utryckningsstyrkor runt om i de båda kommunerna, varav tre i Heby och fyra i Sala. Antalet anställda är ca 110 personer, varav 24 i utryckande heltidstjänst och fyra i dagtidstjänst i Sala. Övriga är deltidsbrandmän (räddningspersonal i beredskap - RiB). Den huvudsakliga verksamheten utgörs av:

- Operativ räddningstjänst
- Tillsynsverksamhet
- Utbildning och information

VIKTIGA HÄNDELSE ÅRET SOM GÅTT

Under våren var det stor översvämningsrisk i vissa delar av Sala och Heby kommuner.

Räddningstjänsten genomförde 60-årsjubileum som heltidsskär genom olika evenemang under våren.

Den 4 juni larmades räddningstjänsten till skogsbrand i Rörbo. Sedan följde ett flertal skogsbränder på ett antal platser i Sala och Heby kommuner. Staben hade sitt huvudkvarter på brandstationen under en veckas tid.

Räddningstjänsten Sala-Heby lånade ut brandmän som hjälpande räddningstjänst när det brann i Ljusdal med omgivning.

Uppstart med frivilliga skogsbrandvårn i Hedåker, Möklinta, Tärnsjö och Sala.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-12 564	-12 935	-26 537	13 602
Interna intäkter	-561	-540	-753	213
Summa intäkter	-13 125	-13 475	-27 290	13 815
Köp av huvudverksamhet, bidrag	693	692	1 336	-644
Personalkostnader	26 352	28 868	31 430	-2 562
Övriga kostnader	5 970	5 339	15 594	-10 255
Interna kostnader	2 025	2 159	2 230	-71
Summa kostnader	35 040	37 058	50 590	-13 532
Resultat	21 915	23 583	23 300	283

Årets högre personal- och övriga kostnader är i huvudsak relaterade till sommarens många och stora skogsbränder, vilka även har haft anslag på kostnaden för köp av huvudverksamhet som då företrädesvis utgörs av kostnader för helikoptrar.

De stora externa intäkterna utgör statlig räddningstjänstersättning från MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) för skogsbränderna i Sala kommun under juni månad. Årets övriga skogsbränder inklusive helikopter- verksamhet omfattas inte av statlig ersättning.

Analys:

Kontoret ställdes inför tuffa ekonomiska såväl som verksamhetsmässiga utmaningar under 2018. Avvikelserna kan i stort härledas till bränderna, men har lyckats hantera den ekonomiska situationen väl, mycket med hjälp av diverse externa ersättningar från bland annat MSB. Den positiva avvikelsen kan också motiveras av en extern intäkt från Heby (den årliga slutavräkningen).

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Räddningstjänst	21 915	23 583	23 300	283
Summa	21 915	23 583	23 300	283

Underskottet är i huvudsak kopplat till högre personal- kostnader i och med sommarens skogsbränder.

Investeringar

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse
Inkomster	-154	-	-170	170
Utgifter	1 273	8 275	5 903	2 372
Summa	1 119	8 275	5 733	2 542

Tankbilen som köptes in 2017 betalades 2018. Brandbilen som köptes in 2018 blev billigare än budgeterat. Räddningstjänsten begär tilläggsanslag med 414 tkr för inköp av larmkläder till deltidsorganisationen.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

✘

MÅL: EN LÅNGSIKTIGT SOCIAL HÅLLBAR UTVECKLING

✘

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

Nämnden bidrar till målsättningen genom att utsläpp från Räddningstjänstens fordon minskar. ○

Aktiviteter
Vid nyanskaffning av mindre fordon skall möjligheten till inköp av "miljöbilar" beaktas. Fordonskörning ska minimeras.

KOMMENTAR: Den totala utsläppsmängden har ökat, vilket beror på stor bränsleförbrukning under sommarens skogsbränder.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Nämnden bidrar till målsättningen genom att andelen som aldrig, eller mycket sällan är orolig för brand i hemmet ökar, att andelen som aldrig, eller mycket sällan är orolig för brand i offentlig miljö ökar. ▶

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Nämnden bidrar till målsättningen genom att: ●
De planerade tillsynerna enligt LSO och LBE genomförs till 100 %.
30 % av de kommunanställda i Sala och Heby kommuner genomgår årligen utbildning i brandkunskap och/eller sjukvård.
Årskurs 2, 6 och 8 i Sala och Heby kommuner genomgår utbildning i brandkunskap.

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

✘

MÅL: TRYGG OCH SÄKER KOMMUN

Nämnden bidrar till målsättningen genom att risker för oskyddade trafikanter skall minska till år 2018 jämfört med 2015, att Räddningstjänstens förmåga att hantera bränder och trafikolyckor skall förbättras till år 2018 jämfört med 2015 samt att den enskildes medvetenhet om brandrisker och agerande vid bränder skall öka till år 2018 jämfört med 2015. ▶

Aktiviteter

Se Räddningstjänstens verksamhetsplan för 2018 på Sala kommuns hemsida.

KOMMENTAR: Målet nöjda medborgare - mätning genomförd.

Målet God service av hög kvalitet – brandutbildning blev endast genomförd för årskurs 2 i både Sala och Heby kommun.

Målet Trygg och säker kommun - endast delvis uppfyllt beroende på att Räddningstjänsten inte fått fullt gehör avseende förbättrad gatumiljö och att säkerhetsinformation om reflexer och cykelhjälmar endast meddelats årskurs 2.

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Nämndens målsättning är att räddningsarbetet utförs utan att personalen skadas samt att sjukfrånvaron understiger 4 % på räddningstjänsten. ▶

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

✘

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

✘

Aktiviteter

Inom ramen för den ordinarie övningsverksamheten fortsätta att poängtera de reella och potentiella risker som är förknippade med olika räddningssituationer.

Uppmuntra och underlätta fysisk aktivitet för såväl hel- som deltidspersonal.

FRAMTIDEN

Planerade operativa förändringar där målsättningen är att beslut tas senast februari 2019. Eventuella förändringar genomförs under 2019. En ny tjänst skapas beroende på utfallet av denna process.

Planera för kommande rekryteringar, hel-/deltidsbrandmän och yttre befäl. Pågående rekrytering till heltid 4 tjänster ska vara klar i januari 2019. Rekrytering till deltid sker löpande.

Förprojektering för ny brandstation Sala påbörjas under 2019. Avvaktar politiskt beslut. Målsättningen är att göra en byggteknisk lösning tillsammans med Polisen.

Fortsätta processen med att genomföra företagsmöten med företagsledare i Morgongåva angående bildande av industribrandförsvaret.

Övningsfältet färdigställs 2019 och övningsverksamhet påbörjas.

Tillsynsverksamheten ska genomföra 100 % av de återstående tillsynerna, vilket kräver att extern tillsynsförrättare förstärker förebyggandeavdelning på timbasis.

Uppstart av tillsyn i flerbostadshus. En åtgärd som ej genomförts tidigare men som finns som mål i tillsynsplanen.

Utvärdering efter skogsbränder och storövning påvisar omedelbart investeringsbehov av pumpar och tankar.

Kultur och Fritid

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Genom kommunens ökade satsningar på kultur och fritid har kontorets totala verksamhet ökat. Start för byggandet av två fullstora idrottshallar. Därav en med tillhörande bibliotek samt en med läktare, café, konferenslokal samt ny entré till anläggningen. Ransta filialbibliotek har ersatts av bokbussen under nybyggnation av biblioteksfilialen i Ransta. Flytt av bangolfanläggningen för att ge förutsättningar till att anlägga en skatepark samt slutförande av en musik- och kulturscen i missionskyrkan. Satsningen visar att kultur- och fritidsverksamheten är en mycket viktig del av kommunens infrastruktur för att nå Sala kommuns vision.

Simhallen har haft problem som beror på en gammal anläggning som gör att kontoret känner en stor oro för hur dels våren och dels nästkommande säsong ska avlöpa. Under någon vecka användes Lärkans idrottsanläggning även som uppsamlingsplats för evakuerade i samband sommarens brand. Antalet besökare i simhallen ökade med 3 000, mestadels består ökningen av Actic medlemmar och föreningsaktiva.

Statsbidrag är ett verktyg för att stimulera kvalitetsutveckling inom folkhälsa och socialtjänst. Kultur och fritid har bedrivit simskolor för förskoleelever, sommarläger samt lovaktiviteter med stort deltagande och med geografisk spridning utan kostnad för deltagarna. Biblioteket har tagit del av medel för "stärkta bibliotek" för att vända besöks-trenden, arbeta uppsökande, tydligare målgruppsarbete samt utveckling av rummet. Ungdomslokalen har bedrivit verksamhet för ungdomar i åldrarna 13-18 år på måndagar till fredag. Nytt för i år var att ungdomslokalen haft öppet lördagar under hösten för att utvärdera behovet av lördagsöppet.

Förvaltningens har under året arbetat utifrån ett restriktivt förhållningssätt och strävat efter att hålla budget i balans, liksom det visar att kultur- och fritidsförvaltningen både följer övergripande politiska mål och beslutade åtaganden samt bedriver verksamheten med invånarna i fokus. Personalen har genom kompetens, resultatriktning, engagemang och arbetsglädje på ett förträffligt sätt arbetat för verksamhetens utveckling och genomförande.

Övergripande kan sägas att allt - forskning, samhällstendenser, folkhälsoläge, m m - tyder på att kultur- och fritidsnämndens verksamhet, oavsett om den är kultur-, folkhälso- eller idrottsinriktad blir allt viktigare för samhället i allmänhet och medborgarna i synnerhet.

Nämndens bedömning är att verksamheten bedrivits enligt övergripande politiska mål och beslutade åtaganden.

Ekonomiskt genererade Kultur- och fritidskontoret ett överskott med 1 521 tkr.

ORGANISATION

Kultur- och fritidsnämnd ansvarar för verksamheten inom nämnt område. Samtidigt är alla verksamheter samlad till en gemensam förvaltning där kommunstyrelsen är anställningsmyndighet. Kultur- och fritid består av kultur- och fritidskontoret och ett flertal verksamheter.

Kultur- och fritidskontoret består av en kultur- och fritidschef och sex verksamhetsområden. Kontoret utvecklar och analyserar kultur- och fritidsverksamheten i Sala kommun, och arbetar långsiktigt för att tillsammans uppnå visionen "Sala kommun ska ha passerat 25 000 invånare, 2024".

Inom kontorets verksamhet ingår:

•Anläggningar •Bibliotek •Fritid – Rörelse- Idrott- Kulturskola – LSS/fritid- Kaplanen •Kv. Täljstenen/ Ungdomslokalen •Kultur •Simhallen

Kultur- och fritid delar gemensam förvaltningsadministration, administrativ personal, ekonomipersonal och HR-personal med kommunstyrelseförvaltningen.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Utökning av aktiviteter med stöd av Socialstyrelsen med bland annat avgiftsfri simskola för elever i förskoleklass.

Byggandet av Lärkans nya idrottshall påbörjades genom rivning av verkstaden på Lärkans sportfält.

Inventering av offentlig konst i Sala kommun har påbörjats.

Biblioteket blev färdigt för att använda RFID i bibliotekets media bestånd för utlån och återlämning.

Erhållit 800 tkr från Kulturrådet, i syftet att öka utbudet och tillgängligheten i biblioteksverksamheten.

Nytt brygg system vid Hillingens badplats invigdes i början på juni.

Bangolfbanorna renoverades i samband med flytten till stadsparken och invigdes 27 juni.

Lärkans idrottshall användes som uppsamlingsplats för evakuerade i samband med sommarens brand.

Byte av reningsmetod genom installation av en UV-lampa till vattenreningen för stora systemet i simhallen.

Invi gning av Missionskyrkan som musik- och kulturscen den 11 augusti.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-5 601	-5 634	-6 526	892
Interna intäkter	-1 045	-225	-1 109	884
Summa intäkter	-6 646	-5 858	-7 634	1 776
Köp av huvudverksamhet, bidrag	8 645	9 066	8 647	419
Personalkostnader	19 064	13 856	14 824	-968
Övriga kostnader	7 547	7 639	7 286	352
Interna kostnader	15 038	21 777	21 835	-57
Summa kostnader	50 295	52 337	52 592	-255
Resultat	43 648	46 479	44 958	1 521

De stora budgetavvikelserna gällande intäkter och kostnader härrör från de aktiviteter som använts för att skapa verksamhet genom bidrag från staten.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Förvaltningsledning	2 942	3 011	2 898	112
Biblioteksverksamhet	7 870	8 041	7 873	168
Täljstenen/ungd.lok	3 181	4 271	4 161	110
Fritid	10 415	10 850	10 484	367
Kultur	4 105	4 200	3603	597
Anläggningar	11 102	11 547	11 477	70
Simhall	4 034	4 559	4 462	96
Summa	43 648	46 479	44 969	1 521

Nettokostnadsavvikelsen på 1 521 tkr fördelar sig på bidrag 500 tkr, Missionskyrkans hyra 500 tkr, vakanser 100 tkr, ej upphandlat biblioteksdatasystem 160 tkr samt generell återhållsamhet i verksamheten med anledning av KS beslut, 261 tkr.

Investeringar

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Inkomster	-	-	-	-
Utgifter	-	350	301	49
Summa	-	350	301	49

Investering i forma av RFID (Radio Frequency Identification) på biblioteken för att underlätta för besökarna och förbättra arbetsmiljön. Installation av vändkors och extra grind för att undvika förstörelse men ge fortsatt tillgång för spontanaktiviteter på Lärkans sportfält.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

Kontoret saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att antalet bibliotekslån per invånare överstiger riksnittet, att antalet besökande i simhallen överstiger 85 000, samt att Salas medborgare är nöjda med kvaliteten och servicen.

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Nämnden bidrar till målsättningen genom att i åk 2 ska 85 % av eleverna uppnått målen för simkunnighet.

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

KOMMENTAR: Besökarna till simhallen är beroende på att simhallen kan hålla öppet under året. Salas medborgare är nöjda med kvalitén och service då undersökning visat på index 65 för anläggningar och kultur. 85 % simkunnighet i åk 2 är ett högt viktigt mål som Kultur och fritid har närmast sig år från år.

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Sjukfrånvaron inte överstiger 5 %. ●

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

Nämnden bidrar till målet i form av att alla medarbetare anställda mer än ett år har minst ett medarbetarsamtal med sin chef. ●

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Sala har ett tydligt och bra ledarskap när resultatet i medarbetarundersökningen kring uppskattning, förtroende och ansvar visar 3,7 eller högre, när resultatet i medarbetarundersökningen kring mål, utvärdering och förväntan visar 3,7 eller högre samt när antal tillsvidareanställningar som avslutats från arbetsgivarens sida (utöver hälsoorsak) är 5 eller mindre. ✕

KOMMENTAR: Personalen beviljas möjlighet att nyttja 1 000 kr i friskvårdspeng per år.

Medarbetarsamtal genomförs minst en gång per år.

Två gemensamma personaldagar för personal- och verksamhetsutveckling genomförs årligen.

Medarbetarenkäten genomförs centralt vart 3:e år.

Revidering av idrotts- och fritidsplan som innehåller långsiktigt visionärt arbete och strategi för hur Sala skall få ett bra idrotts- och fritidsklimat fram till 2023.

Utveckla området kring Åkra trädgård till Spontanidrottsområde med skatepark samt multi sportarena.

Fortsätta arbetet med hur samverkan ska se ut mellan det offentliga Sala och civilsamhället.

VERKSAMHETSFAKTA

	2016	2017	2018
Antal besökare i kulturkvarteret Täljstenen	10 000	12 000	14 500
Antal besökare på biblioteket	138 407	130 598	134 012
Kommunal subvention per besök i Simhallen, kr	45	49	50
Antal i % av de bidragsberättigade föreningar som antagit trygghetspolicy	11	11	13
Andelen barnböcker av den totala utlåningen i %	45	45	46

FRAMTIDEN

Kultur- och fritidskontorets verksamhet är att ge invånarna möjligheter till idrott, motion, friskvård, kultur, avkoppling, positiva upplevelser och livsstilsförändringar inom kultur- och fritidssektorn, i synnerhet för barn och ungdomar.

Fortsatt utveckling enligt Vision Lärkan med prioritering på ny simhall.

Kulturkvarteret Täljstenen som kulturcenter ska fortsätta att utvecklas till ett brett aktivitetsområde där olika kulturyrningar för alla åldrar, samt ungdomsverksamhet ges utrymme.

I samarbete med olika aktörer utveckla aktiviteter för avgiftsfria verksamheter med hjälp av externa medel.

Utveckla samverkan mellan kommunernas folkbiblioteksverksamhet i länet. Syftet är att öka servicegraden och tillgängligheten till bibliotekstjänster i hela länet. Ett större medieutbud ska kunna nås av flera medborgare på lika villkor. Detta kan ske genom att skapa ett gemensamt biblioteksdatasystem, gemensam bibliotekskatalog, webbportal och lånekort.

Barn och utbildning

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Sala kommun växer. Under 2018 var nettoinflyttningen 38 förskolebarn, 39 elever i grundskolan och 22 i gymnasieskolan till Sala. Det är positivt, men innebär också stora påfrestningar när det gäller ekonomi, rekrytering och lokaler.

Bristen på utbildad personal märks överallt, för närvarande främst i verksamheterna på landsbygden dit det är extra svårt att rekrytera.

Bristen på förskoleplatser var påtaglig under våren 2018. För några enstaka medborgare blev de alternativ till förskoleplacering som kunde erbjudas omöjligt att tacka ja till, på grund av det geografiska avståndet.

Ransta förskola och skola stod klar för inflyttning veckan före jul 2018 och barn och elever flyttade in direkt efter årsskiftet. En ny f-6-skola på Valla är under uppförande och står klar inför läsåret 2020/2021 och Åkraskolan som tillfälligt lokaliserats till moduler. En permanent lösning utreds, samtidigt som det behövs mer förskole- och skolorer.

Gymnasieskolorna i Sala har en mycket bra utveckling och lockar allt större andel Salaelever att studera på hemorten.

Sala kommun har genomgått ett omfattande projekt med stöd av Skolverket för att stärka skolans kompensatoriska uppdrag, det vill säga utjämna skiftande socioekonomisk bakgrund. Det har lett till en rad utvecklingsprojekt, där pedagogiskt ledarskap, mångkulturalitet, traumamedvetenhet samt läsförmåga och källkritik stått i fokus.

ORGANISATION

Central förvaltning består av centralt kansli, skolnämnd, gemensam kompetensutveckling, vikariehantering, IT- och skolbiblioteksverksamhet och andra centrala funktioner.

Förskolan ska enligt läroplanen utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en enhet. Sala kommun slår vakt om pedagogisk omsorg även i andra former, då främst dagbarnvårdarverksamhet. Efterfrågan har minskat men finns i Sala i något större utsträckning än i landet i snitt.

Grundskolans uppdrag styrs av skollag, timplan, läroplaner och kursplaner. I organisationen ingår även fritidshemmen, samt förskoleklass för 6-åringar, som är en brygga mellan förskolan och skolan. Förskoleklassen är numer obligatorisk för alla barn och därmed en del av skolplikten.

Särskolan är ett alternativ till grundskolan för elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning. För beslut om

särskoleplacering krävs såväl pedagogisk, psykologisk, social som medicinsk utredning.

Gymnasieskolan är treårig och frivillig. Det finns 18 nationella program: tolv yrkesprogram och sex högskoleförberedande. Det finns också fem introduktionsprogram för elever som inte är behöriga till ett nationellt program. På Kungsängsgymnasiet finns följande program; barn- och fritid; el- och energi; ekonomi; fordons- och transport; naturvetenskap; samhällsvetenskap; teknik. Det finns också introduktionsprogram för dem som saknar nödvändiga betyg, restaurangprogrammet som inte längre tar emot nya elever samt lärlingsprogram.

På Ösby finns: Naturbruksprogrammet med inriktningarna lantbruk, skog och djur; Byggprogrammet; Gymnasiesärskola med naturbruk och yrkesämnen.

Gymnasiesärskolan är gymnasieskolans särskoleverksamhet.

Vuxenutbildning; Målen är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Kommunerna har skyldighet att tillhandahålla kommunal vuxenutbildning. Utbildningen finns på två nivåer: grundläggande nivå och gymnasial nivå. Dessa nivåer har sin motsvarighet i grundskolan respektive gymnasieskolan. I Vuxenutbildningen ingår även svenska för invandrare (SFI) och Lärvox.

Kulturskolan har kurser i sång, olika musikinstrument, poesi, dans och bild. Det finns även dramapedagoger. Kulturskolan bedriver kommunens kulturgaranti för för- och grundskola så att alla barn och elever årligen kommer i kontakt med olika kulturformer. Kulturskolan administrerar kulturinsatser genom kulturrådets bidrag för Skapande skola.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Åkraskolan flyttades i augusti, på grund av fukt i lokalen, till en ny modulskola på Gärdesta inför skolstarten i augusti. Hyreskostnadsökningen har påförts skolnämnden.

Skolan fick tillgång till nya Ransta förskola och skola veckan före jul 2018 och verksamheten startade direkt efter årsskiftet.

En ny förskola med fyra avdelningar började iordningställas på Gärdesta och beräknas efter ombyggnad kunna tas i anspråk som förskola för ett 70-tal barn under våren 2019.

Fritidshemmen har uppmärksammats i syfte att öka likvärdighet och kvalitet.

Kulturskolan påbörjade i november flytten av verksamheten från Kungsängsgymnasiets B-hus till ABB-gymnasiets tidigare lokaler på Mamre.

En omfattande satsning på likvärdighet och skolutveckling har genomförts med stöd av Skolverket. Det handlar främst om kompetensförstärkning, forskningsbaserat stöd och ledarskapsutveckling. En tidig slutsats av det arbetet är att elevers läsförmåga har stor betydelse för resultaten i samtliga ämnen. Ytterligare långsiktiga riktade statsbidrag för likvärdighet används därför för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens genom att satsning på skolbibliotek och IT-pedagoger.

Personalförsörjningsfrågan utkristalliserar allt tydligare som en stor utmaning för såväl förskola som skola.

Andelen Salaungdomar som väljer gymnasieutbildning på Kungsängsgymnasiet ökar stadigt.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-156 361	-131 645	-142 516	10 871
Interna intäkter	-63 802	-81 672	-70 619	-11 054
Summa intäkter	-220 163	-213 317	-213 155	-183
Köp av huvudverksamhet, bidrag	77 161	73 171	73 454	-284
Personalkostnader	385 686	406 691	414 520	-7 829
Övriga kostnader	52 995	45 192	48 876	-3 683
Interna kostnader	187 186	200 858	203 916	-3 055
Summa kostnader	703 028	725 912	740 762	-14 850
Resultat	482 865	512 595	527 608	-15 033

Intäkterna är långt under vad som budgeterades vilket är en betydande del av underskottet. Den största delen är kommunens återsök av statsbidrag för nyanlända samt förlorade statsbidrag då vissa mål inte uppnåts. Under året har även nya statsbidrag beviljats som använts.

Lönekostnader samt övriga kostnader har blivit högre än budgeterat mycket på grund av volymökning med fler elever i skolans verksamheter. Kosten har överstigit budgeterat belopp då antalet portioner har ökat samt att det tillkommit nya lokalhyror för kök.

Efter delårsrapporten har nya hyreskostnader tillkommit och beslut om återsökspengar som fallit ut negativt. Detta ger en betydande avvikelse mot den prognos som lämnades i samband med delårsrapporten.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Nämnd- och styrelseverksamhet	617	786	524	262
Kulturskolan	6 605	7 282	6 534	748
Central förvaltning	18 370	16 297	15 510	786
Förskolan	128 380	131 277	133 327	-2 050
Gymnasiesärskolan	7 729	6 965	6 831	134
Grundsärskolan	9 405	12 266	11 058	1 564
Grundskolan	233 449	244 732	258 371	-13 639
Gymnasieskolan	72 239	84 016	86 231	-2 235
Vuxenutbildningen	4 146	5 345	5 927	-582
SFI	1 924	3 273	3 296	-23
Summa	482 865	512 595	527 608	-15 033

Kulturskolan lämnar ett positivt resultat som är något högre än prognosen i delåret på grund av vakanser.

Central förvaltning lämnar ett överskott som i huvudsak består av tjänster som varit vakanta. Kostnader för evakueringen av Åkraskolan tillkom under hösten vilket ger en negativ avvikelse mot prognosen som lämnades i delårsrapporten.

Förskolan lämnar ett underskott då de externa kostnaderna har ökat betydligt. Privata utförare har under hösten startat upp nya verksamheter. De har tagit emot fler barn och på så sätt minskat trycket på kommunens förskolor. Verksamheterna aviserade ett överskott i delårsrapporten, men lämnade sedan ett resultat närmare balans. De externa kostnaderna har varit högre än vad som fanns i prognosen. Ett statsbidrag gällande mindre barngrupper har fått återbetalats.

Grundsärskolans verksamhet har varit överbudgeterad då inte alla elever som fanns i prognos när budget lades har börjat.

Grundskolan. Resultatet skiljer sig mycket mot prognosen vid delåret, då hyror samt andra kostnader och intäkter inte blivit kända förrän efter delårsrapporten lämnats. Det som påverkat resultatet negativt är att återsöket från Migrationsverket givit betydligt mindre än budget. Åkraskolans nya lokaler innebar en markant höjning av hyreskostnaderna, distansundervisning på grund av nya lagkrav har ökat skolans kostnader då tjänsten köpts in och det har behövt anpassas i organisationen. Kosten har blivit en större kostnad än vad som förutsetts då elevantalet ökat samt att nya hyror för kök direkt har belastat skolans budget. Semesterlöneskulden blev något högre än beräknat vilket också påverkat resultatet negativt.

Gymnasieskolan har förlorat intäkter vad det gäller åter-sökta medel från Migrationsverket då antalet berörda elever har minskat. Kungsängsgymnasiet har under året anpassat sin organisation utifrån de nya förutsättningarna och under 2019 skall stora delar av omställningen vara klar utifrån de nya förutsättningarna. Ösby har lämnat ett överskott vilket väger upp en del av det underskott som Kungsängsgymnasiet lämnat. Skillnaden mot delårsrapportens prognos är därför obefintlig.

Investeringar

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse
Inkomster	-246	0	0	0
Utgifter	3 230	9 675	7 965	1 710
Summa	2 984	9 675	7 965	1 710

Investeringar i inredning har gjorts till nya förskolan och skolan i Ransta samt i Åkra modulskola. Då det har varit en generell återhållsamhet av inköp så har ett överskott kunna lämnats.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

Förskolan står väl rustad för att möta förändrad efterfrågan med verksamhet av god kvalitet, närhet och valmöjlighet. ▶

Kulturskolan skall bidra till pedagogisk utveckling i förskola och skola, samt ge barn och ungdomar god livskvalitet.

MÅL: EN LÅNGSIKTIGT SOCIAL HÅLLBAR UTVECKLING

✘

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

✘

KOMMENTAR: På senare år har inflyttningen av barn i förskoleålder varit stor, vilket gör att barngruppernas storlek är större än planerat. Investeringar görs på Gärdesta göra att utöka antalet avdelningar där med 4. Även i Ransta blir det en viss ökning av permanenta förskolelokaler när nya förskolan/skolan tas i drift i

januari 2019.

Kulturskolan har över 400 elever och verksamhet i form av kulturgaranti i alla förskolor och alla sär- och grundskolans årskurser.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Elever skall uppleva att verksamheten har god kvalitet och att de har möjlighet till inflytande ▶

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Personaltätheten i förskolan skall vara så hög att god kvalitet kan upprätthållas. ▶

Alla elever i Sala skall lämna grundskolan med fullständiga betyg.

Elever i Salas gymnasieskolor skall fullfölja sin utbildning för att kunna gå vidare till arbete eller studier.

Förskolan och skolan skall i nationellt jämförbara nyckeltal visa att kvaliteten i Sala i snitt ligger i den övre kvartilen. Med andra ord skall Sala vara en av landets bästa skolkommuner.

Skolbiblioteksverksamheten skall bedrivas på alla enheter.

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

Svaret på frågan "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" i SKL:s "Öppna jämförelser" är "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" överstiger 85 % i åk 5 (KKIK). ●

Svaret på frågan "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" i SKL:s "Öppna jämförelser" är "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" överstiger 70 % i åk 8 (KKIK).

KOMMENTAR: Elevernas nöjdhetsindex (KKIK) har förstärkts jämfört med tidigare år och ligger nu på 79. Målet är dock ett index på 85.

74,5 % av eleverna lämnade 2018 grundskolan med fullständiga betyg, vilket är bättre än året innan. Målet är kopplat till de nationella målen, 100 %.

Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning minskar. Skolbiblioteksverksamhet finns sedan hösten 2018 på alla grundskoleenheter.

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

×

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

×

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Arbetsgivaren skall leda verksamheten på ett sådant sätt att det bidrar till personlig arbetsglädje och goda hälsa.

KOMMENTAR: Sjuktalet hade fram till november 2018 minskat, jämfört med året innan.

FRAMTIDEN

Skolnämndens utmaningar kan sammanfattas under följande tre rubriker.

Ekonomi

Skolnämnden går in i 2019 med betydande krav på ekonomisk återhållsamhet och direkta besparingar.

Rekrytering

Sala kommun står inför en ökad konkurrens om utbildad arbetskraft, främst behöriga lärare, fritidspedagoger och förskollärare. Det kräver att Sala kommun kan marknadsföra sig som en attraktiv arbetsgivare och svara upp mot de förväntningar som kan ställas på en god arbetsmiljö och konkurrenskraftiga villkor.

Volym

Antalet barn i förskolan har på senare år ökat kraftigt, varav en viktig förklaring är nettoinflyttning. Barngrupperna är generellt större i Sala än jämförbara kommuner och landet i snitt. De fyra nya förskoleavdelningarna på Gärdesta kommer att minska nuvarande tryck något, men utbyggnaden av fler förskoleplatser måste sannolikt fortsätta. Det kan ske både genom kommunala som enskilda initiativ.

Även inom grundskolan ökar elevantalet kraftigt. Sedan 2010 har elevtalet ökat med närmare 500, varav mesta delen i Sala tätort. Större delen av skolverksamheten för årskurs f-6 i tätorten sker för närvarande i tillfälliga evakueringslokaler eller modulbyggnader. Nya Vallaskolan kommer hösten 2020 att rymma fler elever, men det behövs ytterligare tillskott för att klara de närmaste åren, i synnerhet om inflyttningen fortsätter i samma takt som idag. Planer på nya bostadsområden kan ytterligare påskynda behoven av nya skollokaler.

Gymnasieskolan i Sala har på senare år vänt trenden och andelen elever som väljer gymnasieutbildning i Sala ökar.

VERKSAMHETSFAKTA

Antal elever/barn	2016	2017	2018
FÖRSKOLAN			
Kommunal förskola	912	855	905
Fristående förskola	173	188	203
Familjedaghem	43	29	23
Fristående pedagogisk omsorg	30	44	47
Salabarn hos skolhuvudman i annan kommun	14	17	6
GRUNDSKOLAN			
Grundskolan och förskoleklass	2 372	2 544	2 638
-varav elever från annan kommun	24	34	52
Salaelever hos skolhuvudman i annan kommun	66	60	48
FRITIDSCHEM			
Fritidshem	987	1 070	1 103
-Varav elever från annan kommun	18	17	17
Salaelever hos skolhuvudman i annan kommun	11	13	8
SÄRSKOLAN			
Grundsär/träningskola	25	21	25
Fritidsklubb/fritids	27	20	11
KULTURSKOLAN			
Antal elever i kulturskolan	349	412	455
GYMNASIUM			
Elever i Sala kommuns gymnasieskolor	636	695	674
-Varav elever från annan skolhuvudman	162	109	148
Salaelever hos annan skolhuvudman	373	325	276
GYMNASIESÄR			
Elever i gymnasiesärskolan	38	39	31
-Varav elever från annan kommun	21	27	21
Salaelever hos annan skolhuvudman/i annan kommun	8	2	1
ENHETEN FÖR VUXNAS LÄRANDE			
Helårsplatser gymnasial vuxenutbildning	140	126	176
Helårsplatser grundläggande vuxenutbildning	46	52	67,6
Antal elever Svenska för invandrare (snitt)	151	201	211

Vård och omsorg

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Under året som gått har vi ställts inför stora utmaningar då efterfrågan på vård- och omsorgsinsatser inom samtliga områden ökat kraftigt. Den tidigare stora ökningen av flyktingar och asylsökande ensamkommande har avstannat. Vår nya utmaning är hur vi ska integrera dessa nya medborgare via utbildning och arbete. Vi har flera projekt som planeras kring detta.

Inom äldreomsorgen finns ökningen såväl inom hemsjukvården/rehabiliteringen som inom vård- och omsorgsboende (SÄBO). Ett gott arbete har lagts ner för att förbereda för nya Lagen om samverkan som träde i kraft 1/1 2018.

Under året öppnades ett nytt gruppboende inom område FO. Vi planerar för ytterligare utbyggnad under de kommande åren.

Arbetet med att stärka patientsäkerheten och få ut arbets sättet i organisationen så att det bedrivs nära patienten fortgår.

Projektet med att införa ledningssystem enligt 2011;9 fortgår. Kompletterande delar är under införande som egenkontroll mm.

Det har på flera sätt varit ett turbulent år. Inom IFA har vi omorganiserat och tagit nya tag för att bygga en bättre kvalitet i verksamheten. Men vi har också under året haft ett ökande underskott. I organisationen finns en stor vilja att arbeta med och åstadkomma förbättringar som leder till en än mer kostnadseffektiv verksamhet.

ORGANISATION

Vård- och omsorg ska ge vård, omsorg och service med rätt kvalitet och ett gott och respektfullt bemötande åt kommuninvånare som av olika skäl inte själva klarar av sin vardagssituation. Verksamheten ska vara resultatorienterad och utvecklingen ska ligga i framkant. Vård och omsorg verkställer nämndens uppdrag och är organiserad i sex verksamhetsområden:

- Administrativt stöd (ADMS)
- Individ, familj, arbete och integration (IFA) Myndighet
- Individ, familj, arbete och integration (IFA) Öppenvård
- Omsorg om funktionshindrade (FO)
- Omsorg om äldre hemtjänst/hemsjukvård (ÄO HHRS)
- Omsorg om äldre boende (ÄO Säbo)

Vård- och omsorgsnämndens verksamheter utförs av såväl privata vårdföretag som i Vård och omsorgs egen regi. Vård och omsorg har nämndens uppdrag att sluta avtal med de företag som nämnden upphandlat genom Lagen om offentlig upphandling, LOU eller godkänt genom lagen om valfritt system LOV.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Stora svårigheter finns att rekrytera behörig personal till tjänster och framförallt till vikariat. Det har även varit svårt att rekrytera chefer.

Äldreomsorgens boenden arbetar med att öka kvaliteten genom digitalisering. Tre verksamheter arbetar med trygghetskameror. Digitala larm, gps, nyckelfria lås och digitalt aktivitetsmaterial finns.

Ett ESF-finansierat projekt om digitalisering har startats under hösten.

Serviceinsatser inom hemtjänsten utförs under året i större utsträckning av LOV företag.

Insatsen Trygg Hemgång inom hemtjänst/hemsjukvård börjar verkställas under hösten.

Omfattande arbetet med utskrivningsprocessen från slutenvården inom hemtjänst/hemsjukvård.

IFA har under året genomgått en omorganisation där verksamhetsområdet har delats på två områden, myndighet respektive öppenvård.

Fortsatta utbildningsinsatser i ett gemensamt projekt mellan VoO och BoU där tidsbegränsat anställda medarbetare utbildar sig till undersköterskor.

En ny gruppboende har öppnats där 6 personer kunnat flytta in.

Alla verksamheter på Fo har implementerat ett enkätverktyg och enkäter har genomförts. Resultatet ska analyseras och användas som underlag för att utveckla verksamheterna.

Temavecka rörande anhörigstöd har genomförts som riktade sig både till allmänheten och kommunanställda. Utöver det har verksamheten regelbundna anhörigdagrar.

Rätten till heltid startades upp som pilotprojekt på FO.

Som ett led i integrationsarbetet har Nämnden via Arbetsmarknadsenheten sökt medel från ESF till ett projekt "Gröna gången" och har beviljats 21 Mkr och startat under året.

Avveckling av Integrationsenhetens HVB samt stödboende har genomförts under året.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse
Externa intäkter	-123 632	-74 650	-86 676	12 026
Interna intäkter	-40 786	-1 075	-5 631	4 556
Summa intäkter	-164 494	-75 725	-92 307	16 582
Köp av verksamhet, bidrag	93 486	69 370	80 134	-10 764
Personalkostnader	444 806	445 883	486 304	-40 421
Övriga kostnader	33 363	37 928	44 544	-6 616
Interna kostnader	100 125	65 164	70 181	-5 016
Summa kostnader	671 780	618 346	681 163	-62 817
Resultat	507 362	542 621	588 856	-46 235

Nettoresultatet visar ett underskott på 46,2 mkr mot budget. Det är en något högre utveckling än fram till delårsbokslutet (-25,6 mkr jan-aug) och visar på ett fortsatt ekonomiskt mycket utmanande läge.

Ett antal besparingsprojekt har initierats över hela verksamheten vilket har gett vissa besparingar under året. Intäkterna överstiger budget i o m en satsning på beredskapsarbetare istället för att använda försörjningsstöd vilket genererar statliga ersättningar. Denna satsning slår även igenom på personalkostnaderna och det tillsammans med ersättningar till familjehem och en riktad ersättning för sommararbetare ger personalkostnader över budget. Köp av verksamhet är underbudgeterat utifrån dom HVB-placeringar vi hade vid ingången av året och för övriga kostnader inkluderar den höga konsultkostnader, vilket vi vid årets slut har kommit tillräta med.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse
Förvaltningsögr vht	12 320	21 145	25 496	-4 351
Individ, familj, arbete	96 881	97 465	134 128	-36 663
Omsorg om funktionshinderade	94 403	111 067	108 595	2 475
Omsorg om äldre	303 757	312 944	320 635	-7 691
Summa	507 362	542 621	588 856	-46 235

Förvaltningsövergripande verksamhet

Högre personal kostnader för administrativa enheten p g a hög omsättning av vikarier i personalpoolen och ett utköp av personal.

Individ, Familj och Arbete - Myndighet

Underskottet beror på påtagligt underbudgeterade placeringskostnader för barn och ungdom samt höga konsultkostnader.

Individ, Familj och Arbete - Öppenvård

Redovisar ett underskott som till största delen beror på en felbudgetering inom integrationsenheten samt minskade intäkter från Migrationsverket.

Omsorg Om Funktionshinderade

Redovisar ett överskott p g a av lägre kostnader än beräknat för det nyöppnade gruppboendet. Ej tillsatta vikariat och vakanser samt en retroaktiv intäkt ifrån Försäkringskassan. Inga viteskostnader har fallit ut så de avsatta medlen för viten finns kvar. Detta har gett en något bättre utveckling än den vi hade i delårsbokslutet.

Omsorg om Äldre

Redovisar ett underskott p g a en låg budgetering i förhållande till verksamheten vid övertagandet av särskilda boendet Bryggeriet. Det har även varit utmaningar med vikariebesättning under sommaren vilket givit något högre personalkostnader då ökade ersättningar har använts för att attrahera personal. Kostnaden för medicinskt utskrivningsklara har minskat under året och landar 1,6 mkr jämfört med föregående års 1,9 mkr. 5 mkr i ram täcks av stimulansmedel för ökad bemanning tom 2018. Detta kommer troligen inte att fortsätta under 2019. Antalet utförda timmar inom hemtjänsten minskade under 2018 i relation till året innan med ca 5 000 timmar. Trenden under hösten är dock att antalet utförda timmar åter ökar.

Avvikelsen från delårsbokslutet har kunnat reduceras med hjälp av vakanser och tillfälligt minskad volym.

Investeringar

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse
Utgifter	2 547	1 000	1 298	-298
Summa	2 547	1 000	1 298	-298

Under året har investeringar i fastigheten för byggnation av den nya receptionen gjorts. Ett nytt gruppboende har öppnats och inom särskilt boende har investeringar påbörjats för utbyte av madrasser och sängar utifrån nytt avtal.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måloppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

✕

MÅL: EN LÅNGSIKTIGT SOCIAL HÅLLBAR UTVECKLING

Medborgare med beslut om insatser från VoO ska erbjudas verkställighet omgäende och antalet personer som enligt Socialstyrelsens definition är bostadslösa ska vara 0 %.

○

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

Vård- och omsorgsnämnden ska aktivt verka för att minska miljöbelastningen inom områdena; tjänsteresor, avfallshantering och inköp.

▶

KOMMENTAR: Vård och omsorg har inte boendeplatser till alla brukare som får beslut. Detta gäller samtliga verksamheter. Det innebär att verkställigheten i flera fall närmar sig gränsen för när viten kommer att tas ut. Situationen med generell bostadsbrist och brister i bostäder med tillgänglighet (hiss eller bottenplan) i Sala försvårar arbetet med att möjliggöra kvarboende. Samtliga verksamheter källsorterar.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

I Sala ska kundnöjdheten enligt KIK³ vara bland det 25 % högsta i landet (grönt) och vi ska öka våra kunskaper om brukarnas upplevelser av insatserna.

▶

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Alla insatser ska vara säkra och av god kvalitet. Detta säkerställs genom systematiskt kvalitetsarbete, rättssäker myndighetsutövning och egenkontroll.

▶

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

Insatserna ska alltid utformas tillsammans med den enskilde. Det ska finnas tydlig och lättillgänglig information om verksamheten.

▶

KOMMENTAR: Alla verksamheter arbetar aktivt med att analy-

sera sina brukarundersökningar. Brukarenkäter i egen regi har genomförts på dagligverksamhet, bostäderna med särskild service och myndighetsutövningen gentemot äldre och funktionshindrade. För att nå målen om att höra till de 25 % av kommunerna med bäst resultat pågår förbättringsprojekt och aktivt arbete med brukarforum. Brukare deltar vid upprättande av genomförandeplaner. Arbetet med att bli tydlig i information och tillgänglighet pågår på olika sätt i verksamheterna bl a genom telefontider, informationsmaterial och alternativ kompletterande kommunikation. Utökad receptionstelefon samt öppetid, för att tillgodose medborgarnas tillgänglighet.

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Vård och omsorg ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats.

○

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

Medarbetarna ska tillsammans med cheferna verka för att verksamheten utvecklas och effektiviseras i syfte att skapa bästa möjliga nytta för den enskilde brukaren. Facklig samverkan ska ske i alla verksamheter.

▶

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Chefsuppdragen ska vara tydliga och avgränsade.

▶

KOMMENTAR: Sjukfrånvaron har minskat under hösten och följer de nationella siffrorna för området. Vid korttidsfrånvaron (dag 1-60) är besvären främst medicinska (förkylningar, huvudvärk och maginfluensa) och vid den längre frånvaron ökar de psykosociala orsakerna men huvuddelen av frånvaron är fortfarande relaterad till medicinska orsaker och besvär från rörelse- och stödjeapparaten. Många enheter arbetar för att hitta flexibla sätt att schemalägga för att medarbetarna ska kunna påverka sin arbetstid så mycket som möjligt. Samtliga enheter arbetar enligt avtalet FAS 05.

FRAMTIDEN

Fortsatt stora svårigheter att rekrytera de flesta personnalkategorier. Satsningen på utbildning av vikarier utan formell utbildning behöver fortsätta.

Situationen med brist på boendeplatser och personal kan leda till vitesförelägganden.

Behovet av hemtjänstinsatser förväntas öka.

Arbetet med implementering av rätten till heltid på VOO fortsätter.

Inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen kommer projekt med arbetssätt BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom) att intensifieras.

³ Kommunens Kvalitet i Korshet

Lagen om samverkan som i praktiken infördes i Västmanland i november kommer fortsatt att ställa krav på förbättringar i samverkan mellan kommunen och regionen och särskilt primärvården.

Samverkansarbete med regionen om den nya lagen om samverkan inför utskrivning från slutenvården fortsätter. De nya reglerna kommer att ställa krav på en snabbare utskrivningsprocess från sjukhus och att vi kan ta emot snabbare.

Rekrytering för att säkerställa patientsäkerhet, kvalitetsutveckling samt projektanställning för att arbeta med psykisk ohälsa.

IFA Myndighet kommer att prioritera arbetet med att säkerställa nuvarande och framtida personalförsörjning. Även kompetensutveckling kommer att prioriteras, både på en individbaserad och en organisationsbaserad nivå.

IFA öppenvård kommer att fortsätta arbetet med att utveckla verksamheterna för att på bästa sätt möta medborgarnas behov. Området kommer att arbeta med att på bästa vis använda sig av de resurser som finns och utbyta erfarenheter samt kunskap mellan enheterna.

Sala stödboende avvecklas och stängs den 31/12 2018, ungdomarna kommer att få ett prövat behov och erbjudas andra individuella insatser. Kostnader för medarbetare under uppsägningstiden kommer att finnas tom maj 2019.

Öppnande av ny reception och besöksrum ger en bättre säkerhet vid klientbesök.

Införa nya uppdraget resursenheten. Samordna vikariebehov och se över arbetsplatspraktik studenter.

VERKSAMHETSFAKTA

Antal	2016	2017	2018
- årsarbetare	758	857	846
- VåBoplatser SoL, äldre	281	290	281
- korttidsboendedygn SoL	6 108	6 311	7 023
- personer med hemtjänstinsatser, egen regi/extern utförare	465/102	542/92	564/354
- beslut bostad vuxna LSS	78	89	87
- personer med insatsen personlig assistans LSS/SFB	4/33	7/28	5/25
- personer med insatsen daglig verksamhet LSS	95	98	105
- beslut elevhemsboende i annan kommun LSS	4	3	4
- beslut boendestöd kommunpsykiatri	88 (insatser)	60 (insatser)	43 (insatser)
- unika biståndsmottagare m försörjningsstöd	504	494	423
- personer placerade på institution	13	22	25
- deltagare i arbetsmarknadsinsatser	324	337	350
- ungdomar i feriearbete	220	275	310
- mottagna flyktingar	219	219	150

Överförmyndare

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

TVå heltidsanställda medarbetare har under året lämnat sina handläggartjänster. Detta har satt stor press på verksamheten och medfört att frågor om den framtida ärendehanteringens aktualiserats.

ORGANISATION

Överförmyndaren är en beslutande myndighet. De flesta ärendena är delegerade till handläggarna.

Enheten handlägger ärenden om godmanskap, förvaltar- skap och förmynderskap samt hanterar alla frågeställningar som uppkommer i verksamheten. Samtliga årsräkningar djupgranskas.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

Årsräkningarna var klara före midsommar.

Länsstyrelsens gjorde tillsynsbesök i september.

Utbildningar har anordnats för alla nya gode män och förvaltare.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget-avvikelse
Externa intäkter	-4 780	-	-	-
Interna intäkter	-	-	-1	1
Summa intäkter	-4 780	-	-1	1
Köp av huvudverksamhet, bidrag	-	-	-	-
Personalkostnader	7 643	3 132	3 210	-78
Övriga kostnader	168	179	187	-8
Interna kostnader	149	152	145	7
Summa kostnader	7 960	3 463	3 542	-79
Resultat	3 180	3 463	3 541	-78

Avvikelsen under personalkostnader motiveras av oförut- sedda personalkostnader.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget-avvikelse
Överförmyndare	3 180	3 463	3 541	-78
Summa	3 180	3 463	3 541	-78

Investeringar

Verksamheten Överförmyndare har inga investeringar 2018.

MÅLAVSTÄMNING

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är inte uppfyllt
- Mätindikator saknas
- Ingen mätning
- Inget mål satt

Perspektiv Hållbart samhälle

Verksamheten saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Överförmyndarverksamheten har som mål att höja kunskapsnivån hos ställföreträdarna både vad det gäller redovisning och i deras övriga uppdrag som de utför, för att på så sätt underlätta granskningen av årsräkningarna och kvalitetssäkra att ställföreträdarna utför de uppdrag de är ålagda till enligt lag.

Från och med den 1 januari 2015 ansvarar överförmyndarverksamheten för att gode män och förvaltare erbjuds den utbildning som behövs. För att uppnå detta ska överförmyndarverksamheten årligen inbjuda till informationsträffar med gode män, förvaltare och förmyndare angående årsredovisningen.

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Arbetet med att utveckla hemsidan ska fortsätta för att man på ett enkelt sätt ska hitta kontaktinformation och baskunskaper om vad överförmyndarens och ställföreträdarnas uppdrag är.

Genom utveckling av den information som ställföreträdarna får när de börjar sina upp-

drag, och även löpande, ska ställföreträdarnas kompetens höjas. Vidare skall delegationsordningen årligen uppdateras i enlighet med gällande lagstiftning.

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

X

KOMMENTAR Överförmyndaren har regelbundet utbildningar för nytillkomna ställföreträdare.

Inför inlämnandet av årsredovisningar har överförmyndaren ett flertal årsredovisningsutbildningar.

Blanketterna på hemsidan revideras regelbundet och informationen uppdateras.

Perspektiv Medarbetare

Verksamheten saknar egna mål och indikatorer för perspektivet.

FRAMTIDEN

Kommunstyrelsen har under hösten 2018 beslutat att se över möjligheten att samarbeta med andra kommuner avseende handläggning av överförmyndarfrågor. Arbete pågår för att frågan ska vara löst före sommaren.

Revision

SAMMANFATTNING ÅRET SOM GÅTT

Under året har två obligatoriska samt fem fördjupade granskningar genomförts. Dessa har kompletterats med träffar med kommunstyrelsen och nämnderna.

ORGANISATION

Kommunen har sju revisorer som efter allmänna val utses av fullmäktige för en mandatperiod. Revisorerna har i sitt arbete stöd av sakkunnigt biträde från PwC Kommunal Sektor.

VIKTIGA HÄNDELSER ÅRET SOM GÅTT

Under året har revisorerna granskat kommunens delårsrapport och årsredovisning. Utöver de obligatoriska granskningarna har följande fördjupade granskningar genomförts:

- Bidragsgivning till studieförbund och föreningar med avseende på intern kontroll
- Arbete för att motverka och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda
- Kvalitet inom SFI
- Intern kontroll
- Uppföljning av granskning intern kontroll Ösby

Utöver de genomförda granskningarna har revisorerna bjudit in och träffat kommunstyrelsen och samtliga nämnder tillsammans med respektive förvaltningsledning inom ramen för prövning av ansvarsutövandet. Till dessa tillfällen har revisorerna förberett frågor som i förväg distribuerats till de kallade. Revisorerna har även återkommande träffar med kommunfullmäktiges presidium.

Totalt har elva sammanträden genomförts med revisionsgruppen.

EKONOMI

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	-	-	-	-
Interna intäkter	-	-	-	-
Summa intäkter	-			
Köp av huvudverksamhet, bidrag	-	-	-	-
Personalkostnader	239	272	235	37
Övriga kostnader	537	577	535	42
Interna kostnader	-	5	-	5
Summa kostnader	773	854	775	79
Resultat	773	854	775	79

Årets utfall uppgår till 775 tkr. Avvikelsen i förhållande till budget förklaras främst av lägre kostnader för kurser och utbildningar än planerat. Övrigt arbete har genomförts enligt för året fastställd revisionsplan.

FRAMTIDEN

Planeringen för revisionsåret 2019 har påbörjats. Ett förslag till revisionsplan kommer att arbetas fram under februari. Under våren avser revisorerna besöka de kommunala bolagen för att ta del av deras verksamhet. Likt kommande år kommer nämnderna att bjudas in till dialog med revisionen under hösten.

EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

Resultaträkning

TKR	Not	Kommun			Koncern	
		Redovisat 2017	Budget 2018	Redovisat 2018	Redovisat 2017	Redovisat 2018
Verksamhetens intäkter	1	409 142	195 892	362 601	751 141	728 731
Verksamhetens kostnader	2	-1 590 037	-1 468 470	-1 693 008	-1 838 498	-1 969 562
Avskrivningar	3	-51 354	-58 987	-52 940	-95 608	-97 190
Verksamhetens nettokostnader		-1 232 249	-1 331 565	-1 383 347	-1 182 965	-1 338 022
Skatteintäkter	4	974 857	998 062	998 573	974 857	998 573
Generella statsbidrag och utjämning	5	320 542	348 206	346 515	320 542	346 515
Finansiella intäkter	6	5 687	3 439	6 287	2 781	3 091
Finansiella kostnader	7	-3 875	-4 716	-4 433	-22 315	-20 793
Resultat före extraordinära poster		64 963	13 425	-36 405	92 900	-10 637
Extraordinära intäkter		-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-	-
Aktuell skatt		-	-	-	-6 396	-4 540
Uppskjuten skatt		-	-	-	-	-
Årets resultat		64 963	13 425	-36 405	86 504	-15 177

Kassaflödesanalys

TKR	Not	Kommun			Koncern	
		Redovisat 2017	Budget 2018	Redovisat 2018	Redovisat 2017	Redovisat 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		64 963	13 425	-36 405	86 504	-15 175
Justering för av- och nedskrivningar		51 415	58 987	52 940	96 439	98 485
Justering för gjorda avsättningar	8	-8 114	-385	6 444	-4 626	8 426
Justering av övriga ej rörelsekapitalpåverkande poster	9	-15 937	772	-6 596	-10 750	-8 696

	Kommun			Koncern	
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	92 326	72 799	16 383	167 567	83 041
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	30 758	-	5 114	51 865	2 845
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-1 221	-	23 245	-767	41 356
Ökning/minskning förråd och varulager	290	-	42	994	-688
Kassaflöde från den löpande verksamheten	122 154	72 799	44 784	219 660	126 554
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella tillgångar	-424	-	-63	-424	-1 157
Investering i materiella tillgångar	-108 825	-304 925	-283 881	-153 886	-418 953
Försäljning av materiella tillgångar	18 558	2 000	18 317	18 558	19 007
Investering i finansiella tillgångar	-43	-	-85	-43	-85
Försäljning av finansiella tillgångar	-	-	-	-	103
Investeringsbidrag	1 361	-	1 276	1 361	1 276
Kassaflöde från investeringsverksamheten	10	-89 372	-302 925	-134 434	-399 809
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	-	250 000	200 000	1 053	256 944
Amortering av långfristiga skulder	-13 971	-20 987	-23 479	-98 391	-42 095
Ökning av långfristiga fordringar	-201	-	-128	-201	-128
Minskning av långfristiga fordringar	-	-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-14 172	229 013	176 394	-97 539	214 721
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	-5 966	-5 693	-	-5 966	-
Kassaflöde från bidrag till statlig infrastruktur	-5 966	-5 693	-	-5 966	-
Årets kassaflöde	12 644	-6 806	-43 258	-18 279	-58 533
Likvida medel vid årets början	86 558	25 551	99 202	171 908	153 630
Likvida medel vid årets slut	99 202	18 745	55 944	153 630	95 097

Balansräkning

TKR	Not	Kommun			Koncern	
		Redovisat 2017	Budget 2018	Redovisat 2018	Redovisat 2017	Redovisat 2018
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	11	383	-	361	386	1 450
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	993 374		1 212 089	1 620 619	1 936 553
Maskiner och inventarier	13	61 344		65 392	382 072	381 659
Finansiella anläggningstillgångar	14	53 985		53 425	44 081	43 418
Summa anläggningstillgångar		1 109 086	1 362 349	1 331 267	2 047 158	2 363 080
Omsättningstillgångar						
Förråd, lager, exploateringsfastigheter	15	2 498	2 789	2 456	9 039	9 727
Kortfristiga fordringar	16	92 148	122 906	87 034	138 291	141 147
Kassa och bank	17	99 202	18 745	55 944	153 630	95 098
Summa omsättningstillgångar		193 848	144 440	145 434	300 959	245 971
SUMMA TILLGÅNGAR		1 302 934	1 506 790	1 476 701	2 348 117	2 609 051
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	18	739 163	713 583	702 758	892 504	879 847
-därav resultatutjämningsreserv		15 100	15 100	15 100	15 100	15 100
-därav årets resultat		64 963	13 425	-36 405	86 504	-15 177
-därav övrigt eget kapital		659 101	685 058	724 063	790 900	879 922
Avsättningar						
Pensioner och andra förpliktelser	19	39 879	47 611	46 323	45 701	52 050
Avsättning skatter	20	-	-	-	60 046	61 260
Summa avsättningar		39 879	47 611	46 323	105 747	113 311
Skulder						
Långfristiga skulder	21	257 731	478 215	438 214	980 448	1 202 130
Kortfristiga skulder	22	266 160	267 381	289 405	369 418	413 764
Summa skulder		523 892	745 596	727 619	1 349 866	1 615 895
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER		1 302 934	1 506 790	1 476 701	2 348 117	2 609 051

Panter och ansvarsförbindelser, tkr	Kommun			Koncern	
	Not	Redovisat 2017	Redovisat 2018	Redovisat 2017	Redovisat 2018
Pantbrev	23	-	-	103 680	103 680
Pensionsförpliktelser	24	518 807	507 673	524 190	508 480
Borgensåtaganden	25	626 010	713 712	16 054	15 981
Operationella leasingavtal	26	7 583	9 990		
Hysesavtal verksamhetsfastigheter	27	119 643	209 474		

Kommunen har pensionsutfästelser åt Sala - Heby Energi AB och Västmanlands Avfalls AB.

Sala kommun har i april 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Sala kommuns ansvar enligt ovan nämnda borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804,1 mkr och totala tillgångar till 406 323,0 mkr.

Kommunens andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 1 237,3 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 243,0 mkr.

Sala kommun har efter KF beslut 20091029 § 96 undertecknat ett genomförande och finansieringsavtal med Banverket avseende åtaganden på Dalabana etapp 1 och 2. Avtalet innebär att Sala kommun vid ett eventuellt uppkommit underskott maximalt garanterar 17,5 mkr.

Sala kommun har ett skogsinnehav på 4 850 ha med ett grovt beräknat marknadsvärde på ca 249 mkr som till betydande del ligger utanför balansräkningen.

Noter

TKR	Kommun		Koncern		
	2017	2018	2017	2018	
Not 1	<u>Verksamhetens intäkter</u>				
	Försäljningsintäkter	29 155	28 712	206 842	230 310
	Taxor avgifter, ersättningar	61 722	66 651	55 659	60 898
	Hyror och arrenden	24 046	25 920	193 504	195 417
	Bidrag	202 429	154 070	203 346	154 857
	Försäljning verksamhet och entreprenad	72 347	74 685	72 347	74 685
	Försäljning anläggningstillgångar	18 203	12 314	18 203	12 314
	<u>Försäljning exploateringsfastigheter</u>	<u>1 241</u>	<u>250</u>	<u>1 241</u>	<u>250</u>
	409 142	362 601	751 141	728 731	
Not 2	<u>Verksamhetens kostnader</u>				
	Löner och sociala avgifter	979 468	1 054 661	1 034 359	1 118 176
	Pensionskostnader inkl särskild löneskatt	72 889	99 083	79 843	105 257
	Inköp anläggningstillgångar och underhållsmaterial	20 107	17 097	47 348	48 239
	Bränsle, energi och vatten	32 298	33 326	134 547	151 566
	Köp av huvudverksamhet	167 301	158 824	167 301	158 824
	Övriga tjänster	128 801	139 999	128 801	139 999
	Lokal- och markhyror	24 331	31 693	15 469	20 741
	Lämnade bidrag	64 654	49 572	61 576	46 737
	Övriga kostnader	<u>100 188</u>	<u>108 755</u>	<u>169 254</u>	<u>180 024</u>
	1 590 037	1 693 008	1 838 498	1 969 562	
Not 3	<u>Avskrivningar</u>				
	Immateriella tillgångar	41	85	41	85
	Mark, byggnader och tekniska anläggningar	36 434	39 263	57 946	60 723
	Maskiner och inventarier	14 879	13 592	37 324	36 079
	Nedskrivningar	-	-	<u>296</u>	<u>302</u>
	51 354	52 940	95 608	97 190	
Not 4	<u>Skatteintäkter</u>				
	Kommunalskatt, preliminär	978 231	1 003 241	978 231	1 003 241
	Slutavräkning 2017, prognos	1 176		1 176	
	Slutavräkning 2017	-4 550	-3 287	-4 550	-3 287
	Slutavräkning 2018, prognos	-	<u>-1 381</u>	-	<u>-1 381</u>
	974 857	998 573	974 857	998 573	

	Kommun		Koncern	
Not 5	<u>Kommunalekonomisk utjämning och LSS</u>			
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	256 028	268 554	256 028	268 554
Kostnadsutjämning	2 676	6 678	2 676	6 678
Regleringsbidrag/avgift	-218	3 561	-218	3 561
LSS utjämningsbidrag/-avgift	7 017	3 970	7 017	3 970
Fastighetsavgift	39 372	44 172	39 372	44 172
Generella bidrag från staten, "byggbonus"	-	4 504	-	4 504
Tillfälligt statsbidrag mottagning av flyktingar	<u>15 667</u>	<u>15 077</u>	<u>15 667</u>	<u>15 077</u>
	320 542	346 515	320 542	346 515
Not 6	<u>Finansiella intäkter</u>			
Bankränta	-	-	-	2
Övriga ränteintäkter	45	347	45	347
Ränteintäkter kundfordringar	86	128	183	230
Borgensavgifter	3 175	3 257	149	82
Överskottsutdelning Kommuninvest	1 416	2 383	1 416	2 383
Övriga finansiella intäkter	<u>967</u>	<u>173</u>	<u>988</u>	<u>48</u>
	5 687	6 287	2 781	3 091
Not 7	<u>Finansiella kostnader</u>			
Låneräntor	3 199	2 997	21 639	19 840
Negativ ränta bankmedel	91	101	91	101
Finansiell kostnad pension	1 054	1 227	1 054	1 227
Indexuppräkning Citybanan	-596	-	-596	-
Övriga finansiella kostnader	<u>126</u>	<u>107</u>	<u>126</u>	<u>-376</u>
	3 875	4 433	22 315	20 793
Not 8	<u>Justering avsättningar</u>			
Avsättning pensioner	-3 113	6 425	-3 344	6 330
Avsättning skatter	-	-	3 719	2 076
Avsättning viten	<u>-5 000</u>	<u>19</u>	<u>-5 000</u>	<u>19</u>
	-8 114	6 444	-4 626	8 426
Not 9	<u>Justering av övriga ej rörelsekapitalpåverkande poster</u>			
Realisationsvinster	-18 185	-12 229	-18 185	-12 229
Realisationsförluster och utrangering	-	2 175	-	2 175
Förändring skuld anläggnings-/anslutningsavgifter VA	2 930	3 609	2 930	3 609
Upplösning investeringsbidrag	-894	-924	-894	-924

	Kommun		Koncern	
Upplösning bidrag statlig infrastruktur, Citybanan	772	772	772	772
Övrig ej likviditetspåverkande poster	<u>-561</u>	-	<u>4 627</u>	<u>-2 100</u>
	-15 937	-6 596	-10 750	-8 696
Not 10 <u>Investeringsnetto</u>				
Investeringsutgifter	-109 292	-284 029	-154 353	-420 195
Investeringsinkomster	19 920	19 594	19 920	20 387
- varav fastighetsförsäljningar	18 099	18 132	18 099	18 132
- varav försäljning maskiner o bilar	459	186	459	979
- varav försäljning finansiella tillgångar	-	-	-	-
- varav investeringsbidrag	<u>1 361</u>	<u>1 276</u>	<u>1 361</u>	<u>1 276</u>
	-89 372	-264 436	-134 434	-399 809
Not 11 <u>Immateriella anläggningstillgångar</u>				
Patent	-	-	3	15
License	<u>383</u>	<u>361</u>	<u>383</u>	<u>1435</u>
	383	361	386	1450
Not 12 <u>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</u>				
Markreserv	21 948	14 367	21 948	14 367
Verksamhetsfastigheter	633 692	768 603	635 368	770 659
Fastigheter för affärsverksamhet	162 590	168 742	162 590	168 742
Publika fastigheter	89 128	97 684	89 128	97 684
Fastigheter för annan verksamhet	27 978	28 885	641 934	628 587
Pågående projekt	<u>58 039</u>	<u>133 808</u>	<u>69 652</u>	<u>256 514</u>
	993 374	1 212 089	1 620 619	1 936 553
Ack Investeringar	1 423 661	1 503 185	2 391 092	2 480 845
Ack Avskrivningar	-491 102	-509 810	-826 852	-860 195
Flytt mellan fastighet och inventarie	-	-29	-	-29
Ingående bokfört värde	932 559	993 345	1 564 240	1 620 619
Nyanskaffning inkl pågående projekt	97 623	266 268	115 716	386 527
Avyttring	-18 099	-18 132	-18 855	-19 427
Årets Avskrivningar	-36 437	-39 275	-58 209	-61 049
Nedskrivning	-	-	-	-
Reavinster	17 728	12 043	17 728	12 043
Reaförlust		<u>-2 160</u>		<u>-2 160</u>
Utgående bokfört värde	993 374	1 212 089	1 620 619	1 936 553

	Kommun		Koncern	
Not 13	<u>Maskiner och Inventarier</u>			
Maskiner	17 866	14 780	336 088	328 812
Inventarier	33 147	36 448	35 052	38 352
Bilar	<u>10 331</u>	<u>14 164</u>	<u>10 932</u>	<u>14 496</u>
	61 344	65 392	382 072	381 660
Ack Investeringar	275 738	286 482	850 763	884 011
Ack Avskrivningar	-210 718	-225 137	-468 474	-501 960
Flytt mellan inventarier och fastighet	-	29	-	29
Ingående bokfört värde	65 020	61 373	382 289	382 080
Nyanskaffning	11 203	17 613	38 170	36 385
Avyttring	-459	-202	-4 950	-1 049
Årets avskrivningar	-14 877	-13 579	-37 361	-36 100
Övriga förändringar	-	-	3 468	157
Reavinst	<u>457</u>	<u>186</u>	<u>457</u>	<u>186</u>
Utgående bokfört värde	61 344	65 392	382 072	381 660
Not 14	<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Aktier i Kommunaktiebolaget	2	-	2	2
Aktier i Sala-Heby Energi AB	88	88	-	-
Aktier i Sala Silvergruva AB	5 000	5 000	-	-
Aktier i Salabostäder AB	10 247	10 247	-	-
Andelskapital Kommuninvest ek förening	13 901	13 901	13 901	13 901
Inera AB	43	43	43	43
HK Scan OY	-	16	-	16
Andelar	542	611	1 229	1 298
Bostadsrätter	40	40	40	40
Förlagsbevis Kommuninvest	3 800	3 800	3 800	3 800
Kapitalförsäkring förtroendevalda	201	328	201	328
Pensionsförsäkring	-	-	4 744	4 641
Citybanan	15 438	14 666	15 438	14 666
Utlämnat reverslån VAFAB Miljö Kommunalförbund	<u>4 683</u>	<u>4 683</u>	<u>4 683</u>	<u>4 683</u>
	53 985	53 425	44 081	43 418

	Kommun		Koncern		
Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomiska förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 23 tkr för Sala kommun. Kommuninvest utbetalar upparbetade överskott och kräver återbetalning som andelskapital, sammanlagt 5 808 tkr. I enlighet med yttrande från Rådet för kommunal redovisning (RKR) redovisas inte dessa ut- och inbetalningar över resultaträkningen. Totalt andelskapital i Kommuninvest uppgick 2018-12-31 till 19 732 tkr för Sala kommun. Upplösning av bidraget till Citybanan, ursprungligen 19 298 tkr, har påbörjats 2013 och upplöses över 25 år.					
Not 15	<u>Förråd, lager, exploateringsfastigheter</u>				
	Centralförråd/materialförråd	258	310	2 929	3 922
	Bränsleförråd	-	-	3 652	3 477
	Lager	2 230	2 146	2 447	2 328
	Exploateringsfastigheter	<u>10</u>	-	<u>10</u>	-
		2 498	2 456	9 039	9 727
Not 16	<u>Kortfristiga fordringar</u>				
	Kundfordringar	18 885	18 411	27 828	28 446
	Fordringar hos anställda	124	93	124	93
	Statsbidragsfordringar ensamk flyktingundom	13 896	-	13 896	-
	Övriga statsbidragsfordringar	1 661	2 599	1 661	2 599
	Skattefordringar	10 765	10 207	12 771	11 635
	Upplupna skatteintäkter	-	-	-	-
	Kommunal fastighetsavgift	18 688	24 586	18 688	24 586
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26 057	30 532	60 312	71 756
	Övriga kortfristiga fordringar	<u>2 072</u>	<u>606</u>	<u>3 009</u>	<u>2 033</u>
		92 148	87 034	138 291	141 147
Not 17	<u>Kassa och bank</u>				
	Huvudkassa	-	-	2	2
	Plusgiro	37 640	730	37 640	730
	Bank	61 379	54 976	115 805	94 127
	Sparkonto Lantmännen	<u>183</u>	<u>239</u>	<u>183</u>	<u>239</u>
		99 202	55 944	153 630	95 098
	(Checkkrediterna uppgår till 60 000 tkr)				
Not 18	<u>Eget kapital</u>				
	Anläggningskapital	811 475	846 730	960 963	1 047 639
	Rörelsekapital	<u>-72 312</u>	<u>-143 971</u>	<u>-68 460</u>	<u>-167 792</u>
		739 163	702 758	892 504	879 846
	<u>Specifikation av det egna kapitalets förändring</u>				
	Ingående Eget kapital	674 201	739 163	806 018	892 452

	Kommun		Koncern	
Justering eget kapital förändrad skattesats	-	-	-	2 572
Utdelning	-	-	-18	-
Årets resultat	<u>64 963</u>	<u>-36 405</u>	<u>86 504</u>	<u>-15 177</u>
Utgående Eget kapital	739 163	702 758	892 504	879 847
Kommunfullmäktige har under 2013 beslutat att avsätta 15,1 mkr av tidigare års resultat till en resultatutjämningsreserv. I eget kapital ingår 461,4 tkr som avser Sala Kulturfond.				
Not 19	<u>Avsättningar för pensioner och andra förpliktelser</u>			
	<u>Avsättning pensioner</u>			
Ingående avsättning, inkl löneskatt	41 849	38 741	48 414	44 561
Pensionsutbetalning	-1 534	-1 482	-1 689	-2 220
Nyintjänad pension	1 152	5 794	1 152	5 794
Ränte- och basbeloppsuppräkring	848	989	848	989
Övrigt	-2 969	-132	-3 558	512
Förändring löneskatt	<u>-607</u>	<u>1 256</u>	<u>-607</u>	<u>1 256</u>
	38 741	45 166	44 562	50 893
	<u>Avsättning garanti- och visstidspensioner</u>			
Ingående avsättning, inkl löneskatt	4	-	4	-
Pensionsutbetalning	-	-	-	-
Arbetstagare som pensionerats	-	-	-	-
Ränte- och basbeloppsuppräkring	-	-	-	-
Övrigt	-3	-	-3	-
Förändring löneskatt	<u>-1</u>	<u>-</u>	<u>-1</u>	<u>-</u>
	0	-	0	-
Summa, avsättning pensioner, not 19	38 741	45 166	44 562	50 893
Aktualiseringsgrad	96 %	97 %		
Överskottsfond hos KPA	3 749	3 441		
	<u>Antal visstidsförordnande</u>			
Politiker	2	1		
	<u>Avsättning viteskostnader</u>			
Avsättning viten ej verkställda beslut LSS	<u>1 139</u>	<u>1 158</u>	<u>1 139</u>	<u>1 158</u>
Summa, avsättning viten, not 19	1 139	1 158	1 139	1 158
Summa not 19	39 879	46 323	45 701	52 050
Not 20	<u>Avsättning skatter</u>			
Avsättning skatter	-	-	<u>60 046</u>	<u>61 260</u>
	-	-	60 046	61 260

	Kommun		Koncern	
Not 21	<u>Långfristiga skulder</u>			
Banker och andra kreditinstitut	222 592	399 113	945 309	1 163 029
Skuld för anslutnings-/anläggningsavgifter VA	19 729	23 338	19 729	23 338
Investeringsbidrag	<u>15 410</u>	<u>15 763</u>	<u>15 410</u>	<u>15 763</u>
	257 731	438 214	980 448	1 202 130
Not 22	<u>Kortfristiga skulder</u>			
Kortfristig del av långfristig skuld	13 971	20 431	27 673	31 960
Kortfristig skuld VA-kollektivet	8 148	4 492	8 148	4 492
Leverantörsskulder	61 614	76 863	99 372	115 766
Upplupen källskatt	15 880	16 473	17 357	17 490
Upplupna arbetsgivaravgifter	19 428	20 048	21 320	22 352
Fastighetskatt	877	776	960	788
Skuld okompenserad övertid	2 861	2 768	2 882	2 768
Semesterlöneskuld	43 392	44 713	47 007	48 798
Ferielöneskuld lärare	14 021	14 787	14 021	14 787
Uppehållslöneskuld	759	795	759	795
Upplupna pensionskostnader, individuell del	34 248	33 902	34 423	34 143
Upplupen särskild löneskatt pensioner	8 432	8 224	8 696	8 570
Upplupna räntekostnader	281	411	6 061	6 097
Övriga skulder	2 061	15	2 061	15
Övriga förutbetalda intäkter	648	150	14 073	22 763
Förutbetalda skatteintäkter	9 195	14 122	9 195	14 122
Övriga utgiftsrester och övriga interimsskulder	<u>30 345</u>	<u>30 436</u>	<u>55 410</u>	<u>68 058</u>
	266 160	289 405	369 418	413 764
Not 23	<u>Panter</u>			
Fastighetsinteckningar	-	-	5 461	5 461
Företagsinteckningar	-	-	<u>98 219</u>	<u>98 219</u>
	-	-	103 680	103 680
Not 24	<u>Ansvarsförbindelser</u>			
Pensionsförpliktelse som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	417 517	408 557	421 849	409 206
Särskild löneskatt pensioner, ansvarsförbindelser	<u>101 290</u>	<u>99 116</u>	<u>102 341</u>	<u>99 273</u>
	518 807	507 673	524 190	508 480

	Kommun		Koncern	
Not 25	<u>Borgensåtaganden</u>			
	Förlustansvar för egna hem och småhus	64 44	64 44	
	Västmanlands Avfallsaktiebolag	15 990 15 937	15 990 15 937	
	Salabostäder AB	516 900 571 900	- -	
	Sala-Heby Energi AB	77 003 108 522	- -	
	Sala-Heby Energi Elnät AB	7 481 6 781	- -	
	Sala Silvergruva AB	8 572 10 528	- -	
	Summa not 25	626 010 713 712	16 054 15 981	
Not 26	<u>Operationella leasingavtal</u>			
	Framtida leasingkostnader:			
	Med förfall inom 1 år	3 302 3 536		
	Med förfall inom 2-5 år	4 280 6 187		
	Med förfall senare än 5 år		<u>267</u>	
		7 583 9 990		
Not 27	<u>Hyresavtal verksamhetsfastigheter</u>			
	Framtida hyreskostnader:			
	Med förfall inom 1 år	16 833 27 484		
	Med förfall inom 2-5 år	36 095 78 891		
	Med förfall senare än fem år	<u>66 715</u> <u>103 099</u>		
		119 643 209 474		

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning, tkr	Budget 2018	Redovisat 2018	Budget- avvikelse
Kommunstyrelsen	205 840	200 585	5 255
Kostnader	594 875	619 339	-24 464
Intäkter	389 034	418 753	29 719
Kultur- och fritidsnämnd	46 479	44 955	1 524
Kostnader	52 337	52 589	-252
Intäkter	5 858	7 634	1 776
Skolnämnd	512 595	527 628	-15 033
Kostnader	725 912	740 824	-14 912
Intäkter	213 317	213 196	-121
Vård- och omsorgsnämnd	542 621	588 856	-46 235
Kostnader	618 346	681 163	-62 817
Intäkter	75 725	92 307	16 582
Överförmyndare	3 463	3 541	-78
Kostnader	3 463	3 543	-80
Intäkter	-	1	1
Revision	854	771	83
Kostnader	854	771	83
Intäkter	-	-	-
Summa	1 311 852	1 366 336	-54 484

Investeringsredovisning, tkr	Budget 2018	Redovisat 2018	Budget- avvikelse
Kommunstyrelsen	373 936	254 989	118 947
Utgifter	375 136	274 566	100 570
Inkomster	1 200	19 578	18 378
Kultur- och fritidsnämnd	350	301	49
Utgifter	350	301	49
Inkomster	-	-	-
Skolnämnd	9 675	7 832	1 843
Utgifter	9 675	7 848	1 827
Inkomster	-	16	16
Vård- och omsorgsnämnd	1 000	1 298	-298
Utgifter	1 000	1 298	-298
Inkomster	-	-	-
Summa	384 961	264 419	120 542

Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i allt väsentligt enligt lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed och enligt gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt anvisningar från Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Kommunfullmäktige har under 2018, KF § 122, fattat beslut om att frånga huvudregeln i RKR:s information om redovisning av rivnings- och saneringsutgifter och aktivera dessa utgifter som markanläggning istället för att de kostnadsförs direkt. Beslutet gäller för avgränsade områden inom Sala kommun. Den historiska gruvsdriften i Sala har medfört markföroreningar av tungmetaller runt hela Sala tätort och spridningen är omfattande. Den bedöms därför inte kunna likställas med industrialiseringens kontaminering av exempelvis industriella tomter som avser en mer specifik plats som förorenats under en viss tid. I Sala tätort är sanering av all mark en förutsättning för att överhuvudtaget kunna nyttja marken och uppnå en normalnivå som i övriga Sveriges kommuner. Avsteget från huvudregeln har förbättrat årets resultat med 5 mkr.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

Extraordinära poster

För att en post ska klassas som extraordinär ska posten uppgå till ett väsentligt belopp, händelsen ska sakna tydligt samband med den ordinarie verksamheten samt vara av sådan typ att den inte kan förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

Skatteintäkter och övriga intäkter

Skatteintäkterna redovisas det år den beskattningsbara inkomsten har intjänats av den skattskyldige. Periodisering görs utifrån Sveriges Kommuner och Landstings decemberprognos, cirkulär 18:68. Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt föregående år redovisas som justeringspost.

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder i balansräkningen. Bidragen och avgifterna periodiseras ut över anläggningens nyttjandeperiod som en intäkt i resultaträkningen.

Sala-Heby Energi AB nettoredovisar ett mindre investeringsbidrag (124 tkr) som erhöles 2016.

Personalkostnader

Intjänad semester-, ferie- och upphållslön samt okompen-serad övertid har värderats till sitt verkliga värde inklusive

personalomkostnadspålägg (39,17 %) och redovisas som kortfristig skuld i balansräkningen.

Arbetsgivaravgifter för december har periodiserats.

Anläggningstillgångar

Enligt Sala kommuns 'Riktlinjer för investeringsredovisning' ska tillgångar med en nyttjandeperiod på minst 3 år och ett värde på minst ett basbelopp klassas som investering och redovisas som anläggningstillgång.

Kommunen tillämpar så kallad rak nominell metod där avskrivning sker på tillgångarnas anskaffningsvärde. Avskrivning påbörjas månaden efter att investeringen tagits i bruk.

Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning på objekt där komponenter tydligt kan urskiljas. Objekt med ett bokfört värde överstigande 25 mkr vid bokslut 2013 har uppdelats i komponenter utifrån en schablon. Grundinvesteringarna har sedan procentuellt fördelats ut på respektive komponent och framtida avskrivningar anpassas till komponentens avskrivningstid.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen för; byggnader och tekniska anläggningar: 10, 15, 20, 25, 30, 33, 50 och 100 år, och för maskiner och inventarier; 5, 7, 10, 15, 20 och 25 år.

Pågående projekt samt markreserv avskrivs inte alls.

Omsättningstillgångar

Avgränsade exploateringsområden klara för försäljning redovisas som omsättningstillgång. Enstaka tomter utanför avgränsat exploateringsområde redovisas som materiella anläggningstillgångar då de har ett ringa värde.

Lån och räntor

Kostnads- och intäktsräntor har periodiserats. Nästkommande års amorteringar är bokförda som kortfristig skuld.

Pensioner

Sala kommun redovisar sina pensionsåtaganden enligt blandmodellen. D v s pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen och pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse.

Pensionsförpliktelseerna för förtroendevalda (PBF-KL) har skuldförts.

Pensionsförpliktelser för förtroendevalda (OPF-KL) har säkerställts i en kapitalförsäkring som redovisas som finansiell tillgång och pensionsskuld i balansräkningen.

Avgiftsbestämda pensionen (tjänstepensionsavtalet) redovisas som kortfristig skuld och betalas ut för individuell förvaltning i mars nästkommande år.

Samtliga pensioner redovisas inklusive särskild löneskatt 24,26 %.

Hyra och leasing

De leasingavtal som finns i kommunen har klassats som operationella och redovisas som leasingkostnader i resultaträkningen. Framtida leasing- och hyresavgifter redovisas under ansvarsförbindelser.

Begreppsförklaringar

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader samt årets resultat. Interna intäkter och kostnader är eliminerade och ingår inte i resultaträkningen.

Posten skatteintäkter innehåller endast intäkter beräknade utifrån det egna skatteunderlaget. Det generella statsbidraget redovisas tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningsystemet i posten generella statsbidrag och utjämnings.

Balansräkningen visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på dagen för räkenskapsårets utgång.

Balansräkningen redovisar vad kommunens tillgångar består av samt hur dessa har finansierats. Tillgångarna delas in i, anläggningstillgångar och omsättningstillgångar.

Anläggningstillgångarna är uppdelade i immateriella anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgångar och finansiella anläggningstillgångar.

Omsättningstillgångarna visar tillgångar som inte är avsedda att stadigvarande innehas eller brukas.

I anslutning till posten "eget kapital" är årets resultat specificerat. Skälet är att poster inte endast skall kunna bokas upp på balansräkningen utan måste redovisas över resultaträkningen. Förändringen av eget kapital kan avläsas genom att jämföra ingående och utgående balans av eget kapital i balansräkningen med resultaträkningens rad, "årets resultat".

Skulderna delas upp i långfristiga och kortfristiga skulder. Med kortfristiga avses sådana som förfaller inom ett år från balansdagen.

Kassaflödesanalysen/finansieringsanalysen visar hur en räkenskapsperiods investeringar och löpande verksamhet har finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning

Driftredovisningen, i vilken verksamheternas budgeterade och redovisade intäkter och kostnader visas. Resultaträkningen utgår ifrån driftredovisningens intäkter och kostnader.

Investeringsredovisningen, i vilken verksamheternas budgeterade och redovisade investeringsinkomster och utgifter ingår. De redovisade nettoinvesteringarna förs över till finansieringsanalysen.

ÅRSREDOVISNING 2018

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 20XX/XXX

SALA KOMMUN

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

